MEDITAȚIA

CUNOAŞTEREA DE SINE

OSHO RAJNEESH

Editura “Le Voyage Interieur” 1990, Paris

Osho Rajneesh este un maestru spiritual, un iluminat. Această lucrare reproduce cuvintele adresate de el direct auditoriului său.

CAPITOLUL I

CHEMAREA

Ființa umană geme în tenebre. O văd ca pe o locuință în care nu mai străluceşte nici cea mai mică lumină, ca o casă pierdută în ceață. Ceva s-a stins în ea. Totuşi focul poate renaşte din cenuşă.

Precum un vapor pierdut, omul şi-a pierdut destinația şi nu mai ştie ce să facă. Totuşi cunoaşterea, sufocată, poate fi reanimată în sufletul său.

Nu trebuie să disperați. Cu cât noaptea este mai profundă, zorii sunt mai aproape. Lumea va cunoaşte o renaştere spirituală, un nou tip de om se va dezvolta, iar noi asistăm acum la renaşterea lui. Această renaştere spirituală nu se va produce decât prin noi înşine. Nimeni nu mai poate sta deoparte, căci trebuie să ne renaştem prin noi înşine, renaşterea trebuie să se producă în fiecare din noi.

Soarele inimii nu va răsări decât dacă ne umplem de lumină şi această responsabilitate ne revine nouă înşine. Suntem cu toții elementele edificiului de mâine, suntem razele astrului care se va manifesta. Fiecare om este un creator. Dar a vorbi despre viitor este o greşeală. Prezentul este acela care trebuie reânviat, iar ceea ce trebuie să readucem la viață este propria noastră ființă. Cum să creem o umanitate, dacă nu ieşim mai întâi din starea noastră nesigură? Individul este baza societății, prin el se operează orice evoluție şi orice revoluție. Iată de ce vă lansez o chemare. Treziți-vă vă rog. De ce nu îndrăzniți să mărturisiți că viața voastră este monotonă, absurdă, plictisitoare, nu mai are savoare şi aceasta nu este de mirare. Orice bucurie profundă este interzisă inimii destabilizate şi îngrijorate.

De unde vine acest sentiment al efemerului şi al tristeții, în timp ce viața este o sursă infinită de plenitudine? Sunteți pierduți, dezorientați. A vegeta, a exista fizic şi atâta tot nu înseamnă a trăi, ci a aştepta moartea. Cum să te mai simți atunci în largul tău? Cum să te mai bucuri de existență?

Repet – este posibil să scăpați de coşmarul pe care îl luați drept realitate. Drumul este aici, în fața voastră, el nu s-a şters niciodată. El duce de la opacitate la lumină, el este etern. Voi sunteți aceia care îi întoarceți spatele.

Acest drum se numeşte dharma, religia autentică. El este focul care reânvie vatra, farul din vârful stâncii agresate de furtună. Mahavira, maestru jain, a spus că adevărata religie este ancora, destinul, refugiul, singura scăpare, oaza omului prins în zbuciumul lumii, al bolii şi al morții.

Trăiți nostalgia unei vieți debordante de bucurie şi de dragoste? Aspirați la adevărul care conferă imortalitate? Atunci veniți, acceptați-mi invitația. Nu este un mare secret – este suficient să deschideți ochii. Veți descoperi un univers nebănuit. Deschideți ochii, treziți-vă, priviți, atâta doar.

Nimic nu este distrus în om cu adevărat.; el nu a pierdut definitiv busola. Dar, deoarece *refuză* să vadă, el se crede înconjurat de umbre amenințătoare. Acoperindu-şi chipul el pierde totul şi devine sărac. Dacă ar deschide ochii s-ar descoperi împărat.

Credeți că ați decăzut? Vă invit să vă recăpătați majestatea, să ieșiți din visul vostru urât. Înfrângerea voastră se poate transforma în victorie, căderea voastră în renaştere, moartea voastră în viața eternă. Lasați-mă să vă ajut.

Dar mai întâi acceptați-mi dragostea. Este tot ceea ce vă pot oferi pe aceste coline liniştite. Doresc să vă ofer ceea ce Divinul a revărsat în mine. Vreau să vă dau tot. Cu cât dau mai mult, cu atâta primesc mai mult! Nu este minunat? Adevărata bogăție creşte atunci când o împarți. Aceea care se micşorează atunci când o împarți, nu este deloc o comoară.

Dragostea naşte dragoste şi ura naşte ură. Suntem totdeauna plătiți cu aceeaşi monedă. Aceasta este o lege absolută. Rețineți că trebuie să dați ceea ce doriți să primiți. Să nu sperați să obțineți iasomie în schimbul mărăcinilor oferiți de voi.

Buchete întregi de dragoste şi de pace înfloresc aici în fața mea şi acest fapt mă impresionează. Sunteți atât de diferiți unul de celălalt şi iată că vocea sufletului vă uneşte. Corpurile sunt şi vor rămâne separate, dar ceva le transcende şi uneşte ființele – dragostea. Fără această uniune nimic nu poate fi spus, nimic nu poate fi auzit. Comunicarea este absolut imposibilă în afara dragostei; nu vă pot vorbi şi nu mă puteți asculta decât cu această condiție. Inima voastră trebuie să se deschidă. Să ştiti că mintea voastră nu înțelege niciodată nimic, doar inima este în stare de a pricepe. Creierul vostru este obtuz. Tot aşa, doar cuvintele dictate de intelect sunt la fel de insipide precum florile artificiale.

Eu vă deschid inima, deschideți-mi-o şi voi pe a voastră, pentru ca întâlnirea şi fuziunea să poată avea loc. Atunci, acel ceva care depăşeşte cu mult cuvintele, îşi va croi drum între noi. Astfel se pot face auzite multe lucruri ascunse şi poate fi citit tot ceea ce este scris printre rânduri. Cuvintele sunt tragic de insuficiente, dar dacă ascultați în linişte, cu mentalul redus la tăcere, ele vă vor vorbi cu putere. Aceasta înseamnă să asculți cu inima.

De obicei mimați înțelegerea şi ascultarea atunci când de fapt creierul vostru monologhează fără încetare. Cu alte cuvinte nu ascultați şi nu înțelegeți nimic. Pentru a fi un receptor, spiritul vostru trebuie să fie tăcut şi atent, total deschis şi nimic altceva. Atunci veți înțelege, veți primi înțelegerea luminoasă care vă va transforma. În lipsa acesteia veți fi doar distrați şi veți monologa. Crispările mentalului vostru vor continua să vă absoarbă şi nimic nu va putea să vă fie transmis. Veți crede că vedeți, dar nu veți vedea nimic, veți pretinde că auziți, dar nu veți auzi nimic.

Christ a spus: *"Cei care au ochi de văzut – să vadă, cei care au urechi de auzit – să audă"*. Era El oare înconjurat de orbi şi de surzi? Desigur că nu. prin aceste cuvinte, maestrul din Galileea sublinia insuficiența ochilor şi urechilor din carne. Fără linişte interioară, fără conştiență pură şi vigilentă (receptivă), omul suferă de cea mai gravă invaliditate, orbirea şi surzenia spirituală. Spiritul său este închis, nimic nu îi mai poate fi dat, nu mai poate primi nimic.

Vă recomand să petreceți zile de sadhana (de disciplină spirituală) într-o stare de profundă receptivitate. Arta ascultatului *"adevărat"* vă va deveni un tovarăş fidel în fiecare moment. Ea vă va elibera de nenumăratele preocupări care vă alterează zilele şi nopțile. Ea vă va permite accesul la un univers misterios care vă va învălui, permițându-vă astfel să vedeți lumina eternă a conştienței de care vă privează turbulența voastră mentală. Vederea şi auzul adevărat nu sunt particularități rezervate acestui câmp de

meditație, ci condițiile oricărei vieți adevărate. Realitatea sau Dumnezeu, dacă preferați acest termen, va fi revenit o oglindă fără pată, liniştită ca un lac imobil.

Simt cum liniştea şi pacea coboară asupra acestei adunări. Iată-vă gata să primiți adevărul ce mi-a răscolit sufletul. Inima voastră înstrăinată şi senina frumusețe a naturii care ne înconjoară, mă umplu de speranță. Voi putea vorbi. Dar nu se întâmplă întotdeauna aşa. Adeseori trebuie să tac deoarece în fața mea nu se află decât creiere arogante. Soarele cel mai arzător nu poate intra într-o casă ale cărei uşi sunt închise şi ale cărei ferestre sunt astupate. Ați depus armele. Este un început bun.

Mâine dimineață vom începe să lucrăm împreună. Dar mai înainte trebuie să vă dau câteva indicații.

Dacă doriți să începeți o sadhana şi aspirați la adevăr, adoptați dispoziția sufletească a grădinarului care îşi pregăteşte cu grijă pământul în vederea însămânțării. Rețineți punctele următoare.

CAPITOLUL II

CINE SUNT?

Sunt încântat să vă întâlnesc. Iată-ne adunați aici pentru a cunoaşte adevărul, pentru a ajunge la Divin. Într-un cuvânt, pentru a descoperi cine suntem (ceea ce suntem). Vă pun o întrebare: ceea ce căutăm este separat de voi? Puteți fi în căutarea a ceva ce se află în altă parte, dar această căutare este posibilă atunci când este vorba de identitatea voastră profundă? Nu, căci cel care caută şi cel căutat sunt una şi aceeaşi ființă. Puteți răscoli Universul întreg fără a putea vreodată să vă găsiți pe voi înşivă. Vă depărtați astfel din ce în ce mai mult de scopul urmărit. Dacă aspirați la obiecte materiale trebuie să vă adresați mediului înconjurător, dar dacă doriți să ştiti ce anume sunteți, trebuie să fiți liniştiți, imperturbabili şi să renunțați la orice urmărire. Ființa voastră reală nu se va revela decât într-o linişte totală, în vidul perfect al spiritului.

Nu uitați că orice explorare implică o excitare, o tensiune şi că ea este pusă în mişcare de interes. Dorința egocentrică arată că vreți să deveniți *"cineva",* sau că vreți să cuceriți *"ceva"*. Ori, sufletul este inaccesibil demersurilor pasionale. Cum să-l capturezi? El există dintotdeauna. El este ceea ce sunteti, este *"eul"* profund, sinele oricărui bărbat, al oricărei femei. Dorința şi sufletul sunt orientate în direcții diametral opuse.

A lua cunoştință de identitatea voastră divină este posibil, dar să nu faceți din aceasta un obiect de dorință. Orice dorință este profană şi creează lumescul. Spiritualitatea este lipsită de dorință. Fie că alergați după bani, după sfințenie, după putere sau după Grădina Edenului, după plăcerile trupului sau după eliberare eternă, lucrurile se petrec la fel. Voința de a poseda este invariabil semn de ignoranță şi de servitute.

Nu vă cer să aspirați la Divin, ci să sesizați natura dorinței, căci cunoaşterea eliberează. Privind lucid şi analizând pasiunea, îi veți vedea caracterul dureros şi ucigător. Şi cine s-ar mai expune deliberat la ceva ce te face să suferi? Când emoțiile şi ambițiile nu ne mai tulbură, suntem invadați de o seninătate deplină şi putem face experiența a ceea ce suntem cu adevărat. Sufletul vorbeşte doar atunci când psihicul tace.

Insist deci să nu mai suspinați după absolut, ci să înțelegeți ce este dorința, ca să scăpați de ea. Atman, sufletul, va apare spontan.

Ce este religia, dharma? Nu are nici o legătură cu gândul, cu intelectul. Ea este non-mental, non-acțiune. A reflecta este o ocupație filozofică care furnizează rezultate, concluzii, dar niciodată vreo satisfacție durabilă. Dharma este mulțumire sufletească, anutosh. Logica este procesul elaborării gândurilor. Samadhi sau beatitudinea vă permit bucuria şi pacea reală. Este fructul lui shunya, vidul, şi al lui chaitanya, conştiența. Trebuie ca spiritul să fie în acelaşi timp lipsit de gânduri şi extrem de vigilent pentru ca adevărul să se manifeste. Viața este astfel total transfigurată.

Samadhi (beatitudinea) se atinge prin meditație, totuşi nu confundați meditația despre care vă vorbesc eu, cu ceea ce înseamnă acest cuvânt în limbajul curent. A gândi, indiferent dacă te gândeşti la Dumnezeu sau la altceva, nu înseamnă a medita.

Gândurile nu vă aparţin, ele nu sunt *"voi"*. Ele sunt produse de ceea ce nu este eul vostru profund, esența voastră divină. Ele traversează o interacțiune între voi şi lumea materială. A te gândi la tine este imposibil, deoarece orice reflectare introduce o dualitate, o fragmentare a realității în obiecte observate şi observator. Pentru a realiza Unitatea, realul nedivizat, pentru a fi conştienți de ceea ce sunteți ca entitate eternă, nu există decât un singur mijloc – meditația.

Trebuie să înțelegeți clar în ce măsură gândirea şi meditația sunt antinomice. Prima se dirijează spre ceea ce este exterior şi străin de cel care gândeşte. Cealaltă se întoarce spre interior. Rațiunea este unealta potrivită pentru a înțelege tot ceea ce este altceva decât voi înşivă. Meditația este calea cunoaşterii de sine. Confuzia dintre cele două noțiuni este frecventă; țin să vă atrag atenția că este o gravă eroare. Meditația este starea non-acțiunii. Ea înseamnă *"a fi"* şi nu *"a face",* repaosul luminos în echilibrul inalterabil pe care îl constituie centrul ființei noastre.

Acționând, (a gândi este un act, o acțiune) intrați în contact cu lumea fenomenelor trecătoare, muritoare, lumea non-Eului. În non-acțiune regăsiți centrul, adevăratul vostru Eu. Nu vă cunoaşteți propria esență, deoarece sunteți tot timpul ocupați şi agitați. Nici măcar nu o mai presimțiți şi această amnezie suscită şi întreține angoasa. Corpul vostru cere o destindere şi şi-o procură dormind, dar mentalul nu abdică niciodată. Treji, gândiți; adormiți, visați. Sunteți abrutizați şi ați uitat cine sunteți. Este de mirare, dar aşa se întâmplă. V-ați rătăcit, dar nu în mulțimea oamenilor şi a lucrurilor, ci în mecanismul intelectului vostru, în grijile şi activitățile voastre curente. V-ați rătăcit în capul vostru.

Meditația vă va salva din această înfrângere, din singurul infern care există. Rețineți că ea înseamnă non-acțiune, non-mental, sau altfel spus pace totală şi vid mental. Faptul că mă străduiesc să vă învăț non-acțiunea poate să vă pară ciudat. A vă invita la practica absenței acțiunii este într-adevăr ceva curios, cuvintele sunt nepotrivite, ele sunt concepute pentru a exprima acțiunea şi nimic altceva; nici un limbaj nu poate reflecta sufletul. Cum ar putea instrumentul zgomotului mental să redea mulțumirea sufletească care este ceva inefabil, cum ar putea să redea liniştea Divină?

Deşi termenul sugerează un fel de inițiativă, meditația nu are nimic de-a face cu acțiunea. Nu aş putea spune că o practicam, ci că mă aflam *în* ea. Este ca un fel de dragoste. Nu poate fi provocată, dar pot spune că sunt îndrăgostit. Este vorba despre un fel de a fi şi nu despre un act.

În consecință nu vom *face* ceva. Vom încerca să atingem shunya, vidul, starea în care omul există în sine, curățat de toate impuritățile şi de fumul faptelor, starea în care nu mai subzistă decât flacăra pură a ființei, în care orice urmă a mea s-a şters pentru a lăsa spațiul liber *existenței*. În acest stadiu nu mai vedem lumea, ci percepem adevărul. Pereții care ne separă de noi înşine se dărâmă, încărcătura cerebrală se anulează, gândurile încetează de a ne mai parazita spiritul şi înțelepciunea se manifestă. Nu mai gândim, ci cunoaştem. Apar zorii viziunii, ai realizării, ai iluminării.

Aceşti termeni, viziune şi realizare, nu sunt totuşi exacți, căci în acest vid, în această virginitate a sufletului nu mai există sciziune între cel care ştie şi ceea ce este de ştiut, nu mai există diferență între subiect şi obiect. Ceea ce există atunci este *cunoaştere* şi nimic altceva. Nici un limbaj nu poate exprima această stare. Când sunt întrebat despre shunya tac, deoarece nici un răspuns nu poate avea sens în afara liniştii.

Puteți îndeplini un act sau să vă abțineți, după voința voastră, dar activitatea voastră nu este esența voastră. Natura voastră este non-acțiune, nici acțiune, nici refuzul

acțiunii. În schimb, a înțelege şi a vedea, fac parte din realitatea voastră, nu-i nevoie să vă activați pentru aceasta. Realitatea voastră este tot timpul prezentă. Putem spune că ceea ce este constant şi continuu este adevărat. Natura nu este confecționată de om, ea este fundamentul nostru, însăşi natura noastră. Nu o elaborăm. Este o coeziune intrinsecă. Ceea ce noi numim dharma sau religie este natura noastră şi aceasta este existența pură.

Ne pierdem din vedere realitatea din cauza mişcărilor provocate de furnicarul activităților noastre. Ele ne încețoşează conştiența, după cum furtuna deformează suprafața oceanului, sau aşa cum norii ascund soarele. Mişcările superficiale ascund ceea ce se află în profunzime. Valuri infime ascund abisuri. Ceea ce este lipsit de consistență face ca ceea ce este puternic să devină obscur. Ceața de pe ochi face ca muntele să devină invizibil. Nu-i aşa că este de necrezut? Totuşi oceanul nu este alterat de zbuciumul de la suprafață. El este sufletul valurilor şi este prezent în ele. Cei care ştiu, văd acest adevăr şi nici o agitație de suprafață nu-i poate înşela. Scufundați-vă în acest ocean departe de tumultul iluzoriu. Abandonați-vă profunzimilor naturii voastre, unde nu mai este vorba de a deveni ceva, ci de a fi doar ce sunteți.

Acest univers de cunoaştere absolută şi stabilă nu s-a sfârşit niciodată, numai că l-am uitat. I-am întors spatele în profitul efemerului şi al lucrurilor exterioare. Ceea ce ne însuşim noi este lumea. Instanța care percepe nu este luma, ci Esența, Sinele, Eul real.

Privirea care se îndreaptă asupra unui obiect, adică asupra unui fenomen oarecare perceput de voi sau în afara voastră, este un gând. Viziunea lipsită de obiect, întoarsă spre cel care vede, este meditație.

Înțelegeți bine ce vreau să vă spun.

Conştiența este prezentă în reflectare (gândire) ca şi în meditație. În primul caz privirea este obiectivă, în al doilea ea este subiectivă (în primul caz ea percepe obiectul, în al doilea caz subiectul). Fie că gândiți, fie că acționați, fie că rămâneți imobili, elementul constant este faptul de a vedea, conştiența. Treji, percepeți lumea. Adormiți, vă conştientizați gândurile. În samadhi vă veți descoperi ființa. În aceste trei condiții conştiența este invariabil prezentă. "A vedea" este ceva constant şi permanent. Este însăşi natura noastră. Conştiența este tot timpul prezentă, chiar şi atunci când sunteți în stare de leşin. Revenindu-vă din leşin spuneți *"nu îmi amintesc nimic"*. Să nu credeți că acesta este semn de ignoranță. A şti că nu ştii, înseamnă a şti. Dacă conştiența ar fi dispărut cu adevărat, nu ați putea nicicum să ştiți că în luciditatea voastră a intervenit un hiatus. Timpul care s-a scurs în perioada leşinului nu ar mai exista deloc pentru voi. N-ați avea nici cea mai mică experiență a lui, el n-ar fi lăsat nici o urmă în memoria voastră, ori voi ştiți că ieşiți dintr-un episod de inconştiență. Aceasta de asemenea înseamnă a cunoaşte şi a vedea.

Memoria voastră nu a înregistrat nici un eveniment intern sau extern, dar conştiența voastră *a văzut* această întrerupere. Experiența acestei întreruperi, a acestei falii în înregistrarea evenimentelor este apoi memorizată şi ea. La fel se întâmplă lucrurile în timpul somnului profund, fără visuri. Viziunea (*vederea*) lucrează. Deschizând ochii dimineața, sunteți capabili să spuneți că ați dormit bine, fără visuri. Conştiența voastră a observat situația.

Scenele se succed, contextele se modifică, conținutul conştienței se schimbă, dar instanța care *vede* rămâne identică. Totul este proces, schimbare permanentă, cu excepția conştienței. Viziunea este singura omniprezentă. Cel care vede este martorul

impasibil şi etern al tuturor metamorfozelor. Cunoscându-l, vă cunoaşteţi identitatea reală. Restul vă este străin, separat de voi. În afara martorului totul este samsara, lumea formelor fugitive.

Cel care vede nu este atins nici de acţiune, nici de ritualuri, nici de cult, nici de tehnici speciale cum ar fi recitarea de litanii (mantras). Căci martorul le percepe şi pe ele. El rămâne diferit, separat. Ceea ce poate fi însuşit sau făcut, este totdeauna detaşat de martor. Aceasta nu se descoperă (nu este dezvăluit) de acţiune, ci de non-acţiune. Nu efortul, ci liniştea îl revelează. El devine accesibil atunci când orice mişcare încetează, când nu mai există obiect, atunci când doar conştienţa există. Când vedeţi fără ca ceva să fie de văzut, când ştiţi fară ca ceva anume să trebuiască a fi ştiut, când conştienţa nu mai are conţinut, abia atunci îl cunoaşteţi pe cel care cunoaşte totul. Ştergerea formelor sfâşie întru-câtva învelişurile care înconjurau martorul. Cunoaşterea eliberată de orice obiect devine conştientă de ea însăşi. Liniştea valurilor lasă să apară oceanul. Cerul albastru se oferă privirii noastre atunci când norii s-au spulberat.

Oceanul, cerul şi calea spre ele se află în voi. Ea este deschisă şi cu toţii ştiţi cum să o parcurgeţi. Dar sunteţi obişnuiţi în a nu merge într-un sens unic. Ori un drum are întotdeauna două direcţii. Vă puteţi oricând întoarce şi reveni la punctul de plecare. Drumul este acelaşi, dar nu şi destinaţia.

Drumul care merge la samsara poate să vă îndrepte către fiinţa voastră reală dacă faceţi cale întoarsă. Ceea ce se afla în faţa voastră se va găsi atunci în spatele vostru şi veţi vedea astfel universul căruia îi întoarceţi spetele. Întorceţi-vă, nimic altceva nu vi se cere.

Încotro este orientată atenţia voastră în acest moment? Ce priviţi, ce conştientizaţi? Observaţi-vă cu atenţie. Veţi constata că privirea voastră tinde către exterior. Gândurile voastre se învârtesc neobosit în jurul lucrurilor lumii. Închizând ochii, nu vă eliberaţi. Formele şi imaginile sunt imprimate în mentalul vostru şi vă obsedează chiar şi când dormiţi. Gândurile voastre repercutează obiectele, sunt ecoul lor. Deşi pare interioară, lumea gândurilor este tot exterioară, căci eul sau falsa voastră identitate este un fel de corp străin care se află în voi. Martorul percepe ego-ul la fel precum percepe celelalte obiecte. Numai cel care percepe este interior.

Încercaţi să înţelegeţi că fiind invadaţi de obiectele exterioare, nu sunteţi împiedicat să vă cunoaşteţi sinele. Barajul este ridicat doar de gândurile voastre. Un obiect poate să vă posede sufletul? Nu. El nu poate absorbi decât un alt obiect.

Sufletul este încercuit de idei. Energia voastră, focul conştienţei voastre se dispersează, se refractează în gânduri. Reflecţiile şi numai ele vă închid şi vă izolează, vă îndepărtează de esenţă, de condiţia voastră originară. Scopul este acela de a-ţi regăsi starea de vacuitate, de puritate naturală; este un eveniment revoluţionar.

Ce trebuie să faci? Să examinăm mai întâi geneza gândurilor. Veţi învăţa astfel să le goniţi încă de la început. Mulţi cercetători spirituali se luptă cu gândurile lor, înainte de a le fi sesizat proveniența. Niciodată mentalul nu va fi stăpânit în acest fel. Singurul rezultat posibil este nebunia.

Este exclus să suprimi gândurile, deoarece ele se reconstituie în mod constant. Ele seamănă cu şarpele mitologic, cu Hidra din Berna. Acest monstru avea şapte capete care creşteau pe măsură ce le tăiai. Nu vă cer să vă combateţi gândurile, deoarece ele se sting singure în orice moment. Ele nu durează niciodată mult, din contra, înlănţuirea lor, ideaţia, îşi urmează cursul neobosit. Reflecţia odată stinsă, este înlocuită de alta.

Procesul este extrem de rapid şi tocmai aceasta constituie nodul problemei. Drama nu vine din moartea unui gând, ci din renaşterea sa imediată. Să nu încercaţi să vă opuneţi ideilor voastre, încercaţi să înţelegeţi mecanismul care le generează şi pe acesta trebuie să-l stăpâniţi. Nu va fi greu dacă înţelegeţi cu adevărat despre ce este vorba şi reţineţi că a te opune formărilor mentale este o luptă fără sfârşit. Spiritul va continua inexorabil să vă tortureze. Veţi fi învinşi. Repet: gândurile nu sunt duşmani. Demonul este cel care le generează şi vi le trimite neâncetat. Impunându-le un fel de regularitate a naşterilor, le veţi goni de îndată ce apar neinvitate. Dacă nu mergeţi la izvor, valul ideaţiei vă va supune cu multă uşurinţă, oricare ar fi eforturile voastre. În consecinţă nu vă ocupaţi de formulările voastre mentale. Împiedicaţi spiritul de a le mai produce. Ştiţi că intelectul este instabil. Cu alte cuvinte, ideea abia născută, trece şi dispare. Interzicându-i să vă mai inoportuneze, vă economisiţi violenţa pe care o implică distrugerea sa.

De unde vine un gând? Concepţia şi naşterea sa rezultă din reacţiile noastre la ceea ce nu suntem noi. Întreaga responsabilitate a ideaţiei le incumbă, deoarece ripostăm maşinal şi mental la evenimentele şi lucrurile lumii exterioare. Să luăm un exemplu. Contemplaţi o floare. A privi nu înseamnă a gândi. Dacă continui să privesc şi nimic mai mult, mentalul meu rămâne pur. Dar dacă reacţionez spunând: *"Ce floare frumoasă!"* – un gând se interpune între floare şi mine. Din contră, dacă vibrez şi răspund fără a reacţiona, dacă mă absorb în contemplare, văd frumuseţea florii şi mă bucur de ea păstrând un spirit imaculat şi vid. Din nefericire suntem incapabili să trăim fără verbalizare. Procesul care constă în a închide o experienţă trăită în simboluri, în cuvinte, este originea gândurilor. Această reacţie devenită mecanică, acest obicei de a reduce o experienţă trăită la cuvinte, sufocă realul şi ucide viziunea sub o avalanşă de interpretări. Adevărul este minat, mirarea este refulată. Nu mai rămân decât cuvintele; cioburi, resturi, ce dansează prin spiritul nostru, prin mintea noastră.

Gândurile noastre nu sunt decât faruri şi ele au viaţă scurtă. Pentru a nu avea senzaţia de lipsă, transpunem imediat orice mică experienţă în gânduri, în cuvinte, de-a lungul întregii noastre vieţi. Sub acest noian de cuvinte, sub acest vacarm mental, pierdem conştiinţa propriei noastre realităţi. Cum să mai renunţi la această manie de a scleroza viaţa prin folosirea abuzivă a limbajului? Trebuie stăpânită geneza gândurilor. Fiţi atenţi! Încercaţi să înţelegeţi, vă rog!

Vă privesc. Ce se va întâmpla dacă aş continua să vă contemplu fără să transpun nimic în cuvinte? Ceea ce s-ar întâmpla depăşeşte tot ceea ce v-aţi putea imagina mai extraodinar la nivelul conştiinţei voastre. Mutaţia este indescriptibilă în cel mai deplin înţeles al termenului. Ea se blochează de îndată ce încercaţi să-i atribuiţi o etichetă, de îndată ce încercaţi să o gândiţi.

Atunci când vă privesc fără cuvinte, deci fără cea mai mică reflecţie a ceea ce fac, constat că un har divin inefabil se revarsă asupra mea şi că acest vid imaculat se revarsă în toate direcţiile. Atunci când cuvântul încetează să o mai limiteze şi să o mai desfigureze, conştienţa îşi schimbă direcţia şi disting puţin câte puţin, în afara bărbaţilor şi femeilor din faţa mea, lumina care se află la originea voastră, a tuturor. Ca şi când m-aş trezi dintr-un vis, ca şi cum spiritul meu s-ar desfăşura într-o lumină şi într-o pace infinite. Aş vrea să faceţi şi voi experienţa acestei experienţe adevărate.

Feriţi-vă de ideaţie. Nu formulaţi nici un comentariu. Nu vă descurajaţi. Este foarte posibil să te lipseşti de limbaj. Recursul la cuvinte nu este la urma urmei decât un obicei.

Noul născut contemplă lumea şi îi răspunde fără medierea cuvântului sau al gândului. El dispune de viziune pură şi directă. Mai târziu copilul utilizează din ce în ce mai mult unealta verbală, deoarece aceasta este utilă şi eficace în contactele sale cu viaţa şi cu lumea exterioară; dar ceea ce este convenabil pe acest plan, este o frână absolută în cunoaşterea de sine. Iată de ce trebuie să vă regăsiţi cu toţii privirea inocentă a copilului, viziunea pură care vă va arăta ceea ce sunteţi cu adevărat. Cuvintele şi gândurile v-au ajutat să descoperiţi lumea. Vidul, virginitatea spiritului vă va deschide uşa esenţei voastre, a identităţii voastre reale.

Iată ce vă cer. Staţi aşezaţi, liniştiţi, cu corpul destins, cu coloana vertebrală dreaptă. Nu vă mişcati deloc. Respiraţi calm, fără nici cea mai mică crispare. Observati-vă în linişte răsuflarea şi ascultaţi cu atenţie liniştită sunetele care vin din exterior, fără a reacţiona, fără vorbărie mentală, fără să vă opriţi la absolut nimic. Fiţi martorul, nimic mai mult. Lăsaţi-vă să alunecaţi la o stare de conştienţă lipsită de cuvinte. Ţineţi-vă la distanţă de evenimente, captaţi totul, dar de la distanţă. Mai ales nu vă concentraţi. Orice s-ar întâmpla, nu vă implicaţi, rămâneţi neutri, senini. Închideţi ochii, ascultaţi în linişte, cu atenţie clară şi dulce, ciripitul păsărelelor, foşnetul copacilor, plânsetul unui copil, murmurul unui jet de apă.

Ascultaţi şi atâta tot. Veţi percepe mai întâi forja plămânilor voştri şi pulsaţia inimii voastre, apoi o linişte deosebită vă va invada. Veţi constata că în ciuda zgomotelor înconjurătoare, liniştea va domni în voi. Veţi avea acces la o pace neaşteptată, apoi vă veţi da seama de rarefierea gândurilor şi vă veţi apropia de starea de conştienţă pură. În această sferă vidă de forme, atenţia voastră se va întoarce spre locul real al originii voastre, spre adevăratul vostru cămin. Veţi părăsi periferia şi vă veţi întoarce la voi acasă, în voi înşivă. Privirea voastră părăsind suprafaţa, vă va revela progresiv tabernacolul în care rezidă identitatea voastră profundă. Continuaţi în mod simplu să vă observaţi gândurile, respiraţia, mişcările abdomenului. Nu reacţionaţi. Veţi obţine un rezultat care nu va fi o invenţie mentală, ceva ce nu v-aţi imaginat vreodată, va fi existenţa voastră, fiinţa voastră. Ea este coeziunea care ne animă şi ne susţine pe toţi. Ea se revelează şi esenţa noastră apare în sfârşit. Va fi o surpriză zguduitoare.

Iată o povestire. Un saddou, un călugăr, se afla în vârful unei coline. Soarele se înălţa pe cer. Un grup de excursionişti zări omul, în picioare, sus pe colină. *“Ce face oare?”* – se întrebară ei. Unul dintre ei spuse: *“Scrutează împrejurimile, probabil şi-a pierdut o vacă”. “Nu,* - obiectă altul – *nu pare să caute ceva, s-ar spune mai curând că aşteaptă pe cineva care urcă colina mai încet decât el”*. Un al treilea spuse: *“Nu caută nimic şi nu aşteaptă pe nimeni. e plonjat în contemplarea Divinului”*. Cum nu reuşeau să se pună de acord, ei se duseră lângă saddou. *“Ai pierdut o vacă?”* – întrebă primul. *“Nu”* – răspunse ascetul. *“Atunci aştepţi pe cineva?”* – presupuse al doilea. *“Nu”* – replică călugărul. *“Poate îl contempli pe Dumnezeu?”* – făcu al treilea. Răspunsul fu de asmeeni negativ. *“Atunci, ce faci aici?”* – strigară cei trei. *“Nu fac nimic. Stau în picioare. Atât. Exist”* – răspunse călugărul.

Existaţi şi voi cu aceeaşi simplitate. Nu faceţi nimic special. Atunci, ceea ce scapă oricărui limbaj va apare. Chintesenţa tuturor experienţelor, naşterea adevărului, realizarea Eu-lui vostru real, apariţia Divinului.

CAPITOLUL III

SCHIMBAȚI-VĂ DIRECȚIA

Prima întrebare: Religia este în conflict cu ştiința?

Răspuns: Deloc. Ştiința este incompletă. Ați instalat oarecum lămpi peste tot în lume, menținându-vă propria casă în obscuritate. O astfel de cunoaştere parțială, o astfel de ştiință liniştită care ignoră ființa umană, seamănă necesarmente mizerie şi conduce la dezastru. Pentru ca viața să înflorească în pace, mulțumire, plenitudine, nu este suficient să sondezi materia. Dacă obiectele asigură efectiv o anumită prosperitate şi procură fără îndoială o oarecare bucurie, niciodată ele nu aduc beatitudinea, extazul lui Panusma. Fac din voi proprietari şi intelectuali, dar nu iluminați. Ori, dacă nu ştiți cine sunteți, bunurile exterioare vor deveni mai devreme sau mai târziu o coardă la capătul căreia veți atârna precum un spânzurat.

A nu cunoaşte decât lumea este ceva insuficient şi această imperfecțiune este fântâna fără fund a răului şi a suferinței. Ştiința conferă putere, dominarea este obiectivul său. Oare ea nu a permis deja omului să manipuleze forțe temute, fără să fi adus nimic cu adevărat prețios umanității? Omul este fără îndoială puternic, dar el este de asemenea şi mai ales angoasat, dezarmat în fața bolii şi a morții, căci pacea nu vine din dominarea meteriei, ci din accesul la Divin şi la religia autentică.

Puterea fără pacea inimii este sinucigaşă, autodistrugătoare. Ştiința lipsită de Cunoaşterea Divină este ca o armă ucigaşă încredințată unui idiot. Ce poate rezulta din aceasta? Falia care a existat până în ziua de azi între ştiință şi spiritualitate şi care nu a atras decât catastrofe asupra acestei nefericite lumi. Oamenii, fascinați doar de performanțe materiale, au monopolizat frânele puterii şi au ațâțat îngrijorarea şi disperarea în cele patru colțuri ale globului.

Pe de altă parte, înțelepții care au realizat cunoaşterea de sine, au găsit desigur pacea interioară, dar nu au avut nici o influență. Sadhana lor a fost şi ea incompletă. În nici un moment căutarea adevărului nu a fost perfectă. Trebuie ca puterea şi pacea să meargă mână-n mână şi să fie totale. Omul are nevoie de o vastă sinteză, de o fuziune între ştiință şi spiritualitate. De aici poate să se nască un individ realmente uman, o cultură demnă de acest nume, un popor bogat pe plan interior şi eficace pe plan exterior. Individul nu este un corp sau un suflet, ci amândouă în acelaşi timp. În zadar am favoriza un singur aspect, eşecul va fi sigur.

A doua întrebare: Ce credeți despre renunțarea la lume? Oare ai putea fi un discipol, un sannyasinm privându-te de tot?

Răspuns: nimic nu opune lumea stării de sannyas. Singurul lucru la care trebuie renunțat este ignoranța, ego-ul, identificarea cu falsul eu.

Sannyas nu înseamnă a te priva de tot, ci a realiza o cunoaştere de sine. Această trezire duce în mod natural la abandonarea legăturilor egocentrice cu lucrurile şi cu persoanele. Lumea rămâne ceea ce este, noi suntem cei care ne schimbăm, privirea

noastră îşi schimbă direcţia. Fiinţa iluminată nu are nevoie să se lipsească de nimic. Tot ce este van şi superfluu o părăseşte, precum frunza moartă cade din copac toamna, precum noaptea se retrage în faţa soarelui.

Cunoaşterea de sine evacuează impurităţile. Ceea ce rămâne este starea de sannyas. Căutarea spirituală nu este nici pentru, nici contra lumii. Ea priveşte identitatea reală a fiinţei umane, ea este purificare de sine, o operaţie alchimică care transformă plumbul în aur pur. A înţelege viaţa prin lentilele deformate ale ignoranţei de sine, ale ego-ului, este atitudine profană, samsara.

A contempla viaţa pe baza cunoaşterii esenţei, a fundamentului divin din om, este starea sannyas.

Iată de ce nu-mi place expresia *"a lua starea de sannyas"*. Are în ea ceva agresiv, ostil faţă de lume; şi apoi poţi să iei starea de sannyas? Poţi să iei cunoaşterea de sine, conştiinţa totală? Ce valoare mai au lucrurile atunci când le posezi? Starea sannyas pe care aţi lua-o ar fi falsă, un fel de mască şi nimic mai mult.

Adevărul nu înseamnă luare, posedare, ci revelaţie şi descoperire. Sannya este o renaştere, singura voastră naştere adevărată, geneza fiinţei voastre reale sub efectul cunoaşterii profunde. Această transformare nu se termină niciodată. Ea remodelează automat aspectul vostru exterior, comportamentul vostru. Lumea nu are nimic de-a face cu aceasta. Sannyas creşte progresiv în voi. Ştiţi din ce în ce mai clar că nu sunteţi un corp, ci o conştiinţă. Ignoranţa şi legarea voastră de lume regresează pe măsură ce ochii voştri de deschid. Universul exterior este prezent, îşi urmează existenţa, dar în voi totul este răsturnat, obsesiile au dispărut, cu alte cuvinte în voi nu mai este lume, în voi nu mai este samsara interioară.

A te agăţa de efemer este o atitudine specifică ignorantului. A încerca să fugi de efemer este un demers specific orbului. Într-unul, ca şi în celălalt caz, lucrurile care vă sunt străine, care nu sunt realitatea voastră, vă invadează şi vă ţin în captivitate. Gustul şi dezgustul sunt cele două faţete ale unei singure medalii, sunt nişte lanţuri gemene.

Eliberarea constă în absenţa legăturilor. Când veţi fi degajaţi, eliberaţi, atât de atracţie cât şi de repulsie, veţi fi liberi, veţi deveni un sannyasin.

De unde eliberarea? Din cunoaştere. Aservirea înseamnă ignoranţă; aspiraţi la lume din cauza prostiei. Şi când aceasta v-a făcut să suferiţi în repetate rânduri, v-aţi îndepărtat. Ambele atitudini sunt la fel de stupide şi de limitate. Alergaţi mai întâi într-un sens, apoi în celălalt, dar asta nu schimbă nimic. Sunteţi mereu pradă iluziei, samsara este încă pe urmele voastre. Nici într-un caz, nici în celălalt nu veţi ajunge la pacea rezervată aceluia care rezidă ferm în inima lumii interioare, a izvorului Divin Universal.

Nu urmăriţi nimic, nu eludaţi nimic. Intraţi în voi înşivă, în conştiinţa nefragmentată, eternă şi fără pată. Întoarcerea la realitatea intangibilă este imposibilă prin intermediul legăturii sau al renunţării la lucrurile trecătoare. Observaţi conflictul care impune aceste două atitudini. Fiţi martorul său. În voi există o instanţă neutră şi lucidă, conştientă în acelaşi timp şi de dorinţele voastre şi de decepţiile voastre. Acest martor trebuie cunoscut. Trebuie să deveniţi acest martor pentru a fi imediat eliberat de pasiune, ca şi de ascetism, eliberat deci de dorinţă şi de renunţare. Calea este cunoaşterea de sine.

<u>A treia întrebare</u>: credeţi că este zadarnic să renunţi la relaţiile afective şi să-ţi părăseşti căminul?

Răspuns: Desigur. Mahavira spunea: *"Legarea înseamnă posesiune şi nu invers"*. De ce? Deoarece seducţia pe care o exercită obiectele asupra voastră este un efect al propriei voastre stupidităţi. În voi domneşte vidul. Pentru a uita aceasta, pentru a vă da importanţă, pentru a încerca să completaţi acest spaţiu pur, îngrămădiţi în el orice. Credeţi că sunteţi eliberaţi de legare, de ataşare, renunţând la obiectele care servesc drept pretext aviditătii voastre? Veţi refuza oamenii şi lucrurile, dar veţi rămâne posesivi. În asemenea condiţii ashramul sau mânăstirea vor înlocui căminul pe care l-aţi părăsit. Aservirea la o sectă sau la un grup oarecare va urma ataşamentului pe care l-aţi avut faţă de familia voastră.

Necesitatea de a fi legaţi de ceva va rămâne identică, atâta doar, că îşi va schimba faţa. Maeştrii care ştiu despre ce vorbesc, vă vor îndemna deci să sacrificaţi ignoranţa, ego-ul, dorinţa, şi nu ceea ce aţi luat drept ţintă a dorinţei voastre. Prin cunoaştere de sine ceea ce este fals şi van în voi, cade de la sine şi nu va mai rămâne nimic care să trebuiască a fi abandonat.

A patra întrebare: Spiritul pur, fără gânduri, este rezultatul concentrării?

Răspuns: Nu. Nu vă concentraţi. Acest gen de coerciţie nu ar face decât să crească tensiunea care vă ţine în obscuritate atât de mult. Constrângându-vă spiritul să urmărească o singură idee, o singură formă sau o singură litanie, nu veţi obţine puritatea intelectului nefragmentat, trezirea conştienţei totale, ci o stare de stupoare, un fel de narcoză, cu alte cuvinte veţi favoriza inconştientul.

Concentrarea este o autohipnoză, ea vă hrăneşte ignoranţa, tenebrele de care încercaţi să scăpaţi şi care se îngroaşă. Mai ales nu comiteţi grava eroare care constă în a confunda obnubilarea şi samadhi. Aceasta din urmă înseamnă trezire, conştienţă clară şi absolută şi în nici un caz inconştienţă şi abrutizare. Este în acelaşi timp absenţa zbuciumului mental sau a ideaţiei şi cunoaşterea neumbrită.

A cincea întrebare: Cum trebuie să ne observăm respiraţia atunci când meditäm?

Răspuns: Aşezaţi-vă cu coloana vertebrală foarte dreaptă. În această poziţie corpul vostru îşi regăseşte echilibrul natural. Greutatea se exercită într-un mod uniform şi a te elibera de ea devine ceva uşor. Atunci când repartiţia este maximă, corpul nu vă mai solicită atenţia şi nu se mai opune pacificării mentalului. În consecinţă, staţi drept, fără nici cea mai mică tensiune, fără blocaj fizic. Corpul vostru tebuie să fie destins şi oarecum suspendat de coloana vertebrală, precum un palton în cuier. Instalaţi astfel observaţi-vă respiraţia, care trebuie să fie lentă şi profundă. Centrul vostru ombilical se umflă şi se dezumflă ritmic. Conştientizaţi fără a vă concentra. Priviţi, nimic mai mult, precum un spectator neutru.

Nu pledez pentru nici un efort. Ţineţi minte acest lucru. Vă cer doar să fiţi atenţi într-un mod calm, să înregistraţi ceea ce se întâmplă fără să comentaţi sau să interveniţi. Respiraţi aşa cum respiră noul născut sau animalul. Toraxul lor este imobil. Ei inspiră ridicându-şi abdomenul şi expiră readucându-l la poziţia normală. Respiraţia

abdominală este singura naturală. Aprofundând-o, ea vă va procura o senzație de pace din ce în ce mai profundă.

Ați uitat încet, încet, cum să respirați din cauza tumultului mental pe care vi l-a indus anturajul vostru, din cauza tensiunilor care v-au infectat spiritul. Priviți adolescentul. Deja respirația sa a devenit ceva sărac, artificial, limitat la partea superioară a plămânilor. Abdomenul este blocat. Voi înşivă ați constatat desigur că, cu cât sunteți mai tulburați, cu atât respirația voastră se cantonează mai aproape de piept. Nu mai rămâne nimic din cadența amplă a corpului care trăieşte spontan. Vegheați la restaurarea respirației abdominale, suplă şi uşoară. Aceasta vă va ajuta să vă calmați spasmele mentale.

A şasea întrebare: De ce ne cereți să contemplăm procesul respirator?

Răspuns: Deoarece acest dute-vino al suflului țese o punte între corp şi suflet. El animă corpul datorită respirației. Conştientizându-vă respirația, căpătând cunoaşterea directă a aerului care intră şi iese din plămânii voştri, descoperiți progresiv că nu sunteți corpul. Am un corp, dar sunt mai mult decât acesta.

Organismul este ca un han. El nu este nici originea, nici destinația mea. Pe măsură ce percepția suflului devine mai fină, omul prezintă instanța care nu este fizicul său. Fulgere de luciditate îl fac să înțeleagă faptul că membrele, celulele, organele, nu sunt el. Vede ceea ce s-ar putea numi cele trei substrate ale personalității sale: corpul fizic, respirația şi sufletul. Corpul este cochilia, anvelopa, respirația este legătura, puntea, sufletul este esența, sinele real, fundamentul.

Pe calea cunoaşterii de sine rolul jucat de respirație este primordial, central. Pe un mal se află corpul, pe celălalt sufletul; pe plan fizic existați, este evident. Dar sunteți plini, îngrijorați şi o nostalgie de nestins vă sugrumă, deoarece, de asemenea simțiți nevoia de a exista şi mai ales în regatul sufletului. Nu veți reuşi decât utilizând placa turnantă a suflului, a respirației, trecerea pranei. Ea vă va conduce spre ființă. Postându-vă la nivelul buricului, al suflului natural, veți putea să priviți în ambele direcții: una duce spre corp, cealaltă spre suflet. Nu există decât un singur drum, dar îl veți putea parcurge în ambele sensuri.

Iată de ce observația suflului este capitală. Ea vă oferă ocazia de a vă dirija spre esența voastră. Sper că am răspuns la această întrebare.

A şaptea întrebare: De ce spuneți că meditația, dhyana, este non-acțiune? Nu este şi ea un act?

Răspuns: Priviți! Strâng pumnul. Este o inițiativă, un act voluntar. Pentru a deschide mâna, ce trebuie să fac? Nimic deosebit. Este suficient să nu mă mai străduiesc să țin palma închisă. Ea îşi va lua spontan poziția naturală. Deci nu putem spune că a deschide mâna este un act. Este o neintervenție a mentalului, o non-acțiune, sau dacă vreți, o absență a acțiunii. N-are importanță. Este acelaşi lucru şi eu refuz să mai insist asupra termenilor. Vă rog să înțelegeți ce încerc să vă comunic şi încercați să realizați sensul cuvintelor mele.

Numind meditația non-acțiune, vreu să subliniez că ea nu trebuie considerată ca o sarcină, pentru că nu este. Este starea voastră naturală care nu poate în nici un fel să fie

o constrângere sau o inițiativă cerebrală. Meditația devenită tenisune nu vă va aduce niciodată pacea interioară şi nici nu vă va readuce la leagănul vostru, la puritatea originală.

Efortul, concentrarea, acțiunea, implică o agitație mentală. Ori, pentru a instaura seninătatea ce caracterizează identitatea voastră profundă, trebuie mai întâi să vă calmați. Punctul de sosire este apogeul a ceea ce exista la plecare. Dacă sunteți contractați la începutul meditației, să nu sperați să fiți pacificați la sfârşitul ei. Observați bărbații şi femeile care merg să-şi adore zeii în biserici sau în temple. Priviți oamenii care pretind că meditează. Sunt agitați, ocupați, au un program în cap. Dar ei emană un fel de efort, de concentrare. A dori să obții astfel plenitudinea inimii, dezvoltarea conştienței, este într-adevăr o prostie.

Dacă doriți să vă regăsiți pacea sufletului, calmați-vă imediat. Țin să adaug acest lucru. Nu căutați adevărul. În orice căutare ego-ul deține partea cea mai mare. Numai el v-a ocupat esența. Pierdeți-vă, abandonați-vă eul. Încetați să mai credeți în personalitatea voastră. Nu vă mai identificați cu ceea ce este superficial, trecător, fals. Renunțați la a mai imita ceea ce vă imaginați că sunteți. Smulgeți masca pe care societatea v-a lipit-o de față. Atunci când mirajul ego-ului va fi spulberat, când eul va fi atins, veți zări ceea ce sunteți cu adevărat. Este o condiție absolută. Moartea eului permite sinelui, esenței, să se manifeste. Precum naşterea germenului coincide cu distrugerea seminței, lotusul sufletului nu îşi deschide petalele decât după ruperea găoacei, a eului. Rețineți aceasta şi nu o uitați nicicând.

Pentru a fi ceea ce sunteți, trebuie să încetați a mai exista. Imortalitatea vi se va revela în schimbul morții derizoriului. Picătura de apă devine ocean când se pierde în el. Sunteți sufletul, dar căutându-l nu veți întâlni decât dorință. Aceasta impregnează şi dictează totul în viața voastră. Aspirați în permanență să deveniți cineva, să căpătați ceva. Sunteți într-o alergare fără sfârşit. Nici unul dintre voi nu acceptă să stea liniştit. Nimeni nu se mulțumeşte cu ceea ce este şi cu ceea ce are. Aceasta arată că sunteți roşi de o nemulțumire uşoară dar permanentă şi că sunteți urmăriți de o nostalgie a cărui obiect adevărat îl ignorați. Orice ați face, insatisfacția persistă. Setea abia potolită îşi face din nou drum spre voi, deoarece dorința este în sine, totdeauna, îndreptată spre ceea ce vă lipseşte, ceea ce fuge de voi. Dorința este precum orizontul, care dă înapoi pe măsură ce avansați, pentru simplul motiv că nu există. Este o halucinație. În caz contrar l-ați putea atinge. El, orizontul, nu este nici real, nici ireal, este doar aparență, iluzie optică, vis sau efect al imaginației voastre. Este inutil să mergeți sau să alergați, nu-l veți atinge niciodată.

Falsul este opusul adevărului. Totuşi lumea iluzorie, maya, nu este contrariul universului real, nu este decât valul său. Dorința nu este inversul esenței, al lui Atman, ci ceața care îl disimulează şi îl sustrage vederii noastre. Suspinați după ceea ce nu sunteți şi din această cauză deveniți orbi şi nu vedeți ceea ce sunteți. Dorința a căzut precum o cortină groasă asupra sufletului şi v-a lovit cu amnezie, a făcut din voi nişte amnezici. Dorința de a fi altceva decât ceea ce suntem, ne împiedică să ne cunoaştem propria realitate. Dacă goana după iluzii s-ar opri doar şi pentru un moment, ființa voastră profundă s-ar manifesta imediat, precum soarele a cărui splendoare radiază de îndată ce norii se spulberă. A face dorința să tacă, a înceta de a mai urmări o identitate de împrumut este ceea ce eu numesc meditație, dhyana.

Este; şi ce minune trăieşti atunci când descoperi ce eşti cu adevărat! Nu-ți mai rămâne nimic de dorit, va simțiți copleşiți. Revelația sufletului este o îndestulare totală, o mulțumire perfectă, deoarece nimic nu mai lipseşte.

Gândul este o cârjă, un semn de ignoranță. Cunoaşterea autentică este lipsită de reflectare, ea este viziunea directă. Raționarea nu vă conduce niciodată la real. Doar conştiința pură şi tăcută, vidă de gânduri, permite accesul la Unul, Totalitatea. Cunoaşterea nu este o performanță, un proces, ci o descoperire. Nu trebuie să o căpătați, ci trebuie să o revedeți, să o regăsiți, să o scoateți din uitare. Ea nu v-a lipsit niciodată, ea a fost totdeauna prezentă, precum un izvor astupat pe care trebuie să-l eliberați, să-l degajați.

Săpați în voi înşivă şi apa vie va țâşni din profunzime. Cunoaşterea originară care este natura voastră profundă, este ascunsă sub pietrele şi nisipul gândurilor voastre. Eliberați-vă şi lăsați fluviul strălucitor al conştiinței să curgă în voi. Nu vă adresați exteriorului pentru a şti ce anume sunteți. Priviți în voi, adică meditați. Atenția justă, adevărată, vigilența, luciditatea asiduă, vor evacua brumele, vor stinge gândurile. Curățați-vă mentalul şi ceea ce veți şti atunci va fi cunoaştere. Veți afla adevărul în spatele ecranului pe care îl formează fumul întreținut de ideație. Nu vă recomand nici un fel de retragere, ci vă recomand să instaurați în voi singurătatea. A schimba locul sau a vă izola nu vă ajută la nimic. Atitudinea voastră trebuie s-o modificați. Ceea ce vă înconjoară nu este cauza; punctul esențial rezidă în mentalul vostru.

Ermitul trăieşte în mijlocul unei mulțimi dacă singurătatea nu domneşte în el, căci lumea nu este ceva exterior, ea există în voi, în capul vostru. Nu aveți nici o şansă să scăpați de ea fugind. Nu mai căutați, nu vă mai mişcați. Demolați turnul Babel care vă umple craniul pentru a vă regăsi singurătatea prea fericită, puritatea voastră naturală.

Nu vă izolați. Evacuați dorințele din spiritul vostru şi pacea divină se va revărsa asupra voastră. Veți înțelege dintr-o dată că mulțimea nu a existat niciodată, că lumea exterioară era o fantasmă. Totul era în voi. Creatorul şi Creația sunt una şi aceeaşi entitate. Această constatare minunată este fără îndoială ceea ce l-a făcut pe misticul Upanishadelor să exclame: *“Aham Brahmas mi – Sunt El, sunt Creatorul, sunt Dumnezeu!”*

Cenuşi milenare s-au acumulat în spiritul vostru. Obiceiurile, tradițiile, credințele de tot felul ne-au invadat precum insectele, precum animalele şi ierburile sălbatice ce colonizează o casă ruinată. Suntem îndopați cu idei concepute de alții. Elucubrațiile transmise din generație în generație în legătură cu adevărul şi divinul, au devenit zidurile care ne ascund valul şi care ne-au interzis până şi amintirea conştiinței limpezi care există în noi.

Primul pas pe calea ce duce la cunoaşterea de sine, constă în a şterge orice ştiință împrumutată. Nu este o cunoaştere, ci o îngrămădire de informații. Curățați-vă, purificați-vă straturile de praf ancestral de pe umerii voştri. Atunci când nici o dogmă, nici o tradiție, nu vă vor mai acoperi ochii, veți putea cu adevărat să vedeți. Când mulțimea compactă a ideilor va fi dispersată, spiritul vostru vid şi pur va percepe adevărul. Diferența dintre a fi informat asupra realității şi a cunoaşte realitatea, este incomensurabilă.

Ştiința *“despre”* este o suprapunere la idei preconcepute. Cunoaşterea Divinului deschide spațiul infinit al realizării în vid. Îndoctrinarea vă încarcerează. Descoperirea personală vă dă aripi. Iată de ce vorbesc de vid, de non-acțiune, de non-mental. Aşa

precum omul care doreşte să urce muntele lasă la poale greutatea sa, încercați să vă debarasați de povară şi respingeți tot ceea ce ați gândit până atunci, înainte de a purcede la călătoria interioară. Acela dintre voi care va fi cel mai puțin încărcat, va urca cel mai sus.

Vârful este rezervat acelora care au găsit vidul ultim, în care ființa devine non-ființă. Culmea perfecțiunii este atinsă în adâncurile vacuității, iar muzica existenței se înalță din liniştea non-existenței, a non-ego-ului. Atunci veți şti că Nirvana înseamnă a realiza Divinul, a-l realiza pe Brahma.

Adevărul este de necunoscut şi impenetrabil gândirii, care nu poate pătrunde decât lucrurile accesibile mentalului extravertit. În consecință, a face eforturi pentru a progresa spiritual este ceva absurd. Nimic nu leagă lumea cunoscutului, domeniul gândirii, de universul incognoscibililui. Este imposibil să mergi de la unul la celălalt. Degeaba veți gândi, veți reflecta şi veți raționa. Niciodată nu veți reuşi să ieşiți din circumvoluțiunile cerebrale. Rațiunea nu poate transcende ea înşăşi. Drumul său este circular. Cei care au atins vârful conştienței au ajuns acolo printr-un mijloc. Mahavira, Lao-Tse, Buddha sau Christ, nu erau gânditori. Nimic din ceea ce au realizat ei nu a fost fructul unei reflecții. Ei nu au parcurs căile bătute ale învățământului religios. Ei au depăşit orice directive. Necunoscutul, incognoscibilul, nu se deschide decât acelora care fac acest salt. Încercați să înțelegeți vă rog, căci şi voi va trebui să faceți saltul. Pentru un moment vă aflați pe malul gândirii, al abordării mentale a oricărui lucru. Pentru a şti cine sunteți cu adevărat, trebuie să cădeți în mister, în incognoscibil, să părăsiți dintr-o dată zgomotul ideilor pentru a ajunge în imensitatea liniştii. A te gândi la saltul ce trebuie făcut nu vă va ajuta să vă mişcați nici măcar cu un milimetru.

Puteți să gândiți până la ultima suflare, nimic nu se va schimba. Încetați să mai gândiți, treziți-vă! Observați circul reflecțiilor voastre, manejul lor interminabil. Priviți cu atenție ascuțită, neutră şi insondabile ale vidului.

Din clipa în care veți părăsi peisajele cunoscute, veți simți barca voastră plutind senin pe oceanul incognoscibilului. Cum se descrie această fericire? Sunteți prea încordați pentru a vedea acest lucru. Sunteți orbiți de lacrimi şi faptul că ele exprimă plăcerea sau durerea nu intră în discuție. Privirea trebuie să fie clară, vidă, inocentă, precum o oglindă, pentru a percepe unitatea care reprezintă Totul, Totalitatea.

Într-o zi cineva m-a întrebat cum să-L găsească pe Dumnezeu. I-am răspuns printr-o întrebare*: "Te-ai găsit pe tine însuți pentru a te putea gândi acum a-L căuta pe Dumnezeu?"*

Dorim cu toții să cunoaştem sublimul, dar ignorăm ce anume suntem noi înşine. Nimic nu este atât de aproape de noi, ca noi înşine şi cu noi trebuie să începem.

Acela care nu ştie cine este, nu trebuie să spere să cunoască ceva. Focul cunoaşterii trebuie mai întâi să se aprindă în voi, acolo trebuie să răsară soarele. Obscuritatea interioară vă va interzice să mai vedeți ceva în altă parte. Fiți siguri de aceasta. Cunoaşteți-vă pe voi înşivă! Nu visați la Dumnezeu!

Primele lumini care vor apare în voi vor creşte progresiv. Cunoaşterea de sine revelează prezența Succitanandei, a ființei, a conştienței, a beatitudinii şi în acelaşi timp absența vreunui eu. Eul vostru, ego-ul vostru, sunt nişte ficțiuni, nu au substanță. Aceasta înseamnă a decoperi Divinul, a-L realiza pe Dumnezeu. Omul este un suflet învelit de ego, conştiența descoperită este Dumnezeu. Nu există altă cunoaştere. Unde credeți că veți putea să vă găsiți esența? În care direcție? Ascultați-mă! Încetați să mai

căutați în toate sensurile. Singura direcție bună nu este decât una şi anume non-direcția, negarea tuturor direcțiilor. Ea vă conduce spre ceea ce nu ați părăsit niciodată şi anume ceea ce simțiți, starea voastră naturală, ființa voastră originară.

Demersurile spiritului se îndreaptă spre exterior. Lumea este creația lor. Ele instaurează o distanță. Cel care urmează aceste direcții este separat, diferit de ele, astfel nu ar putea nici să le înțeleagă şi nici să se mişte printre ele. Omul se deplasează în aparență, dar el este ca un pietrificat, el se repetă şi nu se maturizează niciodată. Atâta vreme cât nu s-a cantonat ferm în propriul său adevăr, este incapabil să se mişte cu adevărat. Este precum o roată. Pentru ca circumferința să poată să se învârtă el trebuie să aibă un ax imuabil. Viața este tranzitorie şi fluctuantă. Sufletul este stabil şi permanent. El este direcția autentică, non-direcția, care nu se găseşte nicăieri în altă parte decât în voi înşivă. Treziți-vă şi vedeți! Cum să faceți?

Încetați să mai alergați, să mai căutati, să vă mai agitați. Opriți-vă şi priviți! Aceşti doi termeni sunt cheia atitudinii religioase, ghidurile sadhanei, fundamentul practicii yoga. Opriți-vă şi priviți! Poarta se va deschide în fața voastră şi veți intra în palatul interior, în suflet. Toate celelalte căutări sunt sortite eşecului. Întreprinderile umane nu sunt oare, invariabil, sortite mormântului?

Cel care cunoaşte adevărul scapă de naufragiul corpului. Ascultați-mă, vă chem! Opriți-vă şi priviți! Încetați să mai doriți, să mai suspinați, să mai visați şi observați-l pe cel care aleargă. Nu căutați! Contemplați-l pe cel care caută. El este esența, sinele. Toate drumurile se vor şterge. Nu vă mai rămâne decât non-direcția şi non-distanța. Veți descoperi adevărul, cunoaşterea supremă.

Un călugăr avea obiceiul să întrebe oamenii cu ce semănau înainte de naştere. Ați putea să răspundeți? Care este ființa voastră de origine şi cum veți fi după moarte? Opriți-vă! Priviți şi cunoaşteți ceea ce era înaintea conceperii corpului vostru, ceea ce va fi după sfârşitul său, precum şi ceea ce există în voi în acest moment precis. Nu vă cer mare lucru.

Opriți-vă! Întoarceți-vă! Priviți!

CAPITOLUL IV

OBSERVAȚI! NIMIC MAI MULT!

Nu este necesar să luptați contra voastră, ci să ştiți cine sunteți. Incoerențele, paradoxurile ce vă caracterizează se datoresc orbirii voastre. Cunoaşterea de sine le va face să se topească precum zăpada la soare. Curiozitatea voastră, nerăbdarea voastră este de înțeles. Vă este sete de adevăr, suspinați după plenitudine şi doriți cu ardoare să sondați misterele vieții. Să ştiți că ceea ce numiți voi viață, nu este deloc viață. Ar fi mult mai corect să vorbim de o lungă agonie.

Naşterea, venirea pe lume şi întreținerea corpului în aşteptarea decăderii sale, este ceva foarte îndepărtat de cerebrarea naturală a existenței. Diferența este tot atât de mare ca aceea care distinge putrefacția de imortalitate. Dezintegrarea fizică este un sfârşit inevitabil, în timp ce iluminarea, renaşterea conştiinței, duc la infinit. Două lucruri se oferă celui care vrea să găsească ultimul, esența – şi anume morala şi religia.

De obicei morala este prezentată ca o etapă pregătitoare, condiția prealabilă, prima etapă a unei scări ale cărei stadii superioare sunt rezervate religiei. Se crede în mod curent că omul lipsit de morală nu are acces la spiritualitate. Eu nu împărtăşesc deloc acest punct de vedere. Din propria-mi experiență am constatat că omul moral nu are necesarmente un spirit religios. Din contră, omul religios nu este niciodată imoral. Eticul nu duce la spiritualitate, nu este nici măcar prima piatră a acesteia. Din contră, spiritualitatea autentică este aceea care face cu adevărat omul drept şi just. Pentru mine morala şi religia sunt deci două căi distincte şi chiar opuse.

Disciplinându-vă, supunându-vă dogmelor şi convenienţelor locului şi ale epocii, vă modelați comportamentul, îl adaptați. Atitudinile dvs. sociale, conştiința voastră morală, sunt rezultatul interacțiunii voastre cu mediul în care trăiți, ecoul relațiilor pe care le întrețineți cu ceilalți. Nu sunteți singuri pe Pământ, trăiți în grup şi contactele cu ceilalți sunt frecvente şi inevitabile. Relațiile vă țin loc de identitate şi calitatea voastră este judecată în funcție de ele. Atitudinea voastră trebuie să fie conformă atitudinii cerute de colectivitate. Dar ce este această colectivitate şi ce are ea de-a face cu personalitatea voastră simplă şi naturală? Nimic! Societatea nu ar pierde nimic pierzându-vă. Puțina importanță pe care o aveți pentru ea, depinde de funcțiile pe care le îndepliniți. Voi nu contați, doar relațiile pot avea vreo greutate. Nu prezentați nici un interes, doar personajul vostru public reține atenția.

Faptul că educația se limitează în a face din voi nişte rotițe familiale şi sociale bune, nu are deci nimic surprinzător. Pentru grupul căruia îi aparțineți, omul nu este nimic mai mult decât un mecanism. Această condiționare, această reglementare a vieții în comun a construit enormul mit al onorabilității, al bunelor moravuri şi al virtuții.

Automat, personalitatea hărțuită de setea de divin se referă la condiționările pe care le suferă şi-şi imaginează că trebuie să se conformeze unui model de comportament. În toată lumea, s-a sfârşit prin a crede că a-b-c—ul spiritualității este conținut în principiile morale de gravitate, frugalitate, altruism, ruşine față de sex, pocăință, ş.a.m.d. Negarea naturii ar fi o pepinieră de sfințenie. De la cetățeanul bun, la

omul milos şi la martirul sfânt, drumul pare logic. Daţi-mi voie să vă spun că este o minciună, o capcană, o mascaradă, o momeală; faptele sunt foarte elocvente.

Morala nu face omul nici virtuos, nici religios şi în mod sigur nu îl face uman. Ea poate cel mult să facă din voi o fiinţă socialmente acceptabilă, dar a fi admis de către un grup nu înseamnă deloc că aţi căpătat o profunzime reală. Figura atrăgătoare, limbajul rafinat, manierele plăcute nu vă transformă. Morala autentică – şi ea există – este rezultatul unei purificări personale totale, al unei evacuări a tot ceea ce este căpătat. La ce seveşte să vă lustruiţi carapacea? A vă modifica suprafaţa în timp ce centrul rămâne identic este ceva inutil, ba chiar periculos. Veţi plăti foarte scump şi societatea de asemenea.

Condiţionarea, regresiunea şi refularea satisfac aparent lumea, dar individul este strivit, negat. El este clivat în două, opus lui însuşi, în conflict permanent cu propriul său adevăr şi aceasta fără nici un fel de şansă de a câştiga. Această executare a fiinţei umane în profitul a ceea ce este mai fals în societate, este pur şi simplu violenţă.

Ca atare atitudinea voastră nu înseamnă nimic, ceea ce importă sunt pârghiile, motivaţiile acţiunilor voastre, căci ele traduc starea voastră de spirit. A te lupta cu rezultatul fără să să urci până la cauză este semn de prostie. A afecta virtutea nu serveşte la nimic, nu încercaţi să faceţi din ea o sadhana. Tăind ramurile copacului nu veţi face decât să să-i stimulaţi creşterea. El nu îşi trage vitalitatea din ramuri, ci din baza care se află sub pământ, din rădăcină.

Pentru a opera o adevărată răsturnare în viaţa voastră, întorceţi-vă deci la rădăcinile voastre, la fiinţa interioară. Comportamentul vostru se va schimba în consecinţă şi nu invers. Corectarea în exclusivitate a comportării voastre sociale, a modului cum funcţionaţi pe plan social nu este decât o represiune, nici o mutaţie nu este posibilă în acest mod.

Ce este represiunea? Discreditarea asuncată asupra sentimentelor spontane, interzicerea de a te exprima liber, obligaţia de a aborda o faţă care nu este a voastră. Sentimentele reprimate unde se duc? Dispar? Deloc! Ele îşi urmează cursa în voi. Pe planuri mai secrete, mai subterane, mai oculte. Se refugiază departe de conştiinţa voastră morală şi continuă să prolifereze şi să se întindă. Un război cumplit se angajează între străfundurile subconştientului vostru şi spiritul vostru raţional. Această conflagraţie obscură vă minează, vă epuizează energia şi conduce la boală psihică. Nebunia este preţul pe care-l plăteşte o civilizaţie fondată pe ipocrizie, impostură, morală caricaturală. Psihoza însoţeşte ca o epidemie expansiunea civilizaţiei. Nu e departe vremea când lumea va deveni un azil de alienaţi. Cele două mari războaie mondiale ale erei moderne sunt revelatoare. Al treilea război va însemna fără îndoială sfârşitul acestei frumoase planete. Exploziile care se produc în viaţa particulară, cum ar fi violenţele de tot felul – sinuciderea, crima, violul – şi înfruntările sângeroase care ridică grupurile de oameni unii contra altora, sau le deşiră din interior, sunt rezultatul represiunii.

Fiinţa umană este definitiv incapabilă să ducă o viaţă cu adevărat morală, adică naturală, din cauza constrângerilor. Într-o zi sau alta ea sucumbă tentaţiei, minciuna devine prea teribilă pentru a o mai putea asuma. Ipocrizia conştientă este totuşi cel mai puţin rea dintre soluţiile care vi se oferă. Ea vă debarasează de conflictul intern. Este suficient să mimezi, să joci comedia. Societatea este satisfăcută şi veţi fi salvat un minimum de sinceritate personală.

Duplicitatea, iezuismul, sunt produsul flasei morale, al virtuții impuse din exterior. Viața în comun așa cum se manifestă ea în ziua de azi, adică refuzul masiv al realității conduce la două lucruri: reprimarea spontaneității voastre şi o simulare a trăsăturilor sancționate de ordinea stabilită. Primul proces duce la nebunie. Cel de-al doilea, adică simularea trăsăturilor impuse de societate face din voi un fariseu, un Tartuffe. Ambele sunt nişte calamități. Nici una nici cealaltă din aceste formule detestabile nu sunt demne de voi. Există o a treia, pe care societatea nu o recomandă şi anume aceea ce a vă comporta ca o brută, ca o ființă bestială. Dacă această variantă nu vă tentează, vă rămâne alegerea între nebunie şi ipocrizie.

Omul cade în sălbăticie atunci când se abandonează instinctelor sale inconştiente, refuzând să mai lupte. El încearcă în mod disperat să regăsească un fel de coerență, o stare naturală, de exemplu drogându-se sau îmbătându-se, bând alcool. Dar căutând să distrugă luciditatea care l-a îndepărtat de animalitate el se sinucide, căci omul nu poate să refuze ceea ce este el în mod profund, o ființă conştientă. Faptul că omul devine un animal denaturat atunci când se intoxică, arată clar că luciditatea, conştiența, nu face parte din regnul materiei, ea este divină, este o facultate a sufletului, o virtualitate pe care omul nu o poate eluda, de care este imposibil să fugă şi pe care trebuie s-o cultive. Eliberarea depinde de dezvoltarea sa totală, nimic altceva nu va reuşi să-l scape de infernul pe care-l traversează.

Nu sunteți condamnați la o ființă bolnavă mental, la un impostor sau un animal. O altă cale vă este oferită, aceea a religiei autentice, a inteligenței luminoase, a intuiției.

La opusul decadenței, al refulării sau al comediei sociale, ea vă conduce spre o viață reală, spre cunoaştere. Ea generează un comportament în sfârşit uman şi suprimă barbaria omului orbit de Ego. Ea nu reprimă şi nu refulează nimic. Ea vă sfărâmă lanțurile. Obiectivul său nu este de a vă adapta altora, ci de a vă ajuta să renaşteți la adevărata voastră identitate. În loc să facă din voi nişte travestiți, ea vă revelează esența voastră divină. Relațiile voastre sociale nu o preocupă. Aceste relații se transformă pe măsură ce inima voastră profundă îşi va regăsi tronul. Morala este o convenție, spiritualitatea este individuală. Morala este o atitudine, religia este o realitate interioară. Etica este o amenajare periferică, spiritualitatea emană din suflet.

Bunele maniere nu sunt capabile să facă omul moral. Cum i-ar putea permite ele accesul la propria-i esență? Morala începe prin a încorseta omul, în timp ce religia începe prin cunoaşterea de sine. În această lume multiplele aspecte ale răului produs de om sar în ochi. Ce anume face întreprinderile umane atât de malefice? Chiar omul de bună credință constată că gândurile şi actele sale sunt desfigurate de pasiuni neaşteptate. Fiți atenți si constatați voi înşivă. Nu acceptați nici o explicație gata făcută. Contemplarea de sine, meditația, vor mobiliza energia care vă va ajuta să cunoaşteți şi să depăşiți Diavolul. Observația constantă, neutră, pătrunzătoare, a propriei voastre identități este o sadhană, o disciplină spirituală, căci ea vă permite să găsiți şi să eliminati răul din voi. Progresiv, goana pentru prinderea eului va lumina colțurile cele mai sumbre ale personalității voastre şi vă va priva astfel comportamentele voastre aberante de forța lor motrice. Țineți bine minte că privirea interioară liniştită şi calmă vă va aduce dintr-o dată revelarea şi eliberarea. Cunoaşterea eliberează. Ea vă transformă viața în întregime. Dezgropând rădăcinile veți vedea în ce constau ele şi expunerea lor la lumina zilei va sfârşi prin a le distruge. Pulsațiile oarbe nu rezistă la razele conştiinței, acel *"cunoaşte-te pe tine însuți"* al înțelepților din toate timpurile indică acest lucru fără

nici un fel de dubiu. Cunoaşterea de sine este singura virtute. Ignoranța de sine este singurul păcat.

Conştiința este singura morală care poate exista, iar imoralitatea este opera inconştientului. Acesta îşi exercită puterea nocivă prin intermediul bestiei, al ipocriziei şi al alienării mentale, al intoxicațiilor şi sfârşeşte prin a învinge ceea ce mai rămâne inteligent în voi. Inconştientul vă face anxios şi posesiv, agresiv şi obscen, el vă împinge să inventați şi să folosiți mijloace care favorizează deriva spre bestialitate. Singura vindecare posibilă constă în a restaura conştiența, care este apanajul omului. Cultivați-vă luciditatea, privirea interioară şi observația detaşată de tot ceea ce vă mişcă mentalul. Gradat, furtunile emoționale, exigențele egoiste, nervii şi disperarea vă vor părăsi. Aceste rele nu pot afecta decât omul adormit, abrutizat, insensibil, omul inconştient. Să ştiți că niciodată, nimeni nu a făcut răul în cunoştință de cauză. Toate păcatele sunt variante ale unui singur flagel: ataşamentul de ego.

Acesta este o falsă identitate. O iluzie. Cunoaşterea de sine îl va zdrobi, îl va face să piară ca un balon de săpun.

V-am explicat ce trebuie să faceți. Stați liniştiți, instalați astfel încât corpul vostru să cântărească cât mai puțin posibil şi să înceteze să vă mai preocupe. Observați ceea ce vă traversează spiritul ca şi cum ați privi valurile care se rostogolesc pe plajă.

Krishnamurtti numea această stare conştiință *“neutră”* sau *“imposibilă”*. Fiți complet detaşați de ceea ce descoperiți în voi. Ce înseamnă a fi detaşat? Detaşarea este neutralitate, absența identificării, a judecății, a alegerii, a comparației, a intervenției. Nimic nu este decretat bun sau rău la plecare, considerat ca vicios sau virtuos, lăudabil sau condamnabil. Observați, nimic mai mult. Mulțumiți-vă să priviți, să vedeți, ca şi când ați fi spectatorul unei piese de teatru. De îndată ce adoptați o atitudine, de îndată ce judecați, nu mai observați, ci gândiți! Înțelegeți bine distincția dintre gândire şi observație. Gândirea este o mişcare a intelectului spre ceea ce este cunoscut, deja conştient. Observația este intelectul care se îndreaptă spre subconştient şi îl pătrunde.

Gândirea este dualistă, ea acționează prin perechi de opuşi, ea nu poate, de exemplu, să conceapă un bine decât raportat la rău. Ea divizează, separă, apreciază şi introduce o reprimare subtilă care închide uşile inconştientului şi interzice accesul la misterele sale. Necunoscutul îşi dezvăluie secretele nu gândirii, ci observației. Într-adevăr, atunci când nici o interdicție nu le mai este opusă, pulsațiile şi experiențele trăite, uitate, țâşnesc spontan în goliciunea lor fără fard. Este un moment de teroare intensă; înfruntându-şi fața ascunsă, fără umbră, realitatea pe care ar cuceri-o masca cotidiană, omul este prins de panică. I-ar place să-şi închidă ochii şi să-şi îngroape cât mai curând posibil lumea mişcătoare zărită în străfundurile sale. Trebuie un curaj ieşit din comun pentru a traversa această încercare majoră, este un calvar, o mare suferință care purifică. Acela sau aceea care rămâne calm şi hotărât în lupta cu această încercare, devine un maestru al conştienței şi vede în sfârşit minunile desfăşurându-se în fața lui. El îşi cufundă privirea în sursa abisală a pasiunilor, el are acces la inima inconştientului. Aceasta îi conferă o libertate supranaturală.

Drumul începe prin meditație, continuă prin observație şi conduce la cunoaştere şi libertate. Ajunge la cunoaştere şi se termină prin libertate. Aş vrea să vă ajut să parcurgeți acest drum, care este acela al practicii yoga, al religiei autentice. Vreau să cunoaşteți această alchimie, această răsturnare a comportamentului vostru prin transfigurare interioară. Veți înțelege atunci că etica este o consecință, că ea nu va fi

niciodată un început. Lăsați-vă deci preocupările morale, îndepărtați-vă scrupulele, consacrați-vă mai curând sadhanei spirituale, meditației. Virtuțile vor înflori în voi, ca tot atâtea urme lăsate de trecerea unei caleşti. Străduiți-vă să vedeți adevărul. Focul cunoaşterii vă va consuma iluziile, slăbiciunile şi viciile. Cucerirea inconştientului de către conştient este singura revoluție adevărată, singurul progres demn de acest nume pe care îl poate spera umanitatea.

Nimic altceva nu va putea să creeze vreodată un om nou, o ființă umană conştientă de propria sa natură divină şi prin aceasta o ființă morală în mod sincer şi spontan. Calitatea sa profundă nu va fi ceva ce se va deduce din actele sale, din comportamentul său. Plenitudinea sa interioară va străluci ca un astru, toate actele sale vor iradia mulțumirea care îl locuieşte, umanitatea care îi este proprie. O astfel de ființă este realmente un imn divin, o persoană integrată, lipsită de sfâşieri interioare şi de duplicitate.

Muzica celestă care se înalță din acela care a depăşit dualitatea şi conflictele, nu aparține nici timpului şi nici spațiului. Este o simfonie eternă care cântă în noi atunci când se instalează pacea profundă, puritatea, inocența, libertatea. În ritmul acestei melodii fericite intrăm în rezonanță cu infinitul, cu ceea ce se numeşte Dumnezeu.

CAPITOLUL V

VEGHEAȚI!

Prima întrebare: Etica este rea?

Răspuns: Nu! Evident, nu este rău să fii moral. Dar a-ți imagina că eşti, este ceva periculos. Deoarece aceasta creează un obstacol în fața calităților autentice. Bunele moravuri atunci când sunt convenționale, nu au alt scop decât a feri ego-ul prin intermediul ipocriziei şi aceasta este ceva extrem de negativ. Vă mențineți egoismul afectând contrariul. Priviți deci pe înțelepți, pe asceți, pe sfinți. Nu observați comedia pe care o joacă? Aparențele sunt înşelătoare şi ceea ce este etalat la lumina zilei, acoperă un adevăr intim care se situează exact la opusul lor. Florile artificiale ascund spini foarte reali. Coliziunea permanentă între atitudinea socială şi adevărul interior, divizează omul, îi dezintegrează personalitatea şi sapă o prăpastie din ce în ce mai adâncă care devine de netrecut. Armonia este impasibilă şi din acel moment, bucuria, care în ochii mei exprimă viața autentic morală, este fructul înțelepciunii, al dreptății şi al bunătății reale. Parfumul pe care îl exală ființa perfectă este adevărata savoare a vieții. Găsiți armonia, nu mai întrețineți conflictele în voi. Vă rog nu ascultați ceea ce vă spun, trăiți ceea ce vă învăț. Veți fi stupefiați aflând că v-ați distrus existența, că barbaria este propria voastră invenție şi că sunteți excluşi de la o sărbătoare superbă şi neântreruptă. Meditați! Modul de viață just se va instala de la sine, precum mugurii se deschid la întoarcerea primăverii. A încerca să te conformezi perceptelor morale, nu serveşte la nimic. Nu veți recolta nici pace, nici armonie şi nici frumusețe şi dacă spiritul vostru nu este perfect, nu veți face decât să vă tulburați anturajul, să agravați tensiunea care bântuie în jurul vostru. Inima care debordează de muzică trezeşte ecouri melodioase peste tot. Sufletul frumos atenuează urâțenia din jurul său. Nu aceasta este moralitatea?

A doua întrerbare: Morala ar fi convenție socială. Deci pentru individ ea nu prezintă nici o utilitate?

Răspuns: Pentru societate morala publică este pur practică, este un instrument. Pentru individ – şi atunci când emană din inima sa – etica nu este un mijloc, ci o bucurie. Ordinea stabilită se mulțumeşte cu simulacre ale virtuții. Pentru individ aceasta nu înseamnă mare lucru. Este foarte clar că oricine trebuie să poată să-şi dea seama de acest lucru. Anturajului nu îi pasă decât de personajul vostru exterior. Realitatea voastră nu îl preocupă. Pentru voi, din contră, ceea ce afişați nu este decât un costum. Ştiți bine că voi existați sub aceste straturi şi că felul în care vă purtați nu are sens decât la acest nivel. Grupurile menținute prin convenții morale elaborează o civilizație. Acelea pe care le hrăneşte o plenitudine vie fondează o cultură. Rețineți această distincție. Civiliația este cel mult utilă, doar cultura aduce bucurie şi armonie.

Omul este de multă vreme pivot de cultură, dar el este civilizat. Comportamentul său este mai mult sau mai puțin suportabil. Este o problemă de coexistență fizică de circulație a corpurilor. Cultura reflectă sufletul, puritatea interioară a oamenilor.

A treia întrebare: Religia nu este un fenomen social? Ea este total individuală?

Răspuns: Religia este absolut personală. Societatea nu are suflet precum individul, nu are centru conştient. Ea este produsul relațiilor noastre. Religia autentică nu are nimic de-a face cu contactele pe care le întrețineți cu altul. Ea este esența voastră. Ea exprimă descoperirea naturii voastre reale. Dharma, religia, este cunoaşterea de sine. Cum aceasta nu este în nici un caz o problemă publică, sadhana voastră, punerea în practică a religiei scapă oricărui fenomen de grup. Invers, experiența spirituală luminează anturajul vostru. Un iluminat propagă lumina care este în el şi în acest sens îl afectează pe semenul său. Sufletul este strict individual, dar comportamentul este social.

Sadhana nu poate fi colectivă. Nu vă veți înțelege identitatea reală decât în singurătatea cea mai totală. *"Este* – spunea Plotin – *zborul a tot ceea ce este singur"*.

Este exact. În această călătorie nu puteți avea tovarăş. Dar bucuria zborului este atât de mare, încât ea poate să emoționeze şi alte persoane. Ceea ce descoperiți în regatul interior se răspândeşte precum parfumul unei flori purtat de vânt.

A patra întrebare: Ați spus că viața – așa cum o înțelegem noi – nu este o viață, ci o lentă agonie. Ce înseamnă acest lucru?

Răspuns: Oare viața se poate sfârşi în moarte? Oare cum ar putea viața să se termine în mormânt? Este imposibil. Moartea nu taie firul existenței voastre. Este doar punctul final al formării unui corp. Nu decedați atunci când vă dați ultima suflare. Moartea lucrează încă de la venirea voastră pe lume. Corpul vostru se descompune în fiecare moment. Atunci când acest proces îşi atinge punctul final, vorbiți despre moarte. Dar el nu este de fapt ultimul stadiu al procesului care a început încă de la concepția voastră. De aceea, nimic nu este mai sigur decât descompunerea organică. Ea este inevitabilă, deoarece face parte dintr-o evoluție care se desfăşoară în timp şi în spațiu. A te naşte este sinonim cu a muri. Aceste două verbe nu servesc decât la a distinge începutul şi sfârşitul aceluiaşi proces. Altfel spus, ceea ce voi numiți *"a trăi"* este de fapt o moarte lentă. Deoarece se obişnuieşte cu degradarea organismului cu care se identifică şi pe de altă parte, ignoră totul despre existență, omul crede că trăieşte, în timp ce, de fapt, nu face decât să se îngreuneze.

Toate activitățile sale, toate proiectele sale, se rezumă într-un fel de autoapărare, de exorcism, de negație a ineluctabilului. El aderă la o insittuție religioasă sau la alta din acelaşi motiv. Puțini oameni refuză consolarea bisericii atunci când moartea îşi începe numărătoarea inversă. Ce altceva ar putea fi decât o distrugere personală? Asigurarea ultimă.

Spiritualitatea reală nu reflectă teama de moarte, ci dovedeşte experiența vieții. Încercați să înțelegeți că toată ştiința voastră aparține în exclusivitate de ceva ce este mort. Această cunoaştere revelează imortalitatea. Corpul este tranzitoriu. El se dezintegrează din clipă în clipă. Observați-l!

Conştientizând pe deplin precaritatea acestui vehicol, veți observa că nu sunteți el. A cunoaşte ceea ce nu este corpul, a-ți regăsi sufletul, reinstaurează viața reală. Căci sufletul nu s-a născut niciodată şi deci nu va muri niciodată.

Adevărul exista înaintea naşterii corpului vostru. El va exista şi după distrugerea sa. Aceasta înseamnă viaţă. Ea nu este un interval de timp care se scurge între leagăn şi cimitir. Din contra, naşterile şi decesele sunt incidente pe parcursul său.

În timpul meditaţiei, atunci când spiritul este calm şi vid de gânduri, ceva poate fi sesizat, ceva ce este foarte diferit de corp. Nu este accesibil atunci când mentalul vostru este instabil. Aşa după cum fundul unui lac nu este vizibil atunci când suprafaţa sa este parcursă de valuri. Gândurile care vă mişcă spiritul precum tot atâtea valuri, vă ascund adevărul şi vă fac să luaţi suprafaţa drept tot. Fenomenele vă par reale şi credeţi că sunteţi corpul vostru. Această identificare a organismului vă orbeşte în asemenea măsură, încât consideraţi drept viaţă ceea ce nu este de fapt decât o progresie către moarte. Nu v-aţi înşela mai mult dacă aţi crede că, construcţia casei voastre este naşterea voastră şi că demolarea ei ar reprezenta sfârşitul vostru.

Ignoranţa este risipită prin pacificarea spiritului. Iluzia creată de mentalul înfierbântat se evaporă sub efectul liniştii. Marea calmă şi imobilă revelează ceea ce ascundeau valurile. Pentru prima dată se arată oaspetele corpului. Dintr-o dată vedeţi că moartea nu este decât abandonarea unei haine uzate şi îmbrăcarea unui veşmânt nou. Doar bărbatul sau femeia care au înţeles acest lucru sunt cu adevărat vii. Toţi aceia care îşi imaginează că sunt organismul lor fizic, nu sunt încă decât nişte umbre în noapte. Ei visează înnecaţi într-un somn greu, comatos. Au fost totdeauna morţi, viaţa lor nici măcar nu a început.

Dacă nu se trezeşte, fiinţa umană nu va şti niciodată că nu este corpul ei şi ea va continua să-şi ignore identitatea reală, esenţa, viaţa. Planeta este populată de somnambuli şi cea mai mare parte a oamenilor îşi dau sufletul înainte de a se fi născut cu adevărat, epuizaţi de o luptă inutilă contra mortii, orbi la lumina invincibilă care este adevăratul lor eu.

A şasea întrebare: Din câte spuneţi, sunt deja mort. Ce să fac pentru a fi viu?

Răspuns: Admiteţi că sunteţi morţi. Doar adăugând credinţa cuvintelor mele nu serveşte la nimic. Uitaţi tot ceea ce aţi învăţat de la mine sau de la alţii şi deschideţi ochii. Priviţi voi înşivă, direct. Această viziune va fi suficientă pentru a vă conduce la viaţă şi nu vă veţi mai gândi să întrebaţi: *"cum să fac să fiu viu?"* Acela care înţelege că este mort, că nu a existat niciodată şi că personalitatea sa este o momeală, va putea să întrevadă ceea ce este viu. Dar pentru asta trebuie să-şi liniştească spiritul.

Viziunea – dharshan – nu este posibilă decât dacă mentalul este calm, vid, lipsit de dorinţe. Până în prezent nu aţi fost decât un carusel de gânduri, nu aţi distins nimic, nu aţi trăit nici o viziune. A-mi aproba cuvintele este tot un gând, o reflectare. Nici un gând, nici acesta şi nici celălalt, nu vă va ajuta în nici un fel. Activitatea intelectuală este neputincioasă în descoperirea adevărului, deoarece tot ceea ce puteţi concepe este împrumutat. Gândurile voastre vin, fără excepţie, de la alţii şi vă ţin departe de real. Nu aţi remarcat niciodată că un gând nu vă aparţine? Aţi îngrămădit o cantitate mare de lucruri inutile; încetaţi să vă mai agăţaţi de ele, nu au nici o valoare, nu au nici măcar consistenţa unui castel de nisip.

Nu vreau să vă hrănesc intelectul, refuz să vă îndop cu informaţii. Nu caut să vă fac să reflectaţi ca să vă determin să vă treziţi, să vă deschideţi ochii. Nu mai gândiţi,

priviți! Atunci veți descoperi adevărul, adevărata bogăție care este etern a voastră. Nu veți şti niciodată cum misterul este dezvăluit prin viziunea directă, fără gânduri, dacă nu faceți voi înşivă această experiență. Rețineți că nimic prețios nu v-a fost niciodată dat, ceea ce vi se dă nu are nici o valoare.

Obiectele materiale trec din mână în mână, dar nu şi experiența vie. Nici Mahavira, nici Buddha, nici Krishna şi nici Christ nu pot să vă facă să trăiți ceea ce au trăit ei. Dacă vă agățați de ideile dvs. şi le luați drept adevăr, nu veți avea niciodată acces la adevăr. Omul este liber atunci când conştientizează realul, dar nu prin referință la un alt om.

A învăța Bhagavad Gitta, Coranul sau Biblia pe dinafară, nu vă va îmbogăți cu nimic, din contra, aceasta vă va înnăbuşi facultatea de a şti cine sunteți. Nu veți mai putea să vedeți niciodată adevărul în față. Scrierile sfinte se interpun totdeauna ca un nor de praf, ca o ceață. Trebuie să goniți tot ceea ce se înalță între voi şi real. Pentru a realiza acest real, pentru a-l înțelege, gândul este rău venit, inoportun. Smulgeți tot ceea ce vă înlănțuie; atunci vă veți deschide şi adevărul va putea să vă pătrundă şi să vă transforme. Vă rog calmați-vă şi observați. Deschideți uşa şi priviți. Aceasta este tot ce vă pot spune.

A şaptea întrebare: Deci este inutil să mai studiem shastras?

Răspuns: Cu ce scop studiați shastras-urile sau alte scrieri sfinte? Dacă o faceți pentru a cunoaşte adevărul, vă pierdeți timpul. Vă veți dezvolta memoria, atâta tot. A învăța este ceva foarte diferit de a cunoaşte. Acumulând referințe despre Dumnezeu, despre adevăr şi despre suflet, devenind abili în a furniza răspunsuri gata făcute, veți semăna din ce în ce mai mult cu un robot. Adevărul nu se află în nici o carte. El este în voi, el este voi. Învățăturile cele mai frumoase rămân literă moartă pentru acel care nu a găsit lumina în el însuşi. Cunoaşterea livrescă este chiar toxică pentru ignorant. Shastras-urile nu au sens şi nu sunt fecunde decât dacă abordați mai întâi realitatea din voi înşivă. Văd bine ceea ce faceți: studiați şi vă delectați cu ceea ce găsiți în cărti, fără a face nici cel mai mic efort în direcția cea bună. Dar cât este de falsă şi găunoasă această satisfacție! Ajung să cred că nu doriți să cunoaşteți adevărul, ci să treceți drept înțelepți. Cel care aspiră sincer la Divin nu se mulțumeşte niciodată cu cuvinte. Setea voastră este oare potolită de cuvântul *"apă"?* Şi dacă a pronunța cuvântul *"apă"* v-ar fi de ajuns, aceasta înseamnă desigur că nu v-a fost deloc sete. Singurul lucru pe care shastras-urile vi-l pot oferi, este convingerea că nu veți găsi adevărul în paginile lor. În aceasta rezidă marea lor utilitate. Cuvântul care vă face să-i înțelegeți propria sa inadecvare este demn de a fi auzit şi doar shastras-urile care vă vor lăsa flămânzi, care vă vor face conştienți de ignoranța voastră merită să fie cunoscute.

Şi eu vorbesc. De altfel aşa s-au construit şi s-au realizat şi shastras-urile. Dar eforturile mele vor rămâne sterile dacă vă cramponați de discursurile mele. Vă puteți umple capul peste măsură de frazele pronunțate de mine, dar nu veți înainta nici un milimetru. Ele vă vor consolida închisoarea mentală în care continuați să vă învârtiți.

Omul este închis într-o închisoare pe care şi-a construit-o cu propriile sale mâini şi pe care şi-o întăreşte în fiecare zi. Dacă vreți cu adevărat să cunoaşteți adevărul, dărâmați zidurile de cuvinte care delimitează lumea voastră strâmtă şi ardeți piedestalul

pe care v-ați înălțat informațiile. Cunoașterea se va naște din cenușă și o veți contempla cu o conștiență liberă. Ea este prezentă, făceți-i loc.

Aruncați cuvintele afară și ea va intra.

A opta întrebare: Ființa umană se poate cuceri prin reprimare, prin lupta ei însăși?

Răspuns: Ce înseamnă a reprima, a lupta contra ta? Oare nu cumva a te diviza interior? În această luptă contra sa însuși, omul se agresează și se apără simultan. El este în același timp aliatul și dușmanul și furnizează energii ambelor câmpuri de bătălie. Victoria este imposibilă, de aici nu va rezulta decât epuizare și slăbiciune.

Incitați-vă mâinile să se bată reciproc și veți vedea ce vreau să spun. Este o prostie. Nu luptați contra voastră înșivă. Descoperiți cine sunteți. Contradicțiile care vă torturează, certurile interioare care vă minează, vin din ignoranță și vor dispare odată cu nașterea cunoașterii de sine, ca o brumă matinală dispersată de razele soarelui abia răsărit. Victoria asupra ta însuți nu este miza unei bătălii, ci fructul unei cunoașteri. Contra cui vreți să luptați? Nu există nici un altul în voi, doar orbire, obscuritate. Cum să puneți sfârșit acestei stări? Introducând conștiența. Scoțând lumina de sub oboroc.

Ignoranța nu înseamnă nimic în sine, este doar lipsă de conștiență, de cunoaștere. Pornind război contra ei, vă rătăciți încă de la început. Muriți luptând contra vântului. Această idee marțială de ostilitate contra ta însuți, este un ecou la ceea ce se întâmplă în lumea exterioară. Ea vă reflectă violența periferică transpusă în agresivitate intimă. Ce nebunie! În lumea care vă înconjoară nimic nu a fost niciodată cucerit prin forță brutală. *"A învinge"* nu înseamnă același lucru cu *"a cuceri"*. În universul interior chiar violența este neputincioasă în distrugerea dușmanului, deoarece nu există dușman. Cucerirea de sine este imposibilă în disensiune. Ea decurge din cunoaștere. În consecință vă rog nu luptați, ci străduiți-vă să vedeți, să conștientizați. Singurul vostru principiu să fie *"cunoaște-te pe tine însuți",* află cine ești, nimic să nu mai fie ascuns în voi, nici cel mai mic colț să nu mai rămână obscur. Explorați în adâncime locuința voastră interioară. Această descoperire va fi o adevărată cucerire de sine. Când anumite părți ale unei case sunt închise multă vreme și rămân nelocuite, ele sunt colonizate de o faună și o floră distrugătoare. Sunteți o asemenea locuință, a cărei camere – al căror număr l-ați uitat – sunt numeroase. În ele se ascund dușmanii voștri.

A noua întrebare: Spuneți că reprimarea pasiunilor este periculoasă. Vreți să spuneți prin aceasta că trebuie să te supui lor?

Răspuns: Eu nu predic nimic, nici reprimarea, nici acceptarea. Vă cer doar să înțelegeți ce sunt aceste atitudini. Ele sunt – atât una, cât și cealaltă – efectul ignoranței și sunt la fel de nocive. Represiunea este riposta dată complacerii și invers. Este același lucru așezat altfel.

Mi s-a vorbit de un călugăr care întorcea capul atunci când vedea bani. Era foarte diferit de omul a cărui ochi strălucesc de dorință în aceleași împrejurări? Nu încercați să fugiți de aviditate. Ea vă va urmări neâncetat sub o altă formă. Sub noul său aspect va fi tot atât de virulentă ca și mai înainte și mult mai sigură, deoarece nu o veți mai identifica; pe acest plan nu ați câștigat nimic. Din contră, situația se va agrava, deoarece

din acel moment veți fi întristați de o iluzie în plus. Aceea de a fi un bărbat sau o femeie eliberați de aviditate.

Încercând să goniți un rău veți cultiva alte două. Vreau să cunoaşteți mânia, lubricitatea, dar nu pentru a le combate sau a vă lăsa pradă lor. Vă cer să fiți atenți, să observați aceste emoții cu o atenție totală, pentru a vă familiariza cu demersurile lor, cu deghizările lor, cu forța lor, cu şiretenia lor.

Ştiați că mânia se stinge în momentul în care o priviți? Aveți obiceiul să o refulați, dar şi mai rar o lăsați să izbucnească. Orice vi s-ar întâmpla, nu priviți, iar lucrurile vin şi pleacă din voi fără ştirea voastră. În această ignoranță rezidă toată nefericirea voastră, iar violența, ca şi slăbuciunea vă orbesc din ce în ce mai mult. Vă propun o a treia soluție, singura care este cu adevărat eficientă. Ea constă în a vă descoperi şi a vă observa tendințele fără să interveniți nici într-un sens, nici în celălalt. Nu le justificați, nu le condamnați, nu le aduceți laude. Sub farul constant al lucidității voastre ele vor păli, apoi se vor şterge. Ele nu suportă privirea francă, ele nu trăiesc şi nu supraviețuiesc decât sub acoperişul iluziilor. Ele se hrănesc din neatenția voastră, din inconştiența voastră. Sub focurile conştienței ele se sting şi dispar.

Părerea oamenilor trebuie să fie cea mai mică din grijile voastre. Singurul lucru care contează este modul în care vă percepeți voi înşivă. Vă creați o imagine despre persoana voastră, în funcție de judecățile emise de anturajul vostru şi uitați că puteți avea o viziune directă a ceea ce sunteți. Este singurul mod de a privi în mod direct. Vă creați un personaj, circulați mascați pentru a-i înşela pe ceilalți şi apoi vă înclinați în fața a ceea ce gândesc ei despre voi. Această comedie care se perpetuează din viață în viață este unul din obstacolele majore pe calea cunoaşterii de sine. Trebuie încetată această impostură încă de la începutul călătoriei voastre interioare şi vă veți vedea aşa cum sunteți, într-o totală goliciune. Altfel să nu sperați să puteți avansa spre realizarea voastră adevărată. Nu vă veți putea apropia de adevăr atâta vreme cât veți păstra idei greşite despre voi înşivă, atâta vreme cât veți persista să credeți că personajul vostru social este eul vostru definitiv. Ego-ul vostru, identitatea voastră imaginară pe care ați adoptat-o trebuie să fie desființată înainte de a putea deschide uşa Divinului, a Puternicului şi a Adevărului, cu alte cuvinte a Eu-lui vostru real. Imensa înşelătorie la care consimțiți vă interzice viața. Treziți-vă! Ridicați-vă! Încetați să mai dormiți!

Ştiti bine că jucați un rol. De ce să nu mărturisiți că cel care există în adâncul inimii voastre, nu seamănă deloc cu fantezistul care se produce pe scena familială şi socială? Aceste minciuni oare nu vă tulbură?

Dacă vi se întâmplă să fiți copleşit de ele, puteți să părăsiți teatrul şi atunci veți fi capabili să găsiți pământul ferm sub picioarele voastre, cerul albastru deasupra capului. Veți putea deveni ceea ce nu ați încetat niciodată să fiți. Puneți-vă următoarea întrebare: *“Sunt cu adevărat ceea ce cred că sunt?”* Lăsați această întrebare să rezoneze mult timp în voi, să progreseze din treaptă în treaptă, din strat în strat, până în adâncul inimii voastre şi să lumineze colțurile cele mai secrete, pentru ca nici o iluzie să nu mai poată subzista. Această introspecție fără milă şi fără duritate, vă va procura o senzație de prospețime, o viziune atât de nouă, încât veți avea impresia că sunteți scoşi dintr-o letargie. Veți vedea clar că toate castelele voastre erau făcute din nisip, iar corăbiile voastre din hârtie. Toate elementele vieții voastre vi se vor părea ireale, le veți contempla cu mirare ca şi când ați privi un film. Într-adevăr nu era viața voastră, ci o melodramă în care ați acceptat să jucați până în acest moment rolul determinat de

educație, de condiționări, de tradiții, proprii grupului în care sunteți născut. Omul nu este încă uman. Este o sperietoare, un amalgam fără rădăcini şi fără sevă, o poveste de adormit copii. Vă văd pierduți ca într-o poveste, orbi, surzi, intoxicați. Puteți ieşi din acest vis. Este marea diferență dintre somn şi moarte. Oricare ar fi întinderea ignoranței voastre, puteți să vă treziți. Iluziile voastre vor zbura în bucăți atunci când vă veți vedea în sfârşit față în față cu voi înşivă, când veți cunoaşte groaza ființei care s-a crezut totdeauna frumoasă şi care se descoperă hidoasă în oglindă. Veți fi supuşi probei confruntării cu eul într-o oglindă care nu este materială, oglinda conştienței. Adevărul vă atrage, vreți cu adevărat să ştiți ce anume sunteți? Nu vă este frică să înfruntați realitatea? Sunteți înfricoşat într-adevăr. Pentru aceasta, ființa umană inventează orice pentru a eluda adevărul. Păcat! Acest lucru nu îi este de folos. Îi consumă viața şi nimic nu-l poate linişti, căci dacă ea nu este centrată în ea însăşi, nu se poate simți la ea acasă nicăieri. Vă întrebați, fără îndoială, de ce insist atât de mult să vă îndepărtați zdrențele care vă acoperă, să vă contemplați urâțenia, neantul? De ce să nu ascundem pudic acest spectacol trist? Nu e oare mai bine să acoperi oroarea cu ornamente şi să drapezi cumplita nuditate cu stofe mângâietoare? Este tocmai ceea ce faceți voi şi la ce vă serveşte? Plaga ascunsă poate înceta de a mai sângera? Ea se infectează şi putrefacția vă acoperă progresiv toată personalitatea. Trebuie din ce în ce mai multe parfumuri pentru a camufla mirosurile.

Într-o zi sau alta, mai devreme sau mai târziu, nimic nu va mai fi de-ajuns, nici parfumuri, nici bijuterii, nimic nu va mai putea să ascundă cadavrul. Eu nu propun nici un deodorant. Vreau numai să înceteze mirosul. Nu vând nici bijuterii şi nici mătăsuri. Vă cer doar să vă lăsați frumusețea să se desfăşoare, să vă elibereze splendoarea şi muzica voastră intrinsecă. Este singura soluție, restul este van şi inutil. Credeți că veți obține vreodată ulei strivind pietre? Vă rog deci să dezgropați şi să examinați tot ceea ce este ascuns în voi. Veți fi totdeauna aici şi este preferabil să vă transformați şi să nu vă separați de voi înşivă. Să nu încercați să fugiți, unde v-ați putea duce?

Observația de sine este prima fază a procesului. Veți asista la un fenomen miraculos, când veți cunoaşte urâțenia, teroarea, ura, veți fi eliberați de ele. Aceste flagele vă bântuiau deoarece voiați să fugiți de ele. Dacă nu mai alergați, ele nu se vor mai mişca, aşa precum umbra încetează să vă mai urmărească atunci când vă opriți. Dintr-o dată veți înțelege că demonii îngrozitori erau o înşelăciune, că fantomele vă hărțuiau în măsura în care încercați să scăpați de ele. Pentru a vă atenua teama ați adoptat atitudini false, ați mimat demnitatea şi onorabilitatea. Toate acestea pot fi abandonate deoarece nu va mai fi nimic de ascuns. După ce v-ați evacuat umbrele, veți avea viziunea unei frumuseți inexprimabile. Mie mi s-a întâmplat acest lucru. Am înfruntat monştrii din mine, am perceput inconsistența lor şi aceasta mi-a dat curajul de a privi dincolo de ei. Ceea ce am văzut mi-a bulversat existența. Adevărul transfigurează absolut totul. Să nu vă fie teamă de nimic. Părăsiți-vă adăposturile de paie, ieşiți din visurile voastre şi mergeți către real, căci el vă va oferi cea mai minunată protecție.

M-ați întrebat în ce constă cunoaşterea directă de sine. Ea înseamnă a nu accepta opinia celorlalți în legătură cu voi. A te încrede propriei tale inteligențe pentru a putea cerceta cu atenție ce anume închid gândurile voastre, actele voastre, pasiunile voastre, dorințele voastre, speranțele voastre. Priviți-vă ca şi când ați observa un străin. Aceasta vă va face mult bine, în primul rând deoarece această privire pătrunzătoare şi neutră, va

demola rapid imaginea pe care v-ați făcut-o despre voi înşivă. A răsturna acest idol este necesar, este ceva indispensabil, căci el vă va împiedica să ajungeți la real.

Înainte de a deveni bun şi sincer, trebue să aneantizați iluziile de bunătate şi sinceritate pe care le-ați fabricat pentru a vă camufla răutatea şi şiretenia, ca să nu pierdeți creditul celor din jur şi valoarea pe care v-o acordați în proprii voştri ochi.

Presimțind bestia din el, omul este torturat şi umilit. Ce soluție i se oferă? Animalitatea poate fi depăşită sau ignorată. Depăşirea cere o sadhana, o disciplină. A arunca această problemă într-un sertar cu hârtii uitate este mult prea uşor, este necesară doar puțină imaginație. Nu vă creați o fantoşă, o păpuşă de paie pe care o botezați *"EU"* şi refulați astfel animalul în inconştientul vostru. Bineânțeles el nu moare. Fără ştirea voastră domneşte ca un maestru absolut în spatele fațadei voastre. Nu constatați în mod frecvent că această față dă se fisurează şi că vă trădează? Trebuie s-o reparați în fiecare zi cu o avalanşă de dovezi de bună creştere. Fantasma este zilnic denunțată de realitate. De aceea trebuie să dovediți în permanență celorlalți şi vouă înşivă că sunteți un om de bine, arătându-vă în mod ostentativ amabil, ajutător, devotat, cinstit.

Şi ce încercați să obțineți? Imaginea voastră va rămâne ceea ce este – ceva fals şi lipsit de viață. Niciodată viața nu va circula prin venele acestei imagini. Aruncați această deghizare deoarece vă distruge existența. Eliberați-vă de ego-ul vostru şi restaurați contactul cu animalul pe care l-ați rănit, l-ați închis şi l-ați făcut feroce.

Calea începe aici. Nu prea sunteți deosebiți de nişte roboți şi ei nu au decât aparențe umane. Totul este fals în viața voastră: actele voastre, râsul, lacrimile. Acestea vă epuizează şi vă degradează. Totuşi preferați această ascunzătoare misterului interior care vă îngheață de spaimă. Ghiciți că în voi nu este nimic din ceea ce vă imaginați că sunteți, dar este totul din monstrul pe care cu atâta plăcere îl arătați cu degetul în celălalt, în semenul vostru.

Condiția primară, dacă doriți să porniți această sadhana, este să fii curajos. Vă va trebui un curaj ieşit din comun pentru a suporta spectacolul care vă aşteaptă. Nimic nu va mai rămâne din calitățile pe care le-ați uzurpat. Din contră, veți descoperi tendințele cele mai sordide, cele mai atroce pe care vi le-ați putea imagina vreodată. Dacă nu se descurajează, pelerinul din voi va suferi un lung calvar. Această coborâre în infern se va sfârşi într-o zi, soarele căutat de atâta amar de vieți va străluci în sfârşit.

Precum cenuşa stinge focul, tenebrele vor fi înghițite de lumină. Să nu vă fie frică. O veți regăsi progresând în opacitate. Tocmai hărnicia voastră vă va lumina şi vă va trezi la capătul a nenumărate vieți consumate în autohipnoză. Vă simt, din nefericire. Simt că nu vreți să ştiți cu adevărat cine sunteți. Sunteți terorizați la ideea de a deschide cavourile voastre interioare. Vă place să ascultați cuvinte frumoase precum "saccitananda" – existență, conştiință, beatitudine, eternitate sau puritate – deoarece ele vă leagănă şi vă ajută să uitați că sunteți contrariul absolut al acestora. Doriți să vă îngrăşați ego-ul. Ştiți de ce păcătoşii îi apreciază atât pe saddou – pe sfinți? Deoarece ei se delectează cu discursurile pe care aceştia le fac în legătură cu puritatea sufletului şi cu natura divină din om. Ei încearcă remuşcări savuroase, îşi spală sentimentele lor nedemne şi îşi bombează din nou torsul cu satisfacție. La urma urmelor, imperfecțiunile lor nu sunt decât glume, nimic nu perturbă virginitatea sufletului lor. A crede că esența voastră este imaculată nu pune capăt rătăcirilor voastre. Iată-vă căzuți în cea mai periculoasă capcană, pradă iluziei cele mai magistrale, colacul de salvare a mentalului vostru.

Credeți oare că obțineți lumina negând obscuritatea? Teoria conform căreia răul nu există, sufletul nefiind implicat în acțiuni umane, este foarte periculoasă, este un truc pentru a vă putea continua liniştiți micile voastre afaceri meschine. Aceasta nu vă eliberează de animalul, de bestia din voi, ci vă face să o uitați, ceea ce este cea mai rea dintre situații. Conştiința vă stimulează să vă depăşiți meschinăria şi conştiința totală vă transformă instantaneu.

Atunci vă rog să evitați să mai discutați despre puritatea sufletească, despre iluminare, ş.a.m.d. Sufletul nu este un act de credință. Este ceva ce experimentează direct atunci când părăsiți periferia personajului vostru, când traversați labirintul terifiant al tenebrelor voastre interioare şi ajungeti la templul secret al ființei voastre, în centrul luminos care este realmente esența voastră.

Ideile legate de acest subiect riscă să vă dăuneze mult. Dacă aveți convingerea că nu există prăpastie în voi, nu veți face nimic pentru a ieşi din voi. Dacă sufletul este lipsit de virtute, lipsit de păcat, este absurd să te îngrijorezi, nu-i aşa? Întrebările şi răspunsurile delirante ale filozofilor şi ale preoților au îndreptat generații de bărbați şi femei spre o viață iluzorie. Priviți ființele care se dau drept Dumnezeu. Nu există oameni mai dezorientați decât ei. Nu uitați că autotămâierea are drept scop ştergerea existenței răului. Iluzia purității inviolabile a sufletului este o momeală de care puțini oameni reuşesc să se degaje. Faptul că sufletul este etern pur de orice murdărie nu este nici o teorie, nici un principiu, ci este o realitate, o experiență. Abțineți-vă să mai discutați despre asta, sau să mai gândiți la ea. Dacă spuneți bolnavului că boala sa nu mai există, îl condamnați la moarte. Cei care ştiu nu vorbesc de iluminare, ci de sadhana, de calea care duce la realizare. Ea este aceea care contează, restul vine de la sine.

A pretinde că iluminarea îți cade din cer nu înseamnă decât a vă îndepărta de disciplina spirituală prealabilă, indispensabilă. Tentația este mare, fiți atenți! Sunteți nişte cerşetori şi săriți în sus de bucurie atunci când vreunul dintre sfinți vă declară împărat. Îl veneraţi şi aceasta-i ceva de înțeles. E mult mai uşor să înghiți gogoşi care te flatează, decât să depui efortul titanic pe care îl cere o sadhana. Din totdeauna şi astăzi în continuare, anumite persoane fac caz de lumină spirituală pentru a-şi satisface cerințele, nevoile lor cele mai abjecte. Fac caz şi de adevăr, ba chiar abuzează de el. Astfel laşitatea poate fi prezentată ca o non-violență, decăderea se poate justifica prin teoria purității originare, iar lenea poate să treacă drept alură de sannyas.

Iată-vă avertizați! Fiți atenți, nu vă mulțumiți cu nici o formulă prefabricată. Explorați-vă lumea voastră interioară. Ea conține forme cumplite, care, oricât de fantomatice ar fi, nu sunt mai puțin puternice. Gândurile, visurile şi impulsurile voastre inconştiente vă influențează foarte puternic. Singurul mod de a vă elibera este de a vă trezi, de a conştientiza realitatea. Şi să nu visați că sunteți iluminați. Vi se mai întâmplă şi aşa ceva uneori, fiți atenți!

Sper că n-ați venit aici ca să primiți consolări sau asigurări de bine! Eu nu vreau să vă droghez, vreau să vă scutur, să vă scot din torpoarea voastră, să vă distrug iluziile, să nu mai rămână nici una din ele. Va fi ceva dureros, să nu vă îndoiți de aceasta, iar calvarul va începe cu explorarea lucidă a urâțeniei vieții voastre, a mutilării voastre interioare pe care încercați s-o disimulați. Pregătiți-vă la o decepție masivă, la descoperiri aproape insuportabile. Această turtură este inevitabilă pentru a te naşte tu însuți. După ce ai recunoscut animalul din tine, îl veți întâlni pe acela care nu este acest

animal. Înfruntând animalul, veți distruge identificarea. Observația separă observatorul de lucrul observat. A fugi de păcat şi de tenebrele bestiei nu însemnă sadhana, ci refuz de a vedea realitatea în față. A nega prezența duşmanului, nu însemnă a-l împiedica să fie prezent, din contră, astfel îi faceți munca mult mai uşoară.

Ignoranța a fost dintotdeauna un dezastru. Nu mai suspinați după saccitananda, nu mai aspirați la Brahma, înhămați-vă la această sarcină a introspecției şi restul vi se va da pe deasupra. Pentru moment străduiți-vă să vă eradicați iluziile, ego-ul vostru. Cineva m-a întrebat ce înseamnă satsand. *"Satsand"* este a rezida în propria ta companie, în adevărul sinelui. Nici un guru, nici o scriere sfântă nu vă poate procura acest lucru. Adevărul se află în voi. Regăsiți în consecință compania voastră înşivă. Evitați dispersia, contactele superficiale, fiți singuri cu voi înşivă.

Călugărul Echarttè stătea într-o zi aşezat sub un copac. Un prieten se apropie şi îi spuse: *"Te-am văzut atât de singur! Am venit să-ți țin companie"*. *"Eram în compania mea* – răspunse maestrul renan – *iată că prezența ta îmi aduce însingurarea"*.

A te odihni în tine însuți fără să ai pe nimeni în apropiere, fără gânduri, este satsand, rugăciune, meditație. Sunteți adevăr! Să nu luați nişte poze avantajoase, fiți religios! Religia este o sadhana, un proces de cunoaştere de sine. Religiozitatea este o comedie socială. Toate semnele exterioare ale virtuții sunt praf în ochi. *"A pare"* este ceva destinat să impresioneze pe celălalt. *"A fi"* este strict personal.

Nu a servit niciodată nimănui lupta contra rezultatelor cum ar fi egoismul, violența, aviditatea, ipocrizia, vulgaritatea, ş.a.m.d. Tratamentul trebuie să vizeze boala şi nu simptomele; boala este ignoranța voastră, lipsa voastră totală de cunoaştere de sine. Nu vă arătați virtuos, ci străduiți-vă să eliminați ceea ce vă împiedică să fiți. Nu vă lăsați condus de vârful nasului şi renunțați de azi înainte să-i mai înşelați pe ceilalți în legătură cu persoana voastră. Rețineti că singura voastră datorie este de a vă descoperi ceea ce sunteți. Cunoaşterea de sine vă va face dintr-o dată umili, sinceri, lipsiți de mânie, de agresivitate şi de posesivitate. Aceste *"calități"* nu sunt nici ele decât nişte simptome, sunt semne ale cunoaşterii de sine.

CAPITOLUL VI

SALTUL

Sunt incapabil să vă ofer înțelepciunea. Cel care pretinde că o poate face vă minte deja, fiți sigur! Adevărul este incomunicabil şi el nu ține de competența maestrului, ci de faptul că adevărul este viu. Obiectele inanimate pot fi vândute, date, trucate, furate, fabricate sau reproduse. Ceea ce este viu trebuie trăit.

Obiectele pot fi văzute, arătate, ele sunt publice. Experiența este unică, personală. Pot să vă fac să trăiți dragostea pe care o resimt eu, pot să vă fac să savurați frumusețea muzicii pe care o aud? Mi-ar place atât de mult să împart cu voi evenimentele extraordinare care au survenit în acest corp banal care este al meu! Dar nu este posibil. Degeaba m-aş chinui, nu există mijloc, cu neputință.

Unui dintre prietenii mei s-a născut orb. Doream cu ardoare să-i dau ochii mei, dar starea medicinii nu o permitea. Poate că acest lucru va fi posibil datorită tehnicii transplantului. Viziunea sinelui, a realului nu va putea fi niciodată transmisă sau grefată, căci ea aparține sufletului şi nu corpului. Toate realizările în sfera sinelui sunt fructul eforturilor furnizate de către sine. La acest nivel nimic nu poate fi împrumutat. Dependența este exclusă.

În lumea sufletului, nimeni nu poate să se folosească de cârje, singurul ajutor vine din voi înşivă. Aşa se întâmplă. Iată de ce, repet, sunt incapabil să vă revelez adevărul. Pot să vă vorbesc despre el, dar cuvintele sunt găunoase şi inerte, realitatea rămâne ascunsă dincolo de ecran. A vorbi nu înseamnă a comunica sensul cuvintelor, experiența vie pe care ele încearcă să o exprime nu se poate transmite. Cuvintele sunt cochilii goale, niciodată ele nu vă vor elibera. Sunt cel mult un adevăr îmbălsămat, deoarece în ele nu palpită nici o inimă.

Nu pot să vă dau adevărul, dar pot să vă ajut să vă uşurați sarcina care vă împiedică să avansați pe drum. Aveți şalele frânte de vieți şi vieți, praful conceptelor s-a acumulat lent. Iată-vă îngropați de vii sub un munte de cuvinte şi de gânduri. Cuvintele nu înseamnă niciodată adevăr, oricare ar fi gura care le pronunță. Să nu le gravați în memoria voastră, să nu le păstrați în cap, dați-le drumul, precum călătorul îşi lasă bagajele la poalele muntelui înainte de a începe urcuşul. Eu nu predic decât un singur fel de non-agresivitate şi anume non-ataşamentul de cuvinte şi de idei.

“Undița – spunea Chuang Tsen – *serveşte la prins peşti”.* Prindeți-vă singuri, nu vă mai încurcați cu undița. Dar ce pescar nepriceput este omul! El se prinde în ochiurile propriei sale capcane şi nu mai are nici cea mai mică noțiune în legătură cu ceea ce dorea să prindă la început. O adevărată flotilă navighează în capul său şi a uitat că vapoarele servesc la propriul său tansport.

Limbajul este simbolic, el nu înseamnă nimic în sine, el desemnează ceva care este în afara lui. Străduiți-vă să înțelegeți sensul cuvintelor şi apoi aruncați-le. A colecționa cuvinte, fraze, citate, este ceva extrem de van. Cuvântul este precum indexul care arată luna. Dacă vă concentrați asupra degetului întins, nu veți vedea celestul luminar. Degetul şi-a îndeplinit misiunea atunci când v-a îndepărtat de la el. Dacă devine croşet, a eşuat şi devine dăunător. N-ați presimțit niciodată că adevărurile în care

aţi fost obligat să credeţi sunt o sursă de nefericire în viaţa voastră? Doctrinele nu v-au îndreptat contra naturii, nu v-au scufundat până în străfundurile voastre, n-au dirijat oare umanitatea în câmpuri de bătaie? Ce prostie! Ce cruzimi sancţionate de instituţiile aşa zis religioase! De fapt nu sunt decât secte, grupuri fondate pe cuvinte. Mulţi oameni pot arăta luna cu degetul, dar nu există decât o singură lună. Mulţi termeni înseamnă adevăr, dar adevărul este unic şi indivizibil. Toate intoleranţele sunt rezultatul cuvintelor, al ideilor. Dincolo de declaraţii, de dogme şi de precepte nu există decât un singur adevăr religios. Nu vreau să agravez situaţia limitându-mă la a ţine discursuri. Sunteţi deja suprasaturaţi de ele şi aceasta vă ajunge. Cel care ştie să tacă cunoaşte suprema elocinţă. El vă face să înţelegeţi că adevărul este linişte, liniştire mentală. Dar cine dintre voi poate să înţeleagă acest lucru? Sunteţi atât de înfeudaţi cuvintelor, încât nu puteţi fi atinşi decât prin acest imens ocol.

Maeştrii au vorbit din compasiune. Ei au încercat imposibilul în orbirea voastră. V-aţi apropiat cuvintele lor şi aţi creat secte. Ideologiile sunt toate mixturi făcute din cuvinte şi ignoranţă. Omul nu a acceptat niciodată religia autentică. A ucis-o totdeauna în găoace printr-un sistem intelectual. Renunţaţi la concepte, ele nu sunt decât o spălare a creierului, ele aduc apă memoriei voastre şi atâta tot. Nu confundaţi cunoaşterea şi memorizarea. Să ştiţi odată pentru totdeauna că memoria nu este decât o îngrămădire de arhive, istoria a ceva ce este trecut, depăşit. Ea ţine de înregistrare şi de învăţătură, nu de cunoaştere.

Într-o zi Romana Maharshi fu întrebat cum se poate descoperi adevărul. *“Uitaţi tot ce ştiţi* – a răspuns el – *Uitaţi! Regăsindu-vă inocenţa, simplitatea originară, veţi…”*

Lumina apare în conştiinţa eliberată de limbaj şi de gândire.

Dărâmaţi zidurile care vă ţin captivi, permiteţi condiţiei voastre naturale să se manifeste. Pentru a atinge cerul, trebuie să deveniţi ca el: vizi, liberi, fără limită. Gândurile care vă întunecă sunt precum ceaţa, precum un nor de praf, precum o coloană de fum.

Nu vreau să vă fac obscuritatea şi mai adâncă. Nu vă predau nici un catehism. Aş fi făcut-o demult dacă ar fi fost simplu. Încerc să vă fac să sesizaţi ceea ce nici un verb nu poate să reflecte: o experienţă vie, totală, descoperirea sinelui, a clipei care ştie, a conştienţei care vede. Dificultatea este de netrecut. În cunoaşterea comodă, împrumutată, învăţată, cel care cunoaşte şi lucrul cunoscut sunt separaţi, distincţi. Ei nu mai sunt diferiţi atunci când trăim realizarea sinelui suprem. Cel care cunoaşte, lucrul cunoscut şi cunoaşterea fuzionează şi sunt unul şi acelaşi lucru.

Iată de ce cuvintele nu mai au curs, ele nu mai sunt concepute pentru acest lucru. Ele se aplică lumii fizice, formei exterioare a adevărului. Inima nu este resortul lor; centrul este cunoscut atunci când mentalul tace. Ceea ce se produce în universul liniştii, departe de aparenţa materială, nu poate să treacă prin canalul strâmt al verbului.

Puteţi să aduceţi cerul pe pământ şi dacă puteţi, acesta ar mai fi oare cer? Ori, adevărul este mai vast decât toate cerurile la un loc. Credeţi că puteţi să căpătaţi adevărul. Vi se vinde divinul, eliberarea, mocsha, de multă vreme, deoarece sunteţi nişte cumpărători! Negustorii din templu nu trebuie blamaţi, sunt negustori! Ei vă furnizează ceea ce le cereţi. Atâta vreme cât vor fi amatori de adevăruri prestabilite, comerţul religios va fi înfloritor.

Eu nu propun nici un adevăr conservat, nici spiritualitate confecţionată. Adresaţi-vă altora pentru aşa ceva. Într-o zi un maestru întrebă un discipol despre natura

adevărului. *“Da, foarte bine”* – făcu el după ce auzi răspunsul. A doua zi puse aceeaşi întrebare. Discipolul îi aduse aminte faptul că îi răspunsese deja la întrebare, dar cum maestrul insista, el repetă cuvintele din ajun. *“Mmm ...”* – mormăi maestrul; *“Dar* – se plânse discipolul – *ieri spuneai da, azi spui nu?” “Într-adevăr* – răspunse maestrul – *ieri era da, azi e nu”*.

Ştiți ce înseamnă acest lucru? Răspunsul discipolului devenise stereotip, repetitiv, rigid, mecanic. Viziunea era moartă, nu mai era decât amintire. Cunoaşterea dispăruse. Creierul vostru este încărcat cu răspunsuri de acest gen. Cadavrele se îngrămădesc în el şi împiedică realitatea vie să ajungă la suprafață.

Prieteni, nu vă mai idolatrizați memoria, treziți-vă! Treziți-vă din morți, eliberați-vă! Nu mai anticipați nimic. Adevărul este imposibil de imaginat şi cu atât mai puțin de definit şi de codificat. Să nu sperați să-l vedeți confruntându-se cu ceea ce vă învață filozofii, teologii sau ideologii, vă pierdeți timpul. Nu e vorba nicicum să închizi realitatea în formule, ci să ieşi din capcana lor. Nu studiați religiile, aflați cine sunteți. Faceți experiența voastră înşivă. Trăind veți găsi viața reală. Dacă doriți să cunoaşteți savoarea apei, mergeți şi beți-o din fântână.

Adevărul nu este niciodată o cucerire a intelectului vostru sau vreun produs al ingeniozității voastre. El este prezent, există, este perceput de cel care deschide ochii şi dispare pentru cel care-şi voalează fața. Ridicați-vă pleoapele, veți contempla în sfârşit lumina în strălucitoarea sa puritate, în adorabila sa inocență, în plenitudinea sa fără asemănare. Ea vă va transpune, vă va transfigura.

Despre ce am să vă vorbesc, din moment ce predarea adevărului este exclusă? Vă voi vorbi despre modul în care se deschid ochii, dar nu vă voi spune nimic despre capătul drumului vostru, vă voi indica doar drumul. Nu vă voi povesti ceea ce văd, ci vă voi spune cum văd. Aceasta, din fericire, poate fi exprimat fără efecte periculoase.

Religiei autentice nu în pasă de doctrină, nici de adevăr, ci de metoda care te conduce spre adevăr şi spre doctrină. Mă voi limita în a vă conduce spre locul incandescent în care ignoranța voastră se va evapora precum apa care fierbe. Trebuie să vedeți voi înşivă focul care este identitatea voastră eternă.

Să ne întoarcem la procesul care ne interesează. Două căi vi se deschid: una este cea a refectării, cealaltă a disciplinei spirituale, a sadhanei. Prima, logica, vă antrenează în analiza faptelor. A doua, yoga, vă predă o metodă capabilă de a vă face să trăiți adevărul. Prima nu este decât iluzie. Doar yoga poate fi o adevărată cale. Raționamentul vă duce sigur spre un teribil impas. Veți merge multă vreme, foarte multă vreme, înainte de a vă da seama că nu faceți decât să tropăiți. Veti repeta neobosit acelaşi pas fără să avansați nici măcar cu un milimetru. Nu este într-adevăr aceasta o scenă onirică?

Vă place să speculați asupra adevărului, dar, de fapt, cum să speculezi pentru a o face? Puteți să reflectați asupra a ceea ce nu cunoaşteți? Puteți să vă gândiți la un incognoscibil? Câmpul de acțiune a spiritului vostru este lumea sensibilă deja cunoscută, sau care va fi cunoscută într-o anumită zi. Dar rațiunea vanitoasă este totdeauna gata să atace probleme imaginare pe care este inaptă să le rezolve. Dacă vă împingeți raționamentul destul de departe, veți constata că vă înfundați într-un haos din ce în ce mai mare. Nu este surprinzător faptul că atâția gânditori au basculat în nebunie. Culmea gândirii este delirul. Ea culminează şi îşi găseşte apogeul în paranoia.

Într-o zi un om a hotărât să se ducă la capătul lumii. La capătul unei călătorii lungi şi obositoare el sosi în fața unui edificiu pe al cărui fronton se afla inscripția

“Capătul lumii e aici”. Nu-şi crezu ochilor. Trebui totuşi să recunoască, că era capătul drumului într-adevăr. Nu departe de templu se deschidea o prăpastie foarte adâncă. Omul se aplecă şi scrută pantele vertiginoase. Ce văzu? Nimic. La capătul lumii nu mai era absolut nimic. I se tăie răsuflarea şi îi fu teamă să nu leşine de spaimă. Mobilizând ceea ce îi mai rămânea din puteri, făcu cale întoarsă şi fugi departe de acel loc blestemat, în care nu se mai întoarse.

Această istorie este o alegorie a ideației. Dacă vă încăpățânați să reflectați, dacă gândul a devenit drogul vostru şi alibiul vieții voastre, veți atinge mai devreme sau mai târziu un punct de sosire, de paralizie. A gândi va deveni dintr-o dată ceva imposibil. Vă veți afla pe marginea unei prăpastii fără fund, într-un vid imens şi spiritul vostru va refuza să facă un pas înainte. Prăbuşirea, desființarea rațiunii este inevitabilă. Atâta vreme cât veți avea un subiect de reflectare nu veți fi atins stadiul ultim. În ziua în care nu veți mai putea analiza nimic, nu veți mai putea explora mental nimic, nu veți mai putea exprima sau afirma nimic, să ştiți că ați ajuns la capătul lumii.

Ce-aş fi făcut eu dacă aş fi văzut acest om înnebunit în spatele templului? L-aş fi sfătuit desigur să nu fugă. I-aş fi spus că după un drum atât de lung ar fi păcat să dea înapoi şi să nu încerce o ultimă dată. L-aş fi încurajat să sară în vid, fără regret şi fără ezitare, acest din urmă pas fiind ultimul ce merită cu adevărat osteneala. Acolo unde se sfârşeşte lumea începe regatul divin. Capătul lumii este locul cel mai important pe care omul îl poate atinge, căci dincolo de el domneşte eternitatea. Viziunea esenței, a realului, debutează atunci când mentalul încetează a mai funcționa. Adevărul se dezvăluie în liniştea spiritului. Deci, omul trebuie să renunțe la gândire, la cunoscut şi să sară în vid dacă vrea să găsească realitatea. Aceasta este calea, sadhana şi o astfel de disciplină nu este pentru laşi. Dacă în cursul progresiei voastre aveți viziunea lui Brahma, a lui Vishnu sau al unui alt mare personaj, sunteți încă pe cale de a gândi, de a visa. Viziunile voastre sunt halucinații, accidente de parcurs. La capătul lumii nu veți mai putea vedea nimic, de fapt veți fi dispărut şi voi. De fapt doar vidul absolut va mai subzista. Numai nimicul există. Înainte de a ajunge acolo veți încerca dorința puternică de a vă întoarce înapoi. Mentalul vostru se va zbate cu energia disperării. Să nu vă înşelați. Vă va trebui un curaj puțin comun pentru a face acest pas. Un singur pas mai mult şi miracolul are loc, transmutarea se produce. Spiritul devine oglindă perfectă, eliberată de cel mai mic gând şi se desfăşoară într-o lumină strălucitoare. Ştiți atunci când orice cunoştință a luat sfârşit; vedeți atunci când nu mai căutați să vedeți nimic, existați pentru prima dată atunci când ego-ul vostru nu mai există.

Sadhana este căderea în valea morții. Imortalitatea se obține cu acest preț. Nu mai gândiți. Lansați-vă dincolo de agitația mentală. Aceasta înseamnă meditația. Vă repet neobosit în fiecare zi: gândurile sunt valuri, nimic altceva decât spumă, clăbuci care se sparg odată ce s-au format. Nici unul din ei nu poate fi profund sau consistent. În străfundurile marine nu există valuri. Mişcările apei sau ale mentalului sunt jocuri de suprafață. Oceanul, conştiența, nu sunt formate din valuri, ci invers, valurile se formează din ocean, din conştiență. Oceanul nu are nevoie de mişcările superficiale, de valuri, pentru a exista. Valurile, din contra, sunt inexistente fără ocean. La fel, conştiența este necesară gândirii. Dar ea însăşi nu este alterată de liniştea spiritului.

Conştiența este originea, sursa Totului. Dacă vreți să vedeți aceasta plonjați sub valuri, transcendeți gândurile. Să nu vă întindeți la soare, pe plajă. Kabir cânta*: “Am plecat în căutarea iubitului, rămânând prosteşte aşezată pe nisip”*.

Vă rog săriți! Nisipul nu este decât o trambulină. Se întâmplă uneori ca un om să intre în apă şi să se mulțumească să înnoate. El nu e diferit de cel care rămâne pe mal. Tot ceea ce vă împiedică să plonjați şi să vă pierdeți, echivalează cu plaja. Priviți-i pe cei care înnoată în lumea gândurilor. Ei îşi imagnează că au pornit deja, că sunt departe de malurile banale. Ce iluzie! Ei ignoră totul din profunzimea care îi susține la suprafață.

Murind, Mahavira dictă mesajul următor destinat lui Gantama, un discipol pe care el îl iubea mult: *"Spuneți-i lui Gantama că el a traversat bine râul, dar acum de ce se agață de mal? Spuneți-i să-şi dea drumul"*.

Despre ce mal era vorba? Despre malul ideației, de care nu reuşesc să se îndepărteze cei care fac mişcări de bras în capul lor. Cei în a căror cap agitația nu a încetat încă.

Adevărul se atinge prin scufundare, nu înnotând sau păstrând capul în afara apei. Părăsiți malul gândurilor, plonjați în adâncul vidului. La Bihar un frumos cântec spune: *"Cei care se înnecă pe jumătate se înnecă complet, cei care se înnecă complet, traversează oceanul"*.

Fiți curajoşi, înnecați-vă şi găsiți esența. Este tot ceea ce vă cer!

CAPITOLUL VII

MAREA MOARTE

Prima întrebare: După dvs., nimeni nu poate să comunice adevărul. Deci cuvintele dvs. mint?

Răspuns: Cuvintele mele nu sunt decât o indicație. Să nu le confundați cu adevărul, care este cu totul altceva. Să nu vă concentrați atenția asupra celui care vă arată ceva, ci priviți mai curând ce anume vi se arată. Priviți şi veți percepe adevărul. El nu poate fi nicicum conținut în cuvinte. De îndată ce este exprimat el devine o minciună. Trebuie să-l trăieşti, să faci din el o experiență.

A doua întrebare: Ne sfătuiți să ne scufundăm. Ce trebuie să facem pentru aceasta?

Răspuns: Eu sunt dovadă a faptului că nimic nu este mai uşor decât să te scufunzi în propria ta natură. Singura condiție este să nu mai reclami ajutorul mentalului. Norul de gânduri care vă menține la suprafață vă împiedică să vă scufundați, să regăsiți străfundurile ființei voastre. Ne-am obişnuit să folosim gândurile ca un suport al tuturor momentelor. De îndată ce un gând ne părăseşte noi prindem un altul, fără să conştientizăm niciodată intervalul care le separă, vidul în care ele iau formă, se formează şi se şterg. Aceste spații pure dintre doi nori sunt tocmai pasajul prin care puteți să întâlniți infinitul. Nu vă limitați viața la undele care vă parcurg mentalul. Fofilați-vă între idei, angajați-vă între spațiile care îşi înşiruie defileul. Cum să reuşeşti prin conştiență, prin luciditate? Fiți ca un trecător care priveşte mulțimea din stradă. Observați mişcarea gândurilor care vă traversează spiritul şi veți vedea că acestea nu sunt decât umbre anonime. Contemplați-le fără să faceți nici cel mai mic comentariu. Dacă le puteți examina calm, cu detaşare, pumnul care le strânge azi se va destinde automat şi veți fi proiectați în afară de trafic, în marea odihnă imuabilă şi luminoasă pe care nici o reflectare pasageră nu o poate afecta. Intervalele dintre gânduri fiind goale, nu au nici o bază. Nu puteți deci să rămâneți acolo acelaşi, să vă mențineți eul, acest lucru nu mai este posibil. Eul vostru va fi absorbit şi va muri. Această scufundare este singurul vostru refugiu. Ea vă va propulsa spre ceea ce sunteți voi cu adevărat.

Încredințați-vă ideilor, sunteți ca şi suspendați în aer, departe de pământul vostru natal. Tăiați firele! Veți fi în mod miraculos purtați spre esență, spre natura voastră profundă.

A treia întrebare: Încerc în van să-mi stăpânesc mentalul, voi spuneți că este ceva uşor. De unde vin eşecurile mele repetate?

Răspuns: Ideea de stăpânire a mentalului face stăpânirea acestuia imposibilă. De aceea omul nu cucereşte niciodată nimic. Puteți să vă luptați cu umbra voastră; a vedea

că este o umbră, este suficient pentru a câştiga victoria. Nu trebuie să luptați, ci să cunoașteți, să ştiți ceea ce este mentalul vostru. Nu vă cer nimic mai mult!

Într-o zi cineva îi ceru ajutorul lui Buddha, spunându-i: *"Spiritul meu este neliniştit. M-ai putea învăța cum să-l liniştesc?"* Buddha îi răspunse: *"Unde este? Adu-mi-l, eu ți-l voi linişti". "În aceasta constă greul* – răspunse omul – *îmi scapă tot timpul. Nu reuşesc să-l prind".*

Eu, dacă aş fi fost întrebat, n-aş fi răspuns aceasta, ci cu totul altceva. *"Nu încerca să-l prinzi, lasă-l să cadă"*. Agitația vine tocmai din această dorință de a-l imobiliza. Cine poate să pună mâna pe o umbră?

Buddha adăugă: *"Priveşte-mă, l-am calmat, nu?"*

Dacă vă mulțumiți să observați mentalul fără să interveniți, fără să încercați să puneți mâna pe el sau să-l supuneți, veți constata că a dispărut.

Odinioară lumea se întreba care este cea mai bună metodă pentru a îmblânzi un cal. Să oboseşti animalul, sau să îi ții în frâu? Şi întrebarea a fost transpusă în cazul mentalului. Eu nu vă recomand nici una dintre aceste formule. Există în voi un cal încăpățânat? Încercați să obosiți, sau să disciplinați, sau să țineți în frâu ceva ce nu există. Nu se află nimic în creierul vostru, doar o fantomă, umbra ignoranței voastre.

Treziți-vă şi veți vedea că în voi nu există nici cal de domesticit şi nici mental de învins.

A patra întrebare: Eu …….. o statuie. Ori, înțeleg după spusele voastre că nici o imagine divină nu este necesară. Mă sfătuiți să renunț?

Răspuns: Eu nu preconizez nici renunțare şi nici adeziune. Vă cer doar să vă treziți. Când veți fi încetat să mai visați, o altă viață va începe. Comportamentul se va schimba de fiecare dată când conştiința voastră va atinge un nou palmier.

Crescând, copilul începe să-şi uite din ce în ce mai mult ursul din pluş. El uită jucăriile şi asta nu presupune nici un fel de efort.

A fost odată un saddou care trăia singur într-o colibă deschisă tuturor vânturilor. Cum nu era nimic de furat înăuntru, uşile erau inutile. Într-o zi nişte soldați trecură pe acolo şi cerură apă. Unul dintre ei se miră de faptul că nu vede în casa ermitului nici un fel de imagine pioasă. *"Coliba este foarte mică* – explică ermitul. *Credeți că este loc pentru doi?"* Aceasta îi amuză mult pe soldați. A doua zi ei reveniră cu un dar, cu statuia unui zeu. *"N-am nevoie, Dumnezeu trăieşte singur aici de multă vreme. Eu am dispărut, căci această locuință* – spuse saddou arătându-şi inima – *era prea mică pentru doi".*

Divinul este invizibil, el nu are limite; conştiința nu are formă, este indefinită, ea nu are nici început şi nici sfârşit. Căci ceea ce există fără atribute nu poate nici să înceapă, nici să aibă un sfârşit. Idolii sunt puerili. Adorați ceea ce ați fabricat voi înşivă după chipul şi asemănarea voastră. În definitiv, ce altceva faceți dacă nu a vă onora pe voi înşivă? Este sumumul iluziei, a idolatriei şi al stupidității. Dumnezeu nu trebuie adorat, el trebuie trăit. Lăsați templele, instalați divinul în voi, în inima voastră, în sufletul vostru. Cum este posibil? Abandonându-vă Credo-ul, acest *"cred în eu"*. Atâta vreme cât persoana voastră va fi preocuparea voastră dragă, nu va mai fi loc pentru ultimul din voi.

Kabir cânta *"Cărarea dragostei este atât de strâmtă, încât nu pot merge doi pe ea"*.

Într-o seară am rămas treaz până la o oră târzie pentru a citi; am avut parte de o surpriză. Stingând lampa mi-am dat seama că luna plină îşi revărsa lumina pe fereastră şi că îmi inunda camera în nectarul său. O flacără minusculă mă împiedicase să văd asta mai devreme. În acea clipă am înţeles că lumina divină nu se va putea revela atâta vreme cât candela eului va arde în mine.

Exprimări cum ar fi: stingerea eului, nirvana, samadhi, înseamnă toate atingerea Divinului; sunt sinonime. Nu vă mai amuzaţi elaborând imagini care reprezintă Divinitatea. Consacraţi-vă distrugerii imaginii mentale a ego-ului. Absenţa sa va inaugura prezenţa lui Dumnezeu. Cât este atunci de uşor să prinzi adevărul! Ceea ce este simplu şi uşor pare totdeauna greu, deoarece este uşor să-l uiţi. Ne ocupăm de ceea ce este departe şi arzător şi pierdem din vedere ceea ce se află la îndemâna noastră. Ne îngrijim foarte mult de alţii şi ne neglijăm propria noastră natură. Rămânem nedemni faţă de noi înşine. Uneori publicul se identifică atât de mult cu actorii unei piese de teatru sau ai unui film, încât nu-şi dă seama de starea sa de spectator.

Aceasta vi se întâmplă constant în viaţa voastră de toate zilele. Este o scenă vastă; evenimentele exterioare vă fascinează şi uitaţi că sunteţi instanţa care vede: conştiinţa. Ca să cunoaşteţi adevărul, ca să vă descoperiţi esenţa, un singur lucru este necesar: să vă treziţi şi să ştiţi că sunteţi într-o sală de spectacole şi atâta tot. Comportamentul vostru traduce foarte bine turbulenţa voastră. Nu simţiţi deci că mentalul vostru nu este niciodată echilibrat, în repaos? Fie că sunteţi aşezaţi sau culcaţi, fie că sunteţi în picioare inactivi sau ocupaţi, sau adormiţi, emanaţi tensiune, agitaţie. Calmaţi-vă vă rog!

Pentru a se manifesta bucuria inalterabilă şi muzica interioară care aparţin esenţei voastre divine au nevoie de pânză, de fond de linişte. Tumultul este în voi. Zgomotul exterior este anodin. Pentru inima mulţumită, vacarmul lumii este inexistent. Singura adevărată problemă este propria voastră nervozitate, tam-tam-ul vostru mental. Nicăieri în altă parte în natură nu se întâlneşte o trepidaţie egală cu aceea care se află în spiritul vostru. De ce v-aţi privat de graţie, de fluiditate, de inocenţa plantelor sau a animalelor, a râurilor? Deoarece abordând o identitate deosebită, carnavalescul *"eu",* v-aţi considerat ca fiind separaţi, diferiţi de tot ceea ce nu este în voi. Îngrijorarea voastră, agresivitatea voastră, angoasa voastră, tensiunile şi disperarea voastră, au toate ego-ul drept numitor comun. În consecinţă, înainte de a întreprinde ceva – fie măreţ, fie mărunt – expulzaţi regele Eu. O pace divină se va răspândi în voi.

Ascultând vântul, fiţi vântul; sub aversă, fiţi ploaia. Fiţi cerul cu cerul, obscuritatea cu noaptea, lumina cu razele soarelui. Nu vă izolaţi. Sunteţi o picătură de apă; lăsaţi-vă să cădeţi în oceanul de existenţă şi gustaţi frumuseţea, armonia, realitatea esenţei. Vegheaţi să fiţi lucid în orice clipă.

Conştientizaţi cel mai mic gest, cel mai fugitiv din gândurile voastre, cea mai măruntă emoţie a voastră. Încetaţi de a mai fi nişte somnambuli. Vigilenţa va face din spiritul vostru o oglindă pură. Meditaţia sfârşeşte prin a radia în viaţa aceluia sau aceleia care începe să existe plenar, a cărui comportament devine conştient de la început până la sfârşit. În curând, starea meditativă nu vă va părăsi nici ziua, nici noaptea. Ea vă va purifica actele, căci fiinţa cu adevărat conştientă, total trează, este incapabilă să facă rău

altuia. Răul nu se poate perpetua decât în ignoranță, în orbire. El își extrage forța din iluziile voastre.

Culmea meditației sau a stării samadhi este ceea ce aș numi *"marea moarte"*. Corpul vostru va muri, este evident, dar veți îmbrăca un altul și veți renaște, căci moartea fizică nu antrenează psihicul, ego-ul, în mormânt. Morțile și reâncarnările se vor succeda până în ziua stării de samadhi, până la eliberare.

Samadhi este marea moarte, deoarece el risipește eul și oprește roata nașterii și a morții. Ceea ce rămâne atunci este existența pură eternă. Această mare moarte este numită și *"mocsha",* emancipare, Brahma, Dumnezeu. Vă cer să considerați dhyana, meditația, ca pe o odihnă și nu ca pe o activitate. Termenul non-acțiune aceasta desemnează – calmul absolut, încetarea acțiunii. Când nu mai faceți nimic și când spiritul vostru a devenit imobil se naște un lucru pe care niciodată învățămintele religioase nu vor putea să vi-l predea: veți vedea într-un mod imediat și direct ceea ce se află în inima vieții, în centrul tuturor acțiunilor; veți vedea izvorul, creatorul Totului.

Sarahapada a spus: *" ……. du-te și odihnește-te în acel loc în care soarele și luna nu pot ajunge, în care nici aerul nu îndrăznește să intre"*.

Acest loc se află în voi. Numai voi puteți pătrunde până la el. Este Atman, Sufletul.

Corpul vostru este accesibil altora. Lumea poate să intre în organismul vostru, deoarece acesta face parte din lume. Corpul este o formă a samsarei. Simțurile sunt ușile sale, mentalul este un amestec de impresii venite din exterior pe căi senzoriale. Atman, sufletul, există în afara și dincolo de corp, de gânduri și de sentimente. Cel care nu-și regăsește centrul vid și pur, cel care își ignoră identitatea, sufletul, trăiește în zadar, căci nimic nu mai are valoare atunci când conștiența este absentă.

Samsara, lumea tranzitoriului, a efemerului și nirvana, eliberarea, întronarea sinelui etern, nu sunt două lucruri diferite. Faptul de a le distinge nu este legat de natura lor. Diferențele nu sunt obiective. Samsara nu este nimic altceva decât nirvana, dar voi le percepeți ca fiind diferite. Orbirea voastră introduce distincția, realitatea este una. Voi sunteți cei care disecați, care introduceți o dualitate. Din punctul de vedere al cunoașterii există uniune, fuziune. Din punct de vedere al ignoranței există diferență și chiar opunere. Ceea ce omul adormit ia drept samsara, este nirvana pentru iluminat. Ceea ce este ignoranță pentru lume, este cunoaștere pentru suflet. Chestiunea centrală, singura problemă este deci de a răsturna privirea voastră interioară și nu de a modifica lumea exterioară. Dacă voi vă schimbați, totul se schimbă. Sunteți în același timp și samsara și nirvana.

Adevărul nu poate fi cumpărat, oricare ar fi prețul pe care ați fi dispuși să-l plătiți. Nimeni nu vi-l poate da sau nu vi-l poate vinde. El este fructul dezvoltării conștienței voastre.

Într-o zi împăratul Bimbasara se duse la Mahavira. *"Caut adevărul* – zise el – *Îți dau tot ce dorești pentru a-mi oferi această cunoaștere ce pune capăt suferințelor și greutăților"*.

El credea că poate să cumpere adevărul așa cum își supusese o lume întreagă. Văzând ego-ul lui Bimbasara lucrând, manifestându-se, Mahavira spuse: *"Majestatea voastră trebuie să meargă mai întâi să-l vadă pe Punyashravak, un cetățean din acest ținut și să obțină fructul meditației sale. Acesta va face călătoria spre eliberare mai puțin grea și accesul la adevăr mai ușor"*.

Bimbasara se duse la Punyashravak şi îi spuse: *“Am ceva a-ţi cere. Vinde-mi fructul meditaţiei tale. Nu mă voi târgui”*. *“Majestatea voastră* – răspunse acesta – *meditaţia înseamnă seninătate, a avea spiritul eliberat de tentaţie şi de ură, a rămâne imperturbabil în tine însuţi. Cum poate o persoană să dea aşa ceva unei alte persoane? Este imposibil să cumperi sau să primeşti aşa ceva. Trebuie să găseşti tu însuţi”*.

Alt mijloc nu există. Adevărul nu poate fi înmânat ca un cadou sau dat ca o pomană şi nu-l puteţi obţine nici cu forţa. Orice violenţă este o mişcare a ego-ului, iar acesta nu poate să coexiste împreună cu adevărul. Trebuie să-l ştergeţi până deveniţi un zero. Divinul nu intră decât prin poarta vidului. Nu încercaţi să-l luaţi cu asalt. El nu răspunde decât la sensibilitate şi la receptivitatea vidului din om.

Phoi Neng spunea despre drumul ce duce spre adevăr, că el este cultură prin non-cultură. Non-cultura semnifică nerecurgerea la forţă, non-acţiune. Nu este o performanţă, ci o evacuare. Omul reuşeşte în măsura în care se debarasează de ego-ul său. Ce devine apa de ploaie? Ea nu rămâne pe coline, ci coboară pantele şi merge să umple şanţurile.

Adevărul are o natură similară cu aceea a apei. În consecinţă, fiţi complet vizi, disponibili şi atunci el vă va copleşi, vă va umple. Adevărul se află în voi, se află în mine. Nu îl căutaţi nicăieri în altă parte. Săpaţi fântânile sufletului cu sapa meditaţiei, îndepărtaţi tot ceea ce aparţine lumii exterioare şi degajaţi natura voastră.

Cel către care aspiraţi este aici, foarte aproape de voi, în voi.

CAPITOLUL VIII

STĂPÎNUL CASEI

Sunt fericit să vă revăd. Ardoarea dorinței voastre, setea voastră de adevăr sunt perceptibile. Inima voastră şi a mea bat în acelaşi ritm. Este splendid! Nimic nu este mai frumos decât nostalgia Divinului. Ce am să vă spun? Îmi aşteptați cuvintele. În asemenea momente îți dai bine seama de neputința cuvintelor. Ele se potrivesc atunci când nu ai nimic deosebit de spus. Dar când vrei să exprimi ceva vital, ele eşuează lamentabil. Nu poate fi altfel. Experiența beatitudinii, viziunea frumuseții sunt atât de subtile, încât ele nu seamănă cu nimic cunoscut. Încercând să vorbeşti se constată imediat că verbul nu are nici un sens şi că ele omoară invariabil realitatea vie pe care încearcă să o conțină.

Spiritul a dispărut, nu mai rămâne decât litera. Atunci ce am să vă spun? Nu ar fi oare mai bine să tac? Ce blândețe! Câtă bucurie dacă am putea rămâne aşezați în linişte, calmi, dacă ați putea să vă apropiați de real fără să o porniți pe drumul mentalului!

Aş putea să tac. Nu ați fi obligați să ascultați şi totuşi adevărul s-ar dezvălui, deoarece el se află în fiecare din voi. Muzica pe care doriți să o auziți se înalță în orice clipă în inima voastră şi căutarea voastră, încercarea voastră de a găsi esența este o rugăciune permanentă. A aspira la Ultim şi a aştepta în linişte sunt stări care construiesc rugăciunea. Ceea ce ființa umană vrea să găsească se află în ea însăşi.

Veniți aici ca să mă ascultați, în timp ce totul se află dintotdeauna în adâncul vostru. Nu vă puteți pierde condiția originară, existența voastră, ființa voastră, singurul bun care este cu adevărat prețios nu vă poate fi luat. Ori, voi ce faceți? Tatonați în toate sensurile şi plângeți după aceea după ce nu ați părăsit niciodată. Ce aberație!

Îmi aduc aminte de o poveste al cărei autor nu mi-l mai amintesc. Într-o zi nişte călugări se adunaseră în număr mare într-un templu, deoarece maestrul trebuia să se adreseze lor. Oratorul sosi foarte târziu. Un călugăr îi puse dintr-o dată întrebarea: *“Ce este adevărul?”* Sala vibra de o atenție intensă. Vizitatorul era considerat ca un iluminat. Răspunsul său era aşteptat febril. Iată ce răspunse el: *“O, călugări!”* Această exclamație rezonă multă vreme în liniştea sălii. Apoi maestrul părăsi locurile fără să mai adauge nimic.

Înțelegeți? Ce spusese? Totul, sunt convins de aceasta! El formulase tot ceea ce merita osteneala de a fi exprimat. Acelaşi lucru vreau să vi-l comunic şi eu. Acest lucru prețios, mai prețios decât toate, care nu se poate exprima printr-un discurs. Iată ce înseamnă acest *“O călugări!”*

Nu căutați adevărul în lume. Nu întrebați pe nimeni pentru a fi informați despre el. Dacă există, el nu poate exista decât în voi înşivă. Iată de ce acest om nu a vorbit nimic despre adevăr. El n-a făcut decât să interpeleze congregația, aşa cum strigi pe cineva pentru a-l trezi. Era singurul răspuns posibil.

A aboli ignoranța echivalează cu găsirea adevărului. A te ilumina este singura cale; a te trezi este singura cale. Dormiți. Nu vedeți deci ceea ce este evident, ceea ce sunteți voi. Visurile voastre vă duc departe, în derivă, cu mâinile întinse spre ceea ce posedați deja, precum iedul cerbului moscat, care în delirul său urmăreşte cu disperare

parfumul pe care-l exală el însuşi. Lumea exterioară nu vă va procura niciodată ceea ce se află etern prezent în voi, nici chiar dacă v-aţi pierde viaţa străduindu-vă. Demersurile care pot să vă pună în contact cu fenomenele periferice nu se potrivesc cu călătoria spre centrul sufletului vostru; aici, sau în acest caz, orice întreprindere este inutilă. Nu trebuie să căutaţi, trebuie să vă treziţi!

Omul care s-a adresat călugărilor nu a predicat; el a chemat, el a strigat.

Mahavira, Buddha, Krishna, Christos, au chemat şi ei. Învăţătura lor nu era o învăţătură, ci un clopot de alarmă. Şi eu strig. Auziţi? Îmi veţi permite să vă perturb somnul, să vă distrug visurile? A visa vi se pare ceva consolator, mulţumitor; dar fiţi atenţi, vă intoxicaţi din ce în ce mai mult, iar pacea, seninătatea şi beatitudinea se îndepărtează inexorabil.

Scuzaţi-mă, nu mă voi opri de a continua pe aceeaşi temă. Ce aş putea face altceva? A vă comunica adevărul este exclus, dar a vă scoate din letargia voastră şi a vă împinge spre descoperirea naturii voastre reale, da, aceasta pot face. Atâta vreme cât dormiţi, nimic din ceea ce puteţi face nu va fi de vreo utilitate. Ceea ce înţelege un adormit este mereu iluzie. Să nu aveţi decât o singură grijă, aceea de a vă trezi, de a vă regăsi conştienţa.

Religiile nu au nimic religios. Ele sunt secte, mascarade. Religia este una, nu poate fi decât una. Dharma este dharma. Religia va continua să fie detronată prin complotul credinţelor, atâta vreme cât dvs. veţi continua să trăncăniţi de porunci, de dogme, de toate aceste bucurii care vă opun unele împotriva altora. Acestea sunt stupefiante. Autorităţile aşa zis morale îndrăznesc să declare că discursurile lor responsabile de ura dintre oameni, vor apropia oamenii de Divin! Ceea ce crează discordie în om şi printre oameni nu va conduce niciodată fiinţa umană către lumină. Nu poţi recolta pace, semănând furtună.

Înmulţirea bisericilor este o manifestare a inconştientului. Fiinţa care ajunge la cunoaşterea de sine, care revine la ceea ce nu a încetat niciodată să fie, nu mai poate fi un hindus, un creştin, un musulman. Ea este religioasă, ea încetează să fie sectară. Oare ce poate avea spiritual o instituţie? Toate organizaţiile sunt profane, sociale. Baza lor este ignoranţa care secretă frică şi aceasta generează violenţa. Scopul lor nu este adevărul, ci securitatea. Naţiunile, grupurile, asociaţiile de toate felurile, au un singur motor: frica. Şi omul căruia îi este frică doreşte mai presus de orice să-i facă pe alţii să tremure de frică. Iată de ce numărul este o grijă permanentă a oricărei instituţii. A fi numeroşi în aceeaşi galeră este sinonim cu puterea şi aceasta dă o impresie de securitate. Apărarea şi atacul sunt la fel de uşoare. Este exact ce fac sectele din negura timpurilor. Şi aceasta va continua.

Instituţiile aşa zis religioase nu conduc omul către Divin, funcţia lor nu este de acest gen.

Religia demnă de acest nume – dharma – nu este un eveniment social. Ea este o mare tulburare, total intimă, a fiinţei voastre. Ea se produce într-o solitudine absolută a sufletului şi nu are nici o conexiune cu ceea ce faceţi celorlalţi; ea este ceea ce faceţi cel mai profund în voi înşivă. Dharma este aplecarea inimii voastre în inima voastră, regăsirea sufletului vostru.

Puneţi-vă doar o singură întrebare: *“Cine sunt eu când sunt singur, fără societate, fără activitate nici fizică, nici mentală?”* Bisericile, moscheile, templele, pot ele răspunde? Acestea sunt manifestări ale samsarei, a lumii exterioare. Nici un pelerinaj în

timp şi spaţiu nu va ajunge niciodată în voi, în templul bucuriei, al frumuseţii, al dragostei şi misterului vital care străluceşte în orice bărbat, în orice femeie. Atâta vreme cât nu va fi restabilită în ea, în sine însăşi, fiinţa umană va obosi în van, nimic nu-i va alina suferinţele şi degradarea.

Simţurile corporale vă atrag spre exterior. Ochii, urechile, nasul, gura, pielea, sunt deschise către periferie. Mentalul vostru de asemeni. El prinde ecoul a ceea ce se petrece în afară. Iată de ce îşi proiectează idolii în depărtare, în aşa fel ca să-i vadă, ca să se poată apropia de ei. Fiecare om îşi fabrică otrava care-l rupe de viaţă. El însuşi îşi elaborează fantasme care-i sapă inteligenţa şi bea deliberat cupa care-l intoxică.

Părăsiţi scena, mergeţi să vedeţi ce este în culise. Voi cunoaşteţi lumea prin intermediul simţurilor. Acela care percepe este în voi şi nu poate fi cunoscut pe această cale. Orice dificultate îşi are rădăcinile în incapacitatea de a înţelege aceasta; că simţurile şi mentalul vostru sunt mici ferestre către exterior şi că niciodată ele nu vă vor arăta ceea ce este în interior. Pentru a vă găsi natura divină, trebuie să săriţi din afară, să renunţaţi la tacticile senzoriale şi mentale obişnuite, să uitaţi suprafaţa şi să plonjaţi. Nu veţi avea niciodată certitudinea imediată şi vie că lucrurile străbătute cu mentalul sau cu simţurile voastre sunt aşa cum le vedeţi. Voi interpretaţi, voi umpleţi lacune inventând teorii. Cine-mi va spune că sunteţi aici, în faţa mea? Eu poate mă găsesc în plin vis. Dar clipa care vede, conştiinţa care luminează, nu pot fi o iluzie. Personajul unui vis nu ştie că este un personaj visat. Ipocritul nu-şi poate denunţa propria ipocrizie. Numai o privire clară poate vedea adevărul şi falsul. Eu spun de asemeni că fiinţa umană este adevăr, este natura sa, este fiinţa sa. Săpaţi în voi înşivă, aruncaţi tot ceea ce vă orbeşte vederea, instalaţi-vă în fine în acel loc inefabil a cărui pierdere v-a făcut să plângeţi atâtea vieţi.

Rătăciţi fiindcă vă înşelaţi cu privire la direcţie. Ceea ce căutaţi cu atâta râvnă nu este departe, nu este afară. Meditaţi şi vă veţi întoarce la voi. Vă veţi reaminti de ceea ce nu aţi încetat niciodată să fiţi.

David Hume spunea: *“De fiecare dată când am fost absorbit în mine însumi, nu am întâlnit decât idei”*. El nu a străpuns decât straturile superficiale şi a rămas acolo. Spargeţi cochilia dacă vreţi să vedeţi ce conţine. Voi nu părăsiţi nici o clipă învelişul fiinţei voastre şi deduceţi, de asemeni, că suprafaţa efemeră este totul.

Cel care trăieşte pe planul corpului şi al intelectului duce o existenţă profană, *“modernă”*. De îndată ce are o prezenţă dincolo de corp şi psihic, omul devine religios.

Gândiţi-vă la Dumnezeu şi iar gândiţi-vă. Eu insist pentru ca nu cumva să vă faceţi vreo iluzie în această privinţă. Orice gânduri acoperă realitatea unei roci. Ele sunt impregnate de dorinţe, de pasiuni, pentru că ele sunt extravertite, ele aspiră la cu totul altceva decât ceea ce sunteţi voi înşivă. Este imposibil să-ţi faci vreo idee oarecare cu privire la Sine, fiindcă el este interior, el este voi. Voi puteţi să-l *fiţi*, să-l *cunoaşteţi*, dar nu să-l concepeţi. Meditaţi, alungaţi norii şi cerul vă va apărea în frumuseţea sa imaculată.

Copilul priveşte, el vede şi trăieşte fără să transpună nimic în cuvinte, în gânduri. În asta stă cheia. Este aşa de simplu şi natural! Dar pentru voi a devenit lucrul cel mai complicat din câte sunt.

Fiţi atenţi. Eu vă văd, eu vă privesc, nimic mai mult. Un calm de nedescris mă cuprinde, o tăcere vibrantă, vie. Eu aud tot, nimic nu-mi scapă şi cu toate acestea spiritul

meu nu face nici cea mai mică undă. Eu sunt în pace, fără reacţii, fără gânduri. Iată ce este darshan, viziunea imediată şi pură.

Această *"atenţie dreaptă"* este meditaţia. Priviţi obiectele atât exterior cât şi interior, fără nici un scop. Observaţi, fiţi martori neutri şi detaşaţi. Progresiv, pacea, vidul, absenţa ideilor, se vor instala. Conştiinţa voastră se va deştepta. Faceţi asta oriunde, oricând. Sub privirea martorului, ego-ul se închirceşte.

Ofilindu-se *"eu"*-l face loc ***EU***-lui.

Sadhana martorului vă va procura cu uşurinţa instantanee a conştiinţei care observă. Într-o bună zi, observatorul se va arăta în toată imensitatea sa şi gloria sa va mătura toate mizeriile voastre.

Această sadhana trebuie să devină continuă. Nu vă descurajaţi, va veni timpul când contemplarea se va stabiliza. Veţi fi în această stare zi şi noapte. Când veţi rămâne conştient dormind, veţi şti că aţi călătorit departe de voi înşivă. Astăzi sunteţi inconştienţi chiar nedormind. Mâine, veţi fi conştient în orice împrejurare, nimic nu vă va mai face să vă clătinaţi, intelectul vostru va fi ca o mare întinsă, ca o flacără pe care nici o adiere nu o face să tremure. În această stare voi veţi cunoaşte Divinul, natura voastră originară, adevărul. Porţile palatului celest vă vor fi larg deschise – în voi!

Posesiile de orice tip, inclusiv cele mentale vă hrănesc persoana socială, ceea ce explică de ce aceasta cere din ce în ce mai mult. Gândurile, de asemenea, sunt achiziţii deosebit de insidioase. Ele întreţin şi hrănesc ego-ul într-un mod foarte subtil cu impunitatea care le constituie forţa. Ipocrizia arogantă a gânditorilor, ca şi a oamenilor de bine, nu este întâmplătoare, ea este consecinţa naturală a gândirii. *"Gândesc, deci exist"*.

La origine, spiritul vostru nu este contaminat. Vă naşteţi puri; mai târziu gândurile care mişună în lume se introduc şi se încrustează în creierul vostru. Sufletul nu gândeşte, el este. Ideile îl înconjoară şi dacă vă ataşaţi de ele, ele formează în final un fel de zid care vă sugrumă, vă izolează conştienţa. Orbul poate să primească din exterior indicaţii despre lumină, dar perceperea luminii, senzaţia de a vedea nu poate veni decât din interior. A învăţa este achiziţie, a trăi este energie. Informaţia este căpătată în periferie. Elanul vital ţâşneşte din inima profundă. Ori, atunci când obţii ceva, ţi se conferă un impuls, o excitaţie, care seamănă de departe cu un fel de injecţie de vitalitate. Este o iluzie foarte puternică şi foarte seducătoare pentru ignorant, iar eul se hrăneşte din ea. Dar acest eu nu este viu decât în aparenţă. De fapt el este inconsistent. Cea mai mică scânteie de lumină îl face să se stingă, să moară ca un balon de săpun. De aceea energia voastră reală este total lipsită de ego.

Fiţi atenţi! Este capital să vedeţi ce anume distinge ştiinţa de înţelepciune. În călătoria interioară, falsa ştiinţă, iluzia lui *"Eu ştiu"* este un obstacol mult mai grav decât abrutizarea. Această impresie că puteţi să ştiţi, vă face vulnerabili la gândurile înconjurătoare şi face din voi nişte intelectuali lacomi. În loc să ajungeţi la cunoaşterea condiţiei voastre prime, vă ascuţiţi limba şi vă umpleţi creierul cu referinţe livreşti. Mai devreme sau mai târziu vă veţi imagina că adevărul nu are secrete pentru voi. Cuvintele se înscriu în memoria voastră; ele se dispun sub formă de întrebări şi întrebările produc automat răspunsuri. Această degradare vă îndepărtează facultatea de discriminare şi iată-vă acţionaţi de mecanisme externe, străine sufletului vostru.

Pentru a avea acces la cunoaşterea de sine, trebuie deci să începeţi prin a decapa intelectul, prin a eradica toate ideile preconcepute, prin a te curăţa de tot ceea ce nu este

sinele tău. Problema voastră nu poate să primească decât o singură soluție, pe a voastră. Nimeni nu vă poate ajuta, nimeni nu poate trăi în locul vostru. O soluție nu vine niciodată din altă parte, este conținută în problemă. Dacă întrebarea este interioară, cum ar putea răspunsul să fie exterior?

Aceasta înseamnă că adevărul nu poate fi învățat. El trebuie să fie descoperit, dezvăluit. Aceasta este diferența fundamentală dintre cel care a studiat Sfintele Scripturi şi cel care şi-a recâştigat centrul vid.

Pentru lume, ființa educată ajunge pe deplin. În sfera Divinului aceasta nu are nici cea mai mică greutate; din contră, spiritul vanitos este căzut foarte departe de punctul său de plecare. Ce vă pot procura informațiile? O noțiune despre ceea ce nu este natura voastră luminoasă – lumea. Nu veți cunoaşte niciodată lumea efemerului. Ceea ce este în afara voastră este învățat din exterior. Degeaba vă veți apropia, distanța se va menține. Este mult mai bine pentru voi să stabiliți un contact cu ceea ce nu este *"voi",* decât să recoltați informații mai mult sau mai puțin vagi şi să le combinați în capul vostru, dar nu veți obține niciodată cunoaşterea, experiența trăită din interior. Veți putea să ştiți multe lucruri apropòs de cutare sau cutare fenomen, dar fenomenul în sine vă va scăpa întotdeauna. Ori, pentru a cunoaşte, a te naşte cu abolirea oricărei distanțe este o condiție primă. Puteți deci cunoaşte ceea ce sunteți, dar nu şi ceea ce este separat de propria voastră ființă. Distanța poate fi abolită dacă ea este imaginară.

Ea nu poate fi abolită atunci când este reală. Un singur lucru este foarte aproape de mine: eu însumi. Această ființă care sunt eu nu se poate depărta de mine, ea este eu, adevăratul meu centru şi nu pot să cunosc nimic altceva decât propria mea esență. Dacă cred că m-am îndepărtat de ea, mă înşel. Cum aş putea eu să mă părăsesc pe mine? Eu singur sunt în inima ființei mele, acolo îmi găsesc odihna, căminul, tronul perfecțiunii mele. Este singurul lucru pe care eu pot să-l cunosc.

Rețineți că noi nu putem cunoaşte lumea. Avem anumite noțiuni cu privire la ea şi putem cu ajutorul lor să amenajăm lumea, ba chiar să o distrugem. Atâta tot. Din contră, putem să ne cunoaştem realitatea noastră. Informațiile despre Atman, despre suflet, sunt imposibile. Iată de ce shastras-urile, cărțile, cuvintele, ideile, sunt de ajuns pentru a intra în relație cu lumea, cu universul non-eului, dar sunt inadecvate pentru ceea ce ține de eu. Ştiința este o scriptură, un shastras, un amalgam de informații şi de teorii în legătură cu obiectele şi cu fenomenele.

Religia este o sadhana, o experiența vie, calea care duce la cunoaşterea de sine. Eu nu predic, orice predică ar fi sterilă. Aveți nevoie de un tratament pentru a vă vindeca. Nu voi insista asupra nici unei doctrine spirituale, deoarece ele nu duc la nimic. Vă voi vorbi de metoda care vă va permite să vedeți prin voi înşivă. Şi nu voi regreta niciodată suficient faptul că gândirea este necesară în domeniul în care nu puteți avea viziune, în lume. Ea nu trebuie să se amestece în universul în care domneşte viziunea. Orbului trebuie să-i explici drumul. Omul care vede, vede fără instrucțiuni.

Ideația nu este un semn de inteligență, ci al unei carențe, este o proteză. Cunoaşterea adevărată este fără gânduri, ea este conştiență infinită, experiență imediată, fuziune. Nimic nu poate să o predea, să o creeze sau să o provoace. Ştiința nu este şi nu va fi niciodată cunoaştere. Explorarea lumii nu vă va transforma, ea schimbă aspectul vostru exterior, ca şi cum v-ați schimba hainele. Ego-ul vostru este tot prezent şi înțelepciunea absentă. În asemenea condiții ipocrizia voastră se va agrava, în măsura în care vă veți împodobi cu culori frumoase şi vă veți pune haine strălucitoare. O prăpastie

există între ceea ce este omul şi ceea ce crede că este. Conflictul care se desfăşoară în el, între centrul radios al fiinţei sale şi carapacea sa socială, îi ruinează nu numai propria viaţă, ci şi pe aceea a altora. Învăţământul zis spiritual sau religios poate să vă modifice masca. Transfigurarea cere cu totul altceva: abandonarea a tot ceea ce nu este Atman, avansând pe calea sadhanei, ceea ce este ceva absolut intim, personal şi necomunicabil. Nimeni nu deţine adevărul, el vă aparţine în exclusivitate, el este voi, realitatea voastră. Cel care pretinde că vi-l conferă vă înşeală, vă propune o capcană. Ceea ce poate fi transmis este un obiect, niciodată realitatea. Aceasta este eminamente subiectivă şi nu se revelează decât fiinţei care o trăieşte.

Pentru a cunoaşte îndepărtaţi toate straturile care vă ţin loc de identitate, îndepărtaţi tot ceea ce vă obstrucţionează, uitaţi ceea ce aţi învăţat. Atunci când vizitatorii vor părăsi locuinţa voastră, veţi distinge gazda, stăpânul casei.

Vi se vorbeşte despre tot şi despre nimic şi de asemenea despre ceea ce este real şi adevărat, dar nu şi despre modul cum trebuie să vă descoperiţi propria voastră realitate. Nu se predă metoda, sadhana, care conduce la cunoaşterea de sine. E o catastrofă! Aceste omisii culpabile reduc omul la corpul său.

Atmosfera senină care domneşte aici îmi spune că înţelegeţi vorbele mele. Aceasta nu ajunge. Calea trebuie trăită, nu înţeleasă. Angajaţi-vă pe cale, începeţi prima sadhana. Veţi avea o surpriză. La început va trebui să faceţi eforturi, dar imediat adevărul vă va aspira. Nici un pas în direcţia Divinului nu este pierdut, fiţi încrezători. O! Cât mi-aş dori să percepeţi Aceasta şi să o repercutaţi în jur! Realitatea este atât de aproape, atât de aproape! Soarele străluceşte deasupra voastră şi voi ţineţi ochii închişi.

CAPITOLUL IX

OCEANUL ADEVĂRULUI

Prima întrebare: Deci nu acordați nici o importanță filozofiei? Nu ar trebui să fim avertizați de adevăr ca să-l găsim?

Răspuns: Adevărul vă va fi cunoscut când o să-l trăiți. Tot ceea ce ştiți în legătură cu acest subiect este absolut greşit. Fără experiență personală nu-l puteți înțelege, asta este. Nu fiindcă instructorii voştri sunt mincinoşi; urechile voastre sunt astupate.

Cum auziți cuvintele mele? Au ele un sens identic pentru voi şi pentru mine? Nu. Pentru că voi nu ați trăit ceea ce am trăit eu. Interpretați pe dinafară, dați o semnificație particulară la ceea ce spun. Termenii sunt ai mei, traducerea este a voastră. Ori, explicațiile voastre, pot ele transcende nivelul la care vă aflați în acest moment? Credeți că îl ascultați pe Krishna citind *"Bhagavad Gitta"?* Evident nu. Voi vă ascultați pe voi înşivă. Voi ignorați că sunt biblioteci întregi pline de comentarii despre Gitta. Ceea ce abordați intelectual, aici înțelegând şi shastras, Sfintele Scrieri, este invariabil o oglindă a lui Narcis.

Omul nu are cunoaşterea de Sine, nu poate înțelege decât concepte. Adevărul îi rămâne necunoscut. Ori, ce sunt conceptele voastre? Voi le-ați spicuit din cărți, de pe lângă unele autorități şi voi le-ați acomodat la sensul vostru. Ele au tenta ego-ului vostru. Aceasta explică antagonismele ireductibile care domnesc între secte, între instituțiile aşa zis religioase. Puteți măcar pentru o clipă să vă imaginați ostilități între Buddha şi Christ? Adepții unei doctrine detestă oamenii de o altă doctrină. Agresivitatea este bineânțeles a lor, maestrul nu-i decât un pretext.

Bisericile sunt organizate în jurul unei doctrine, a unui adevăr stabilit în care adepții cred. Religia este realizarea celor care *cunosc* adevărul, pentru ei nu este o problemă să creadă. Experiența mistică este unică, identică pentru toți, în timp ce numărul de credințe desfide imaginația şi fiecare ignorant îi adaugă mica sa opinie personală.

Religia este expresia darshana a viziunii. Religiile sunt fructul otrăvit al orbirii. Cea mai mare bunăvoință a lumii nu poate împiedica religiile să devină antireligioase. Încă din timpuri imemoriale, omul este victima acestei damnări, al acestui paradox diabolic.

A doua întrebare: Nu se poate gândi la adevăr fără să se formeze concepte în legătură cu el?

Răspuns: Eu vă cer să nu gândiți deloc. Puteți să vă gândiți la ceea ce nu ştiți? Nu. Ceea ce veți găsi va fi întotdeauna din domeniul cunoscutului. Intelectul se repetă, el nu este niciodată creativ. Dacă vreți să ajungeți la ceea ce nu cunoaşteți, ieşiți din memoria voastră.

Prin urmare întoarceți-vă de la raționamente dacă vreți să ştiți cine sunteți. Acestea nu sunt decât cuvinte, nimic decât cuvinte. Ele sunt poate revelate, cu devotament păstrate în cărți sfinte. Dar pentru voi, ele nu înseamnă nimic. Cuvântul

oferă o părticică mică şi ternă despre imaginea pe care v-o elaboraţi despre adevăr. Aceasta nu seamănă întru nimic cu adevărul total, strălucitor, viu. Toate ideile fără excepţie, sunt fabricaţii omeneşti. Mai bine consacraţi-vă la ceea ce nimeni nu a escaladat, la sursa eternă a întregii creaţii.

A treia întrebare: Cum este posibil să cunoaştem adevărul fără ajutorul cărţilor sacre? Nu trebuie neapărat să începem cu ele?

Răspuns: S-ar părea să credeţi că dacă toate cărţile ar dispărea de pe această planetă, adevărul de asemenea ar părăsi-o? Cine credeţi că depinde de cine? Cărţile de adevăr, sau adevărul de cărţi? Nu, niciodată shastras-urile nu au luminat pe oameni. Ele au fost dictate de cei care au găsit lumina. Dacă doctrinele ar fi fost capabile să trezească omenirea, aceasta s-ar fi făcut demult.

Shastras-urile vă ghiftuiesc memoria, vă fac în acelaşi timp foarte rău şi foarte inconştient şi vă lasă neschimbat. A atinge adevărul este o aventură fantastică, o mutaţie totală a fiinţei voastre. Nimic nu va mai rămâne în picioare din vechiul om. Cuvintele generează cuvinte, materia produce materie, mereu va fi aşa. Cunoaşterea nu este de această natură, ea aparţine conştiinţei.

Cum este posibil să cunoaştem adevărul fără ajutorul cărţilor sfinte? – întrebaţi dumneavoastră. Cât despre mine, eu inversez întrebarea*: "Cum veţi cunoaşte adevărul rămânând aplecaţi asupra cărţilor voastre?"* Nimic şi nimeni, nici shastras, nici guru, nu vi-l vor transmite niciodată. Tot ceea ce obţineţi din exterior (şi conceptele de asemeni aparţin samsarei) face obstacol călătoriei interioare. Singura adevărată shastra este în voi şi voi sunteţi propriul vostru guru, singurul vostru maestru adevărat. Descoperiţi-vă natura originară şi veţi cunoaşte de îndată adevărul.

A patra întrebare: Deci, ceea ce prezintă intelectul ca adevăr, nu este adevăr?

Răspuns: Intelectul gândeşte. A gândi este funcţia sa. El nu cunoaşte. El tatonează în întuneric, el nu vede. Adevărul se obţine prin viziune directă, el se revelează când spiritul este mut, calm şi vid. Cunoaşterea este spontană, nediscursivă, directă. Ea este conştiinţă. Nu raţionament. Intelectul este somnul vostru, intuiţia este trezirea voastră. Raţiunea nu vă conduce nicăieri, drumul său este circular. Nu este nici o legătură între tatonările unui orb şi lumină, cu atât mai mult cu cât nu este legătură între reflex şi real. Acestea sunt planuri total diferite.

A cincea întrebare: Aparițiile lui Krishna sau a lui Christ, sunt ele experienţe mistice?

Răspuns: Nu. Nici o apariţie nu este o experienţă spirituală. Toate acestea sunt de ordin psihic. Atâta vreme cât vedeţi pe un altul, oricine ar fi el, nu vedeţi Sinele. Veţi fi mereu foarte departe de natura voastră profundă. Vă veţi odihni în el (Sine) când nu veţi mai percepe nimic ca fiind în afara voastră. Când conştinţa nu mai este fragmentată, ea se întoarce spontan către ea însăşi. În inima sa divină, în vid.

Două lumi învelesc Eu-l vostru – cea a materiei şi cea a mentalului. Ele se găsesc amândouă în afara voastră. Asta vă poate surprinde, dar spiritul nu sunteți voi, el nu este ființa voastră reală. Voi presupuneți că intelectul face parte din esența voastră pentru că el locuieşte în corpul vostru. Aceasta este o iluzie printre atâtea altele. Condiția voastră originară nu este nici corpul, nici creierul, ea aparține unei cu totul altei sfere.

Nu considerați niciodată un eveniment fizic ca mistic. De ce o faceți pentru unele evenimente psihice, emoționale sau mentale? Pentru că imaginile voastre mentale diferă de imaginile pe care vi le formați în legătură cu lumea fizică – le vedeți cu ochii închişi. Dar atunci de ce nu vorbiți de visurile voastre ca de experiențe mistice, ele de asemenea survenind când simțurile vă sunt în stare de odihnă. Pentru că visul are ceva particular, că se adevereşte vis de îndată ce ieşiți din somn.

Din contră, unele scene mentale suscită o puternică impresie de realitate şi chiar de spiritualitate fiindcă se prezintă în fața ochilor voştri deschişi. Acestea sunt proiecții, visuri cu ochii deschişi. După persoană, Dumnezeu – de exemplu, va fi perceput cu trăsăturile lui Krishna, Christ sau ale altuia. Se poate spune că vă concretizați dorințele. Aceasta nu are nimic mistic sau divin. Acestea sunt fenomene psihice provocate de o autohipnoză intensă.

A şasea întrebare: Atunci cum poate fi văzut Dumnezeu?

Răspuns: Fenomenul *“a vedea”* este înşelător, el presupune că este ceva de văzut. Termenul *“Dumnezeu”* este de aceeaşi natură, el presupune o prezență, undeva, a unei persoane sau a unei personalități supreme. Nu există *“Dumnezeu”*. Ceea ce există este Divinul, care este o forță, un ocean nelimitat de energie, de conştiință. Această energie se manifestă sub numeroase forme. Se poate spune că *“Dumnezeu”* este Creația, o realitate creatoare, viața.

Identificarea cu corpul şi cu mentalul lasă impresia de a fi cineva, un *“eu”* distinct de restul existenței, un ego, o identitate. Acest *“eu”* iluzoriu vă privează de Divin. Distanța pe care el o creează este de asemeni un miraj. De fapt nici o separație, nici o distanță nu este posibilă. Voi credeți că sunteți *“voi”* pentru că sunteți neştiutori, amnezici. Voi v-ați uitat natura, condiția voastră originară şi imuabilă.

Forța vitală infinită, creatoare, nelimitată, pe care o redescoperiți renunțând la ego este *“Dumnezeu”*. Experiența pe care o faceți dincolo de stingerea *“eu”*-lui este adevărata viziune Divină. Şi ce se vede atunci? Nimic ce ar evoca o identitate oarecare. Nu mai există nici *“eu”,* nici *“non-eu”*. *“Celălalt”* nu există. Ceea ce este în valurile mării, în muguri sau în frunzele moarte, este şi în mine. Nicăieri nu rămâne o linie de demarcație între mine şi ființa cosmică. Eu sunt în El; eu sunt El. Singur El există. Asta este adevărata viziune, extazul mistic. Un trezit s-a exprimat în aceşti termeni*: “Tat Tvam Asi, tu eşti Acesta”*. În ziua când veți simți sau veți trăi Acesta, voi l-ați *“văzut pe Dumnezeu”*. Tot restul este imaginație.

Ce este deci viziunea lui Dumnezeu, dacă nu ar fi asimilarea ființei voastre cu a Lui? Cum poate avea picătura de apă o percepție directă, imediată şi adevărată a oceanului? Pierzându-se în el. Fuzionând cu el.

Dacă-L căutați pe Dumnezeu, faceți ca picătura de apă. Scufundați-vă în Divin, ego-ul vostru să dispară în El.

A şaptea întrebare: Eu cred în Dumnezeu şi vă ascult spunând că credința este toxică. Trebuie deci să renunț?

Răspuns: Nu vedeți că această întrebare conține propriul răspuns. Cât valorează credința pe care o păstrezi sau o lepezi după plac? Nu este decât o credință oarbă, o idee golită de orice interes. Orbirea este singura problemă.

Eu nu vă cer nici să credeți, nici să încetați a crede, ceea ce este încă a crede. Eu vă recomand să cunoaşteți. Conştiința este singura stare de spirit care are valoare. Unii numesc aceasta adevărata credință. Căutați adevărul fără nici o idee preconceptă, în perfectă inocență. Doctrinele v-au slăbit inteligența care a devenit apatică. Vă complaceți în această situație din lene, ea vă dă voie să nu faceți eforturi personale.

Adoptând un credo oarecare, vă îndepărtați de grija de sadhana. Într-un fel vă sinucideți. Spuneți *"nu"* vieții, adevărului viu. A crede este aşa de uşor! Vă mulțumiți să discutați de bine, în timp ce cunoaşterea de sine este o încercare considerabilă. *Religia* nu este o teorie. Din păcate *religiile* nu sunt decât asta. Karl Marx avea dreptate când vorbea de opium. Dar el ar fi trebuit să precizeze că stupefiantele populare se găsesc în *religii* şi nu în *religie*.

V-au condiționat să credeți în shastras, în Sfintele Scrieri, în autoritățile zise religioase. Eu vă îndemn să credeți în voi înşivă. Descoperindu-vă adevărata identitate, veți înțelege ceea ce exprimă shastras. Țineți-vă bine pe picioarele voastre, sprijiniți-vă pe voi înşivă. La ce bun adevărul altora? *"Fii propria-ți lampă",* spunea Buddha. *"Fii tu propriu-ți acoperiş. Nu sunt alte recursuri decât a te refugia în tine însuți"*. Eu vă spun acelaşi lucru.

Într-o noapte, un sadhu trecător îşi luă rămas bun de la gazda sa, el însuşi un călugăr. *"E noapte şi nu văd nimic"* – zise călătorul. El primi o lampă şi când era gata de plecare, gazda i-o stinse restabilind întunericul cel mai adânc. *"Lumina mea nu te va lumina* – zise călugărul – *găseşte-ți propria lampă"*. Călătorul a înțeles brusc. Lumina interioară l-a însoțit de-a lungul existenței sale.

Sadhana nu este un aspect sau un detaliu al vieții noastre. Ea trebuie să vă impregneze total, să vă însoțească peste tot, în orice moment, în orice împrejurare. Atunci ea va fi spontană. Spiritualitatea nu constă într-un ritual sau altul, într-un act special, într-o devoțiune învățată. Este un fel de a fi, un fel de viață unde totul devine devoțiune, rugăciune. Actele sau comportamentul dumneavoastră nu sunt niciodată religioase. Voi puteți fi religioşi. Viața este religie. Depăşirea mărginirii individuale, eliberarea în raport cu ego-ul vă aşează deodată în TOT. Peretele din ceramică separă apa conținută în vas de apa din jur. Învelişul *"eu"*-lui vă ține departe de oceanul de adevăr.

Ce este acest faimos *"eu"* pe care toată lumea îl are permanent pe buze? Vi s-a întâmplat să-l examinați voi înşivă? El există numai pentru că nu l-ați privit niciodată în față. Cândva, odată, eu am vrut să aflu. Eu nu am găsit nimic. Ulterior, când veți dispune de un mare moment de linişte, priviți în voi înşivă. Nu veți găsi *"eu"*-l. El nu este. *"Eu"*-l vostru este o iluzie care s-a instalat din cauză de comoditate socială – atribuirea unui nume lucrurilor şi oamenilor. Numele vostru şi identitatea voastră au o oarecare utilitate practică în lume, dar nimic mai mult. În profunzime, natura voastră nu are nici nume, nici ego.

Nimic real nu corespunde expresiilor ca *“a atinge nirvana”, “a se elibera”, “a ajunge la beatitudine”, “a găsi sufletul”, “a deveni Atman”*. Cum să atingeţi ceea ce nu aţi părăsit niciodată, să deveniţi ceea ce aţi fost întotdeauna? Ceea ce se petrece este asta: iluzia pe care o daţi lumii, cum s-ar zice conceptele pe care le întreţineţi referitor la lume, se şterg ca un vis şi vă veţi găsi centrat în voi înşivă. A compara aceasta cu o călătorie, cu un câştig, este ceva stângaci. Aceasta seamănă mai degrabă cu cineva care doarme, visează o mie şi una de peripeţii şi care deşteptându-se, îşi dă brusc seama că nu a părăsit patul. Voi nu vă întoarceţi nicăieri, pentru că nu aţi fost plecat nicăieri. Voi nu găsiţi nimic, atâta vreme cât nu aţi pierdut nimic. Voi dormiţi. Singurul lucru necesar este să vă deşteptaţi. Descoperirea adevărului este întotdeauna perfectă, este o experienţă totală, imediată. Nu este un proces sau o evoluţie, ci un salt, o întoarcere, o explozie, o mutaţie. Vă treziţi încetul cu încetul? Deloc. Dormiţi sau nu dormiţi. Visaţi sau nu visaţi. Nu există nimic intermediar.

Sadhana poate fi foarte lungă, este adevărat. Dar adevărul se manifestă cu o spontaneitate de fulger. El nu aparţine timpului. Tot ceea ce se înscrie în timp este gradual, progresiv. Sadhana se derulează în timp şi în spaţiu. Iluminarea este în afara timpului.

Nu este de nici o utilitate să vă disciplinaţi la bunătate şi la renunţare, asta nu este decât amenajare socială. Sadhana vă cere să depăşiţi noţiunile de bine şi rău, de dragoste şi ură, de caritate şi cruzime, de samsara si moksha (de lume şi de eliberare). Această transcendenţă a dualităţii zisă veetaragata chaitanya, este starea de dincolo de ataşare şi detaşare. *Veetaragata chaitanya*, conştienţa pură curăţată de orice dorinţă, virtute sau păcat. Sfera chaitanya este cunoaşterea imaculată şi inalterabilă. Adevărul se arată numai omului în stare de chaitanya.

Vegheaţi ca mentalul vostru să fie alert şi neutru zi şi noapte, indiferent ce s-ar întâmpla, ca un actor care-şi joacă rolul fără a pierde din vedere că el nu este personajul din piesă, care deci nu se identifică cu necazurile şi fericirile acestuia.

Omul activ care rămâne conştient nu este afectat de evenimente. Este consecinţa naturală a vigilenţei. Când merg conştient, eu simt că *“eu”* merg şi simultan că *“eu”* nu merg. Corpul meu se mişcă, dar conştiinţa mea rămâne stabilă. Acelaşi lucru când eu mănânc, vorbesc, lucrez şi aşa mai departe. Un punct din voi nu participă, este martorul. El este mai sus, senin. El nu se agită, nu se bucură, nu suferă. Cu cât această experienţă se va aprofunda, cu atât mai mult abaterile care vă fac să balansaţi între o emoţie şi opusul ei, se vor reduce. Fluctuaţiile afective vor sfârşi prin a înceta complet. Atunci veţi înţelege că sunteţi Atman, conştiinţă absolută şi pură.

Ce este mentalul? Un mecanism care colectează, conservă şi aşează în concepte ceea ce percep simţurile. Dacă vă credeţi <u>*a fi*</u> creierul vostru, confundaţi stăpânul cu sluga. Sluga se informează, adună date *“referitor la”*. Stăpânul, Eu-l vostru este cel care cunoaşte.

Observatorul, martorul, este identitatea voastră adevărată. El nu este implicat nici în naştere, nici în moarte, el nu este nici maya (iluzie), nici moksha (eliberare). El este martorul a tot, a luminii şi a tenebrelor, a suferinţei şi a beatitudini. El este dincolo de dualitate.

Cel care redevine martor pur este ca un lotus înflorit, cu totul altceva de picioarele sale de argilă *“şi ieşit din apele în care trăieşte”*. El este extatic în durere ca şi în plăcere, calm în furtună ca şi în umilinţă (smerenie). El rămâne martor la toate.

Evenimentele sunt aşa cum sunt, dar deodată ele se desfăşoară în *"faţa"* lui. Martorul nu este înnecat în apă. El le reflectă ca o oglindă în care se formează şi se şterg mii de imagini şi el rămâne imaculat.

Un bătrân sadhu şi un adolescent au ajuns într-o zi pe malul unui râu. *"Cum vom trece?"* – întrebă băiatul. *"Fără să ne udăm picioarele"* – răspunse bătrânul. Tânărul a fost lovit ca de un trăsnet. Cuvintele misterioase i s-au gravat în inimă şi l-au condus în viaţa sa. Într-o zi el a putut *"traversa râul fără să-şi ude picioarele"*.

Forţaţi-vă să deveniţi ca el, sau ca cel care posteşte mâncând, sau ca cel care rămâne singur în înălţime, sau ca cel care rămâne treaz dormind. Eliberarea vă va fi acordată pe pământ şi Dumnezeu vă va surâde în fiecare piatră.

Reţineţi perceptul următor: mentalul vostru nu trebuie să absoarbă lumea şi lumea nu trebuie să se preocupe de spiritul vostru. Îndeplinirea primei părţi din această frază antrenează automat realizarea celeilalte. Prima este cauza, a doua efectul. Nu începeţi invers, va fi o mare greşeală. Eu chiar vă recomand să nu reţineţi decât începutul! Mentalul vostru nu trebuie să absoarbă lumea. Atât ajunge, căci ceea ce nu se instalează în spiritul vostru nu-l va putea hărţui niciodată.

În starea de samadhi, nu mai există obiect exterior. Nu se poate spune deci că aici este cunoaştere. Nu este o cunoaştere în sens de *"a şti",* dar bineânţeles nu este vorba de ignoranţă. <u>*Nu mai este nimic de ştiut*</u>. Samadhi este altceva decât a şti sau a nu şti, fiindcă nu mai este obiect de cunoscut sau de ignorat. Este starea de obiectivitate pură. Nu există decât Cel care cunoaşte, conştienţa pură fără conţinut, Acela.

Într-o zi un sadhu a fost întrebat: *"Ce este meditaţia, dhyana?"* El răspunse: *"Dhyana este în a fi ceea ce este mai aproape"*.

Ce este mai aproape de voi? Cu excepţia voastră înşivă, nu-i aşa că totul nu-i prea departe? Voi sunteţi singuri în compania voastră înşivă. Ori vă întoarceţi constant către ceea ce vă este străin şi lăsaţi ceea ce <u>*vă este*</u> la îndemână. Voi nu sunteţi niciodată *"la voi"*. A locui în sine este meditaţie. Atunci când corpul şi spiritul vostru vor înceta să se împrăştie în afară şi să se disperseze la periferie, veţi fi în singurul loc unde puteţi cu adevărat să existaţi – în voi. Acest loc este starea meditativă.

Când eu nu sunt nicăieri, eu sunt în mine, în intimitatea fiinţei mele, în inima inimii mele. Aici şi nicăieri altundeva eu pot vedea adevărul. Petrecându-mi timpul în vecini eu pierd totul, fiindcă părăsesc singura comoară care este a mea – fiinţa mea. Eu pot s-o regăsesc – întorcându-mă *"la mine"*.

A nu renunţa la periferie, problema nu este aici. Întoarceţi-vă, regăsiţi focul originar. A nega lumea sensibilă nu vă va transforma. Dacă <u>*vă schimbaţi*</u> ea va pierde toată consistenţa pentru voi. Religia autentică nu-i este ostilă, ea este mutaţie interioară, cunoaştere de sine. Nu vă mai gândiţi la lume, mai bine observaţi cu atenţie felul în care o percepeţi. Aici trebuie să se petreacă revoluţia. Atitudinea voastră creează <u>*şi*</u> exteriorul <u>*şi*</u> aservirea. O privire nouă transfigurează tot, întreaga Creaţie apare într-o nouă lumină. Nu există nimic rău în universul vizibil, în samsara. Răul se găseşte în privirea voastră, în alegerea voastră.

Yoga este ştiinţa transformării vieţii, a mutaţiei de sine. Analiza ştiinţifică a descoperit atomul şi energia fizică. Yoga dezvăluie spiritul şi energia spirituală. Una a decodificat misterul materiei. Cealaltă revelează sinele invizibil.

Yoga este intens mai importantă decât ştinţa, căci nimic în Univers nu depăşeşte în amploare Sinele. Omul este înnebunit şi mizerabil fiindcă ştie din ce în ce mai multe

lucruri despre materie şi din ce în ce mai puține lucruri despre sine însuşi. El călătoreşte în spațiu şi ignoră ce este el. El coboară în adâncurile marine şi nu reuşeşte să plonjeze în el însuşi, orbecăie la suprafață. Această situație este curată sinucidere. Iată de ce este urgent şi imperios a învăța yoga.

Numai acest învățământ şi această practică va putea da naştere unui om nou şi să pună bazele unei umanități diferite. Omul s-a amestecat într-o aşa măsură cu materia, încât contragreutatea, cunoaşterea de sine, a devenit disperat de necesară pentru a restabili echilibrul. Căci ignorantul care manipulează forțe puternice sfârşeşte întotdeauna prin a se anihila el însuşi. Un amestec de ştiință şi de stupiditate este neapărat distructiv. Dimpotrivă, ştiința adăugată înțelepciunii poate face din această lume un paradis.

Viitorul omenirii se găseşte în yoga. Este ştiința viitorului, ştiința omului.

CAPITOLUL X

DETERMINAREA

Un moment de sankalpa, de determinare totală, ajunge. Din contră, o viață întreagă nu valorează nimic dacă poartă şeaua aservirii. Durata este cu totul secundară. Cunoaşterea de sine şi voința de a şti cine sunteți sunt capitale. Realizările lumii se fac în sfera timpului, cele ale adevărului în sfera curajului. Sadhana voastră trebuie să vibreze de sankalpa, de determinare absolută.

Iată scurse cele cinci zile de *"câmp de meditație"*. Momentul despărțirii a sosit şi eu văd că aveți inimile grele. Ceea ce se adună trebuie să se împrăştie, este inevitabil. Întâlnirea poartă în sine ruptura, fericirea pregăteşte nenorocirea şi naşterea este primul pas către moarte. Orice progres în această lume are un început şi un sfârşit. Imposibil de ocolit. Dar procesul, el însuşi, poate fi depăşit.

Dacă timpul care v-a fost acordat între venirea voastră în lume şi ieşirea voastră din ea este folosit pentru cunoaşterea de sine, el deodată ţâşneşte către Eternitate. Viața care devine sadhana vă aduce în fine moartea mistică, dispariția ego-ului care este eliberare, moksha. Traiectul corpului între concepția sa şi dezagregarea sa este scurt, dar spațiul între moksha, moartea ignoranței şi moartea fizică este de nemăsurat, atât de vast cât spațiul care separă corpul de suflet, visul de realitate. Toate distanțele cunoscute adunate, nu sunt nimic în comparație cu acest infinit şi imaginația cea mai năstruşnică nu poate nici măcar să presimtă imesitatea care diferențiază moksha, fulgerarea ego-ului şi dezagregarea fizică. Ideea că voi sunteți corpul vostru vă omoară, vă desparte de viață. Experiența care vă arată că voi sunteți sufletul vă eliberează, ea este salvatoare, moksha. De fiecare când vă naşteți, vi se oferă o nouă şansă să descoperiți aceasta, să găsiți infinitul. De fiecare dată când vă apropiați de meditație, această şansă bate la poarta voastră cu bătăi întărite. O clipă de atenție vă poate salva. Voi veniți să petreceți aici cinci zile. Sunt oare câteva zile, câteva vieți? Nimic. Contează doar acel moment de determinare absolută.

Rețineți că dacă lumea se construieşte în timp, adevărul, el, este fructul determinării, sankalpa. De intensitatea sa depinde expansiunea nelimitată a clipei, expansiunea timpului, venirea eternității, a naşterii sale. Ceea ce veți considera ca *"viață"* este o agonie. De îndată ce se constituie, corpul se grăbeşte către moarte. Acest proces în nici un caz nu poate fi numit viață. El este moarte de la un capăt la celălalt capăt.

Adevărata viață este *"viață"* de asemeni de la un capăt la altul. Ea nu are sfârşit. Vă naşteți cu adevărat când setea voastră de adevăr va deveni de neşters şi voința voastră de a-l găsi totală. Ea este aici, în voi, dar fără curaj nu veți face nici un pas în întâmpinarea ei. Setea de nestins devine sadhana la omul valoros.

Ce este această *"determinare"?* Un om a înrebat într-o zi un fachir despre modul de a-l atinge pe Dumnezeu. Ascetul sondă privirea interlocutorului şi văzu în ea o dorință arzătoare de Divin. El i-a promis să-l instruiască dacă acceptă să meargă la apa care curge aproape, pentru a se scălda. Abia coborâți la râu, ascetul sări pe acel care-l însoțea şi-i băgă hotărât capul sub apă. Omul se zbătu din toate puterile sale şi reuşi în

fine să iasă la suprafață, abia trăgându-şi răsuflarea. Fachirul râdea cu gura până la urechi. După ce victima îşi reveni în fire după şocul suferit, el îl întrebă: *"Ce-ți doreai tu cel mai mult pe când erai gata să te asfixiezi?" "Un singur lucru* – exclamă omul – *Unul singur! Aer!" "Acesta este secretul ca să-L atingi pe Dumnezeu* – spuse fachirul. *O voință, o determinare absolută. Căci ea mobilizează toate forțele care sunt latente la tine".*

Voi trebuie să puneți totul în operă dacă vreți să reuşiți, să aruncați totul în balanță. Țin să v-o amintesc înaintea plecării.

Şi mai ce încă? Perseverența este sadhana voastră. Să fie ca o cascadă a cărei ape cad încontinuu şi sfarmă zidurile ignoranței voastre.

Calea există, dar evitați să mergeți pe cărări bătute. Propriile voastre eforturi vor trasa progresiv calea care este a voastră. Este ceea ce Mahavira voia să spună vorbind de adevărul obținut prin muncă. Nu speraţi la nici o pomană. Adevărul este o împlinire personală atinsă cu forța curajului şi cu eforturi continui. Şi cu răbdare. Divinul nu este pentru cei slabi, cei leneşi, cei grăbiți.

Într-o zi un sadhu întâlni un înger. *"Te rog du-te şi-L întreabă pe Dumnezeu cât timp îmi mai trebuie pentru a atinge moksha, eliberarea"* – îi spuse călugărul. Nu departe de ei, un tânăr sanyasin medita liniştit, aşezat sub un arbore banyan. El nu-i răspunse îngerului care a vrut să ştie dacă şi el doreşte să-şi cunoască de asemeni viitorul.

Câtva timp mai târziu, îngerul se întoarse. *"Dumnezeu mi-a zis că-ți mai trebuie trei naşteri"* – spuse el adresându-se lui sadhu. Bătrânul fu cuprins de furie. El îşi aruncă şapca în pământ şi țipă tremurând: *"Asta este atroce, insuportabil, încă trei naşteri!"*

Apoi îngerul se întoarse către tânărul discipol: *"Pentru tine vor mai fi atâtea naşteri câte frunze poartă acest copac".* Ochii sanyasin-ului se umplură de lacrimi. El se ridică şi începu să danseze extatic: *"Nu mai mult decât atât? Atunci totul este ca şi făcut! Există atâția arbori pe acest pământ şi iată că numărul naşterilor mele viitoare nu vor depăşi numărul frunzelor acestui singur banyan. Ce minune!"*

Sanyasin-ul dansă atâta şi cu aşa dăruire, încât a fost eliberat. Un singur moment de pace, de dragoste infinită şi de răbdare fericită sunt în stare să opereze tot. Căci această atitudine este deşteptare în sine.

Regăsiți întregul ocean de adevăr, este în acelaşi timp dorința inimii mele şi rugăciunea sufletului meu.

DESPRE AUTOR

- **1931** – 11 decembrie, Osho (Bhagwan Shree Rajneesh) se naşte într-o familie modestă jaină, la Kuchwada în Madhya Pradesh (India). El îşi petrece primii 7 ani din viață la bunici, care-i acordă o mare libertate şi aprobă total interesul intens pe care copilul îl manifestă pentru problemele fundamentale privind viața, moartea, adevărul. Bunica sa i-a rămas cea mai mare prietenă şi de altfel va deveni o discipolă a nepotului.

- **1953** – 21 martie, Osho atinge iluminarea. El a urmat studii strălucitoare la Universitatea din Sangar (primirea în filozofie obținută cu cea mai mare distincție şi medalia de aur în concursuri naționale de elocință). Apoi va fi profesor de filozofie.
- **1966** – El decide să se consacre în întregime trezirii conştiinței umane. El parcurge țări sub numele de acharya (învățător) Rajneesh şi învață arta de a medita. În timp ce mii de persoane se îndreaptă către el, ostilitatea crescu în mediile politice, religioase şi altele pe care el le denunța drept ipocrite şi având o inflență rea.
- **1968** – El se instalează la Bombay şi inaugurează tehnici de meditație revoluționare. El instaurează în special meditația zisă *"Kundalini"* şi *meditația dinamică*, tehnică prin care mentalul este pregătit pentru tăcere printr-o fază inițială de catharsis. A început să i se spună *"Bhagwan" – "Cel binecuvântat"*.
- **1970** – Occidentalii se alătură discipolilor lui Osho, al cărui nume ajunsese în Europa, Statele Unite, Australia, Japonia.
- **1974** – Inaugurarea ashramului Poona. Un centru foarte important de psihoterapie, de dezvoltare personală şi de meditație, crescu rapid. Osho, din ce în ce mai des se retrăgea în camera sa pe care o părăsea de două ori pe zi pentru a se adresa auditoriului său. Aceste discuții de dimineață şi de seară sunt exegeze strălucitoare din toate marile tradiții spirituale ale lumii, încrustate cu noțiuni ştiințifice absolut moderne.
- **1981** – Osho pleacă în Statele Unite. Se creează o comună în Oregon – Rajneeshpuram – oraş cu 5000 de locuitori. Alte centre autonome se deschid aproape peste tot în lume.
- **1985** – 29 octombrie, Osho este arestat pentru nerespectarea legislației privind imigrarea. El este expulzat în termenul unei persecuții, a cărei instigatori şi protagonişti vor sfârşi prin a fi cunoscuți într-o zi. Începe un periplu stupefiant în căutarea unei țări în care să se stabilească. Din rațiuni neântemeiate sau neadevărate, sau chiar fără nici o explicație (dar întotdeauna la presiunea exercitată de Statele Unite), el este declarat indezirabil în 21 de țări.
- **1986** – 29 iulie, Osho revine în India. Şase luni mai târziu ashramul Poona, Osho Commune International, îşi redeschide porțile şi cunoaşte cu adevărat o nouă dezvoltare.
- **1988** – Pentru prima dată, după 14 ani, Osho conduce din nou, personal, meditația la începutul şi sfârşitul fiecărei convorbiri. El instaurează de asemenea o tehnică meditativă nouă, *"Meditația Mistică Roz",* unde două din cele mai refulate expresii ale timpului nostru – râsul şi plânsul – sunt duse până la paroxism (7 zile de râs, 7 zile de plâns) pentru a face net loc la 7 zile de tăcere interioară.
- **1989** – Osho decide să nu i se mai spună *"Bhagwan"*. Discipolii săi încă mai demult găsiră a-l numi Osho Rajneesh. El îşi continuă munca în ashramul Poona. În fiecare seară, mii de persoane din lumea întreagă, discipoli şi prieteni, se adună în auditoriu pentru a-l aculta şi a comunica în tăcere cu el.
- **1990** – 19 ianuarie, Osho îşi părăseşte corpul pe deplin conştient.

CUPRINS

CAP. I – CHEMAREA …… 2
CAP. II – CINE SUNT? …….. 4
CAP. III – SCHIMBAȚI-VĂ DIRECȚIA …….. 9
CAP. IV – OBSERVAȚI! NIMIC MAI MULT! ……15
CAP. V – VEGHEAȚI! …….. 19
CAP. VI – SALTUL ……27
CAP. VII – MAREA MOARTE …… 31
CAP. VIII – STĂPÂNUL CASEI …….. 35
CAP. IX – OCEANUL ADEVĂRULUI …… 40
CAP. X – DETERMINAREA ……45
DESPRE AUTOR ……46